

**ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่มีต่อ
สภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี**

**สารนิพนธ์
ของ
นายจักรกฤษณ์ ประกอบผล**

**เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา
ตุลาคม 2546
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**

348.196

๑๕/๖๑

๘.3

ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่มีต่อ
สภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี

บทคัดย่อ

ของ

นายจักรกฤษณ์ ประกอบผล

19 ม.ค. 2547

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา

ตุลาคม 2546

h 237558/

จักรกฤษณ์ ประกอบผล. (2546). ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทาง

การศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา).

กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ดร.สุวัฒน์ วัฒนวงศ์.

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี 5 ด้านคือด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านกิจกรรมนักศึกษา ด้านการบริการนักศึกษา และด้านอาคารสถานที่และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี โดยจำแนกตามเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แผนกวิชา และรอบการศึกษา ตลอดจนรวบรวมปัญหาและอุปสรรคทั่วไปที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 230 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way Analysis of Variance) ในกรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการเปรียบเทียบโดยวิธีการของเซฟเฟ่

ผลการวิจัย พบว่า

1. นักศึกษามีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการเรียนการสอน และด้านสังคมกลุ่มเพื่อน อยู่ในระดับมาก
2. นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง มีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษา ด้านกิจกรรมนักศึกษาและด้านการบริการนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในแผนกวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

5. นักศึกษาที่มีรอบการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านกิจกรรมนักศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านอาคารสถานที่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการบริการนักศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

**OPINIONS OF THONBURI COMMERCIAL COLLEGE
STUDENTS INVOLVE WITH THE ENVIRONMENT IN EDUCATION**

**AN ABSTRACT
BY
MR.JAKKIT PRAKOBPHOL**

**Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Business Education
at Srinakharinwirot University**

October 2003

Jakkit Prakobphol. (2003). *Opinion of Thonburi Commercial College Students Involve with The Environment In Education*. Master Project. M.Ed. (Business Education). Bangkok: Graduate School. Srinakarinwirot University. Project Advisor : Assoc.Prof.Dr.Suwat Watanawong.

The purposes of this study were to survey and compare the opinions of students towards the learning environment at Thonburi Commercial College. The area of learning environment was analysed in 5 factors, namely: learning and teaching, social for comparing the opinions of the students to learning environment in Thonburi Commercial College by claril to sex learning output, divisions and session by collecting problems and general obstacles to learning environment. The population in this research was the second year students in the Diploma Certificate programming. Semester 2 for the academic year 2002, the sample obtained in this study consisted at 230 students. The instrument used to collect data was a questionnaire for the opinions of the students towards the learning environment. Statistics applied in the study were mean, standard deviation, and t-test were used to examine the data for significant difference and One – Way Analysis of Variance. In case of finding significant differences, use the comparison method of Scheffe'.

The study findings were as follows:

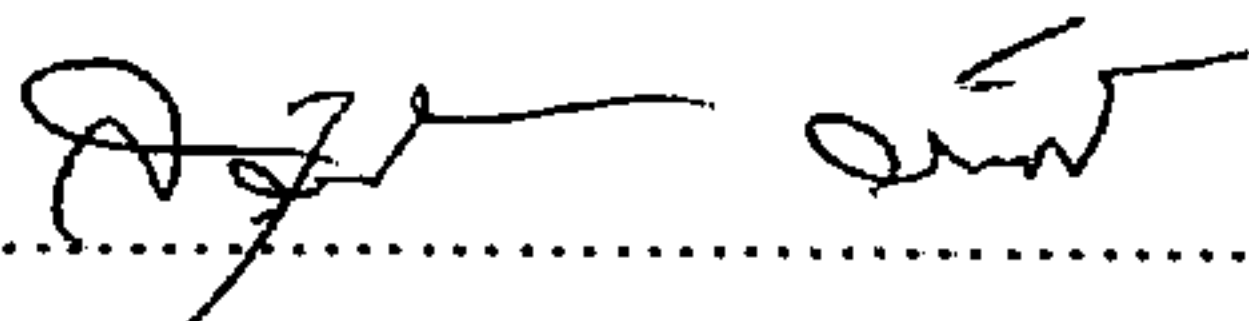
1. The students Thonburi Commercial College. The moderately level opinion of the overall learning environment but they had a higher opinion of learning and teaching and social peer groups.
2. The opinions of male and female students towards the learning environment in Thonburi Commercial College were highly significantly different at .05 level. When considering the factors. It was found that the opinions of male and female students toward the learning environment in student activities and student services were highly significant difference at .01 level. The other factors were not different.
3. The opinions of the students who had the different learning output towards the overall learning environment in Thonburi Commercial College were not different. When considering the factors, it was found that only learning and teaching was highly significant difference at .05 level. The other factors were not different..

4. The opinions of the students in Thonburi Commercial College from different divisions over all on the factors studied were highly significant difference at .05 level.

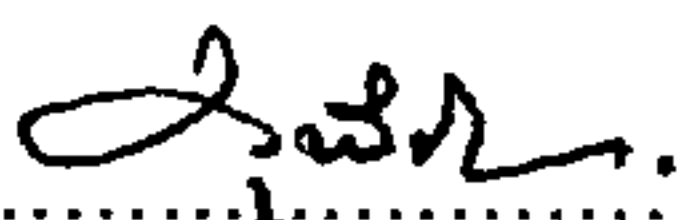
5. The opinions of the students in Thonburi Commercial College from different sessions in overall were highly significant difference at .01 level. When considering the factors, it was found that the student activities were highly significant difference at .01 level. Learning and teaching, social peer groups and physical resources were highly significant difference at .05 level. Student services were not different.

อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบได้รับ
พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการ
ศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

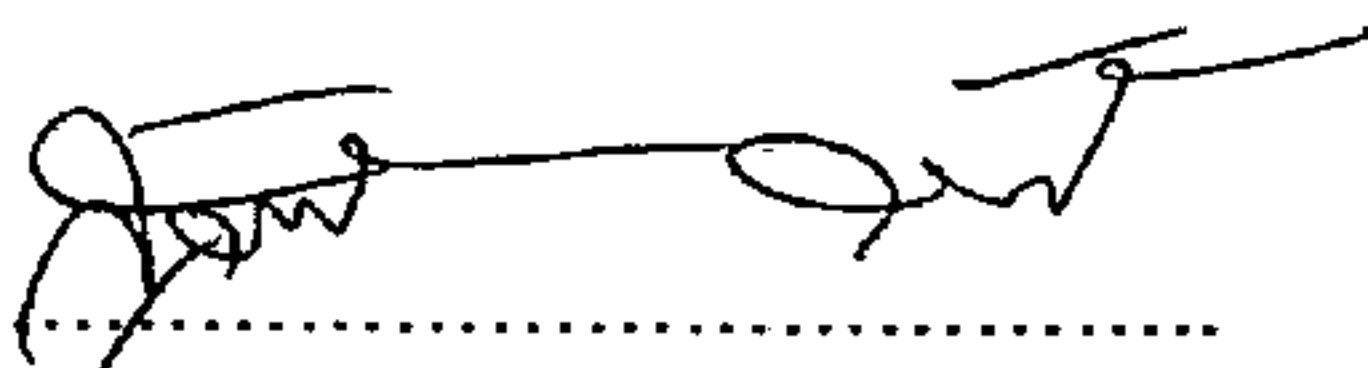
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

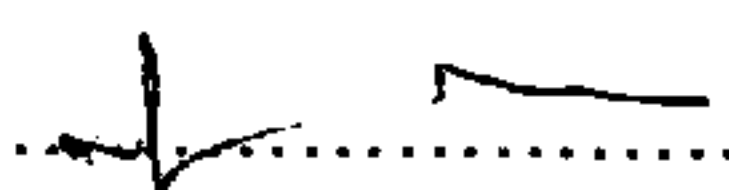

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

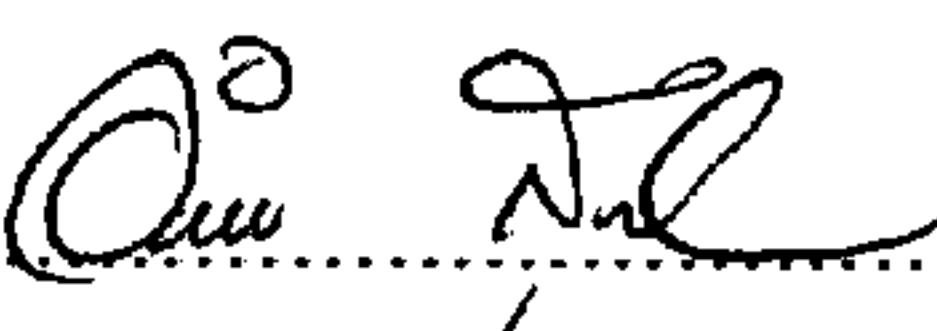
ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพียร ลิ้มไทย)

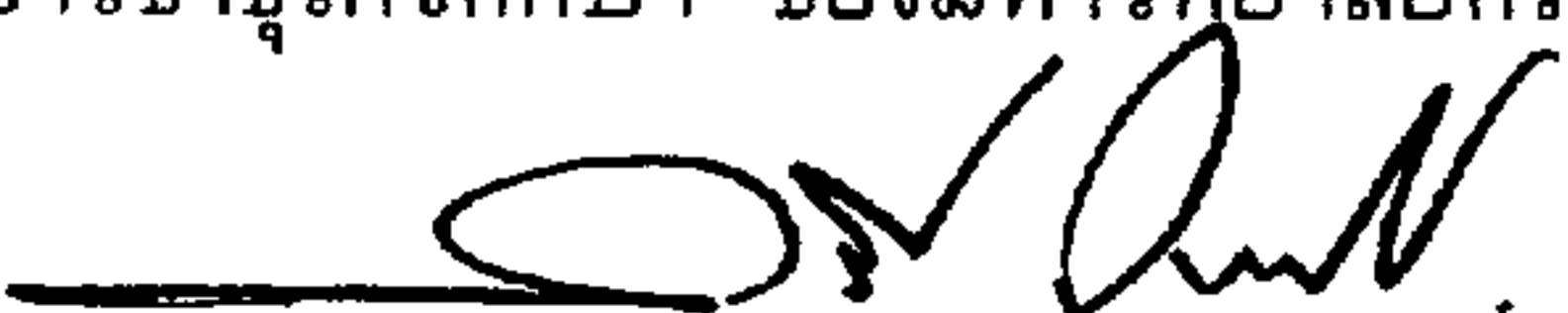
คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาพรณ สิริแพทยพิสุทธ์)

..... กรรมการ
(อาจารย์อำนวยการ สุขไย)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะสังคมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กวี วรกวิน)
วันที่ 31 เดือน ตุลาคม พ.ศ.2546

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลือ แนะนำให้ข้อคิดเห็นและแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ จาก รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างยิ่งและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาพรรณ สิริแพทย์พิสุทธิ และอาจารย์อำนวยการ สขยไย ที่ได้กรุณาเป็นกรรมการสอบปากเปล่า และให้ข้อเสนอแนะ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยอย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์เสริม หอมสุวรรณ อาจารย์ขนิษฐา จิตรอรุณ และอาจารย์ อำนวยการ สขยไย ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ทุกท่านที่กรุณาให้ความรู้ และอบรมสั่งสอนเป็นอย่างดียิ่งตลอดจนให้ความช่วยเหลือในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ผู้อำนวยการวิทยาลัย พณิชยการเซตุนท ที่อนุญาตให้เก็บรวบรวมข้อมูล และผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยฝ่ายวางแผนและ พัฒนา (ผช.จรรยา ดีเมฆ) วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ที่ให้ความเอื้อเฟื้อสนับสนุนการวิจัยด้วยดี เสมอมา

ขอขอบคุณอาจารย์สุพรรณิ เสาวดี อาจารย์พิพัฒน์ เปี่ยมมงคล อาจารย์สุจารี พงษ์ตันสกุล อาจารย์ปราณี ล้อสมทรัพย์ อาจารย์เต็มศิริ จุ้ยสุขะ อาจารย์ทรงสมร คชเลิศ และคุณน้ำฝน บุญยะศิลป์ ตลอดจนเจ้าหน้าที่งานวัดผลและเจ้าหน้าที่งานเอกสารการพิมพ์ เพื่อนร่วมงานทุกท่านที่มีส่วนช่วยเหลือและให้กำลังใจในการวิจัยครั้งนี้อย่างยิ่ง

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอน้อมรำลึกถึงพระคุณของบิดามารดา และพระคุณครู อาจารย์ที่อบรม สั่งสอน ให้ความรู้แก่ผู้วิจัยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

จักรกฤษณ์ ประกอบผล

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของเนื้อหา... ..	4
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	4
ตัวแปรที่ศึกษา	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
สมมติฐานของการวิจัย.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
ประวัติวิทยาลัยพัฒนการธนบุรี.....	7
ความหมายของสภาพแวดล้อม.....	8
ความหมายสภาพแวดล้อมวิทยาลัย.....	8
สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน.....	12
สภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มเพื่อน.....	16
สภาพแวดล้อมด้านกิจกรรมนักศึกษา.....	18
สภาพแวดล้อมด้านการบริการนักศึกษา.....	21
สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่.....	28
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	31
เอกสารและงานวิจัยในประเทศ.....	31
เอกสารและวิจัยในต่างประเทศ.....	32
3 วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า	34
การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	34
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	35
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	37
การจัดกระทำข้อมูล.....	38
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	41
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
5	สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ	68
	ความมุ่งหมาย ของการศึกษาวิจัย.....	68
	สรุปผลการศึกษาวิจัย.....	71
	อภิปรายผล	74
	ข้อเสนอแนะจากการวิจัย	81
	ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป	83
	บรรณานุกรม	84
	ภาคผนวก	89
	ภาคผนวก ก	90
	ภาคผนวก ข	95
	ภาคผนวก ค.....	102
	ภาคผนวก ง	110
	ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์	115

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามแผนกวิชาและรอบศึกษา.....	35
2	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แผนกวิชาและรอบการศึกษา ตามความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสภาพ แวดล้อมทางการศึกษา.....	42
3	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อ สภาพแวดล้อมทางการศึกษาโดยรวมและรายด้าน.....	43
4	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ด้านการเรียนการสอน.....	44
5	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน.....	46
6	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ด้านกิจกรรมนักศึกษา.....	47
7	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ด้านการบริการนักศึกษา.....	49
8	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ด้านอาคารสถานที่.....	51
9	เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อม ทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จำแนกตามเพศ.....	52
10	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็น ของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อม ทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยรวมและรายด้าน.....	53
11	เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการ ศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	54

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

12	ทดสอบความแตกต่างความคิดเห็นของนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อม ทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านการเรียนการสอน.....	55
13	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็น ของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จำแนกตามแผนกวิชาโดยรวมและรายด้าน.....	56
14	เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อม ทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรีจำแนกตามแผนกวิชา.....	57
15	ทดสอบความแตกต่างความคิดเห็นของนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อม ทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จำแนกตามแผนกวิชา ด้านการเรียนการสอน.....	58
16	ทดสอบความแตกต่างความคิดเห็นของนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อม ทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จำแนกตามแผนกวิชา ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน.....	59
17	ทดสอบความแตกต่างความคิดเห็นของนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อม ทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จำแนกตามแผนกวิชา ด้านกิจกรรมนักศึกษา.....	60
18	ทดสอบความแตกต่างความคิดเห็นของนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อม ทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จำแนกตามแผนกวิชา ด้านการบริการนักศึกษา.....	61
19	ทดสอบความแตกต่างความคิดเห็นของนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อม ทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จำแนกตามแผนกวิชา ด้านอาคารสถานที่.....	62
20	ทดสอบความแตกต่างความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อ แวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จำแนกตามแผนกวิชา.....	63
21	เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อม ทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จำแนกตามรอบการศึกษา.....	64

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

22	ความถี่ของคำตอบที่นักศึกษาต้องการให้มีการปรับปรุงสภาพแวดล้อม ทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรีทั้ง 5 ด้าน.....	65
----	---	----

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สภาพแวดล้อมมีอิทธิพลต่อชีวิตความเป็นอยู่ ตลอดจนพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของมนุษย์เป็นอย่างมาก นักการศึกษาในปัจจุบันก็มีความเชื่อว่าสภาพแวดล้อมมีอิทธิพลต่อความเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์ซึ่งถ้าเราสามารถจัดสภาพแวดล้อมให้ดีแล้วก็จะสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์ให้เป็นไปในทางที่ดีได้โดยง่าย สภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลอย่างยิ่งสำหรับเด็กคือบ้านและโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันนี้โรงเรียนหรือสถาบันการศึกษามีบทบาทมากขึ้นในด้านการถ่ายทอดวิชาความรู้ ลักษณะนิสัย อาชีพการงานและสิ่งจำเป็นอื่น ๆ ที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างราบรื่น เป็นที่ยอมรับกันแล้วว่า โรงเรียนหรือสถาบันการศึกษามีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของผู้เรียนเป็นอันดับสองรองลงมาจากบ้าน ปัจจัยสำคัญที่ทำให้โรงเรียนมีอิทธิพลต่อผู้เรียน คือ พฤติกรรมการบริหารโรงเรียน พฤติกรรมครู กระบวนการเรียนการสอน และ พฤติกรรมของนักเรียนในโรงเรียน ดังนั้นสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนจึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารในสถานศึกษาโดยตรง ที่จะสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีให้กับผู้เรียน

สภาพแวดล้อมทางการศึกษานับว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่มีอิทธิพลต่อชีวิตความเป็นอยู่และพัฒนาการทุกด้านของนักศึกษาในสังคมวิทยา (วิไลวรรณ พิธิยานุวัฒน์ และ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. 2519:21) สภาพแวดล้อมเป็นตัวเร้าที่มีศักยภาพ มีอิทธิพลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพและพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของนักศึกษารวมทั้งกิจกรรมหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในวิทยาลัย (Astin.1968:56) เป็นสิ่งบังคับให้ทุกคนในสังคมวิทยาลัยต้องกระทำ เช่น การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ ระเบียบ วินัย ข้อบังคับ และการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ เป็นการเสริมแรงให้นักศึกษา เกิดความต้องการที่จะแสดงออกเป็นการเสริมสร้างบุคลิกภาพของตนเอง ดังนั้นถ้าสถานศึกษาต้องการที่จะพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพตามที่พึงประสงค์ สถานศึกษาจำเป็นต้องจัดสภาพแวดล้อมที่สามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองจนสุดขีดความสามารถ เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปสู่เป้าหมายที่ต้องการคือความเป็นศิกษิต (Educated Man) (วิจิตร สินสิริ. 2534:39)

การจัดสภาพแวดล้อมวิทยาลัยที่ดีจะช่วยส่งเสริมและปลูกฝังให้นักศึกษาเป็นผู้ที่พร้อมด้วยความรู้ ความสามารถ ความเจริญทั้งกายและจิตใจมีบุคลิกภาพที่ดีงาม (รังสรรค์ หันสนธิยะ. 2526:2) การจัดสภาพแวดล้อมที่ดีช่วยให้นักศึกษามีความสุข ได้รับความสะดวก ปราศจากความวิตกกังวล สามารถศึกษาเล่าเรียนได้อย่างเต็มที่ ช่วยสร้างลักษณะนิสัยและค่านิยมที่ถูกต้องให้

เกิดขึ้นแก่นักศึกษา โดยเฉพาะทางด้านจริยธรรม คุณธรรม อันก่อให้เกิดวินัยในตนเองและคุณลักษณะต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับการเป็นครูในอนาคต (ดุสิต กองตระกูล. 2526:129)

ปัจจุบันสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ภายในวิทยาลัยที่สังกัดกรมอาชีวศึกษา ได้เปลี่ยนแปลงไปมากมีการเปิดรับนักศึกษาเพิ่มมากขึ้น และมีการขยายตัวหลายด้าน อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี การศึกษา เศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม สภาพแวดล้อมทางการศึกษาภายในวิทยาลัยในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านการเรียนการสอน ความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน การบริการนักศึกษา และด้านอาคารสถานที่ รวมทั้งด้านอื่น ๆ อีกมาก เหล่านี้ล้วนมีอิทธิพลต่อนักศึกษาในอันที่จะทำให้ศึกษามีชีวิตความเป็นอยู่และพัฒนาการด้านต่าง ๆ เป็นอย่างมาก

วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เป็นสถาบันการศึกษาที่จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาพณิชยการ และระบบทวิภาคี (ธุรกิจการค้าปลีก) หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการบัญชี การตลาด คอมพิวเตอร์ธุรกิจ การเลขานุการ และระบบทวิภาคี (การจัดการธุรกิจค้าปลีก) และหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี เป็นสถานศึกษานำร่องในการพัฒนาระบบประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ เพื่อทำหน้าที่พัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ โดยการกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรี (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542:2) ได้ผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพป้อนเข้าสู่ตลาดแรงงาน ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ตลอดจนประกอบอาชีพอิสระเป็นจำนวนมาก รวมทั้งเสริมสร้างนักเรียน-นักศึกษาให้มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อสังคมและส่วนรวม การที่วิทยาลัยพณิชยการธนบุรีจะดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้นั้นจำเป็นจะต้องจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม ทั้งด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านกิจกรรมนักศึกษา ด้านการบริการนักศึกษา และด้านอาคารสถานที่ แต่วิทยาลัยพณิชยการธนบุรีก็ยังประสบปัญหาและอุปสรรคหลายประการ เช่น ปัญหาด้านการบริหาร สวัสดิการ การคบเพื่อน การเรียนการสอน การปรับตัว เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีปัญหาด้านอื่น ๆ อีก ได้แก่ การจัดบริการด้านสุขภาพ การแนะแนว การจัดกิจกรรมของนักศึกษา นักศึกษาของวิทยาลัยพณิชยการธนบุรียังไม่เหมาะสม และไม่เพียงพอต่อความต้องการ อีกทั้งยังมีความขัดแย้งกันอยู่ ปัญหาเหล่านี้เป็นอุปสรรคทำให้วิทยาลัยพณิชยการธนบุรีไม่สามารถดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ดังปรัชญาวิทยาลัยฯ ที่ว่า "ความรู้คู่กับความดี ตรงต่อเวลา รู้จักหน้าที่ มีความรับผิดชอบ"

ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญของเรื่องนี้ และมีความสนใจที่จะศึกษาค้นคว้า นักศึกษาที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมอยู่ในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จะมีความคิดเห็นอย่างไรต่อสภาพแวดล้อมภายในวิทยาลัย โดยมุ่งศึกษาสภาพแวดล้อมภายในวิทยาลัย 5 ประเด็น คือ สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านกิจกรรมนักศึกษา ด้านการบริการ นักศึกษา และด้านอาคารสถานที่ ว่านักศึกษาของวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี มีความคิดเห็นอย่างไรกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยซึ่งผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารและคณาจารย์ ที่จะได้ทราบความรู้สึกนึกคิดของนักศึกษา อันจะนำไปใช้ประกอบการพิจารณาเพื่อหาแนวทางในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อความต้องการเพื่อให้ผู้เรียนมีความสุขกับการเรียน ประารถนาที่จะเรียนและศึกษาอย่างเต็มความสามารถ และเป็นส่วนหนึ่งของสถานศึกษาอาจารย์ผู้สอนก็จะอุทิศตนเพื่อการทำงานและถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังนำไปประกอบการพิจารณาสำหรับผู้บริหาร เพื่อหาแนวทางที่จะพัฒนาปรับปรุงสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานครให้ได้มาตรฐาน ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี 5 ด้าน ได้แก่ สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านกิจกรรมนักศึกษา ด้านการบริการนักศึกษา และด้านอาคารสถานที่
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อม ทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี โดยจำแนกตามเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แผนกวิชา และรอบการศึกษา
3. เพื่อรวบรวมปัญหาและอุปสรรคทั่วไปที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี

ความสำคัญของการวิจัย

ผลจากการศึกษาจะทำให้เห็นถึงภาพรวมของสภาพแวดล้อมภายในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง สามารถนำข้อมูลไปใช้ประกอบการพิจารณาเพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงวางแผนพัฒนาระบบการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

ขอบเขตการศึกษาค้นคว้า

ขอบเขตของเนื้อหา

การศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี รวม 5 ด้าน คือ

ด้านการเรียนการสอน

ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน

ด้านกิจกรรมนักศึกษา

ด้านการบริการนักศึกษา

ด้านอาคารสถานที่

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 2 รวม 3 แผนกวิชา คือ แผนกวิชาการบัญชี แผนกวิชาการตลาด และแผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ทั้งรอบเช้า และรอบบ่าย ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ของวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จำนวน 629 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 2 จำนวน 3 แผนกวิชา คือ แผนกวิชาการบัญชี แผนกวิชาการตลาด และแผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ทั้งรอบเช้า และรอบบ่าย ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ของวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี โดยกำหนดจากตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ที่ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 230 คน แบ่งตามอัตราส่วนและนำมาสุ่มอย่างง่าย

ตัวแปรที่ศึกษา

1 ตัวแปรอิสระ

1.1 เพศของนักศึกษา แบ่งออกเป็น เพศชายและเพศหญิง

1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา แบ่งระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้ ต่ำ, ปานกลาง, สูง

1.3 แผนกวิชา แบ่งออกเป็น 3 แผนกวิชา คือ แผนกวิชาการบัญชี แผนกวิชาการตลาด และแผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

1.4 รอบการศึกษา แบ่งออกเป็น 2 รอบ คือ รอบเช้าและรอบบ่าย

2 ตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี 5 ด้าน คือ ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านกิจกรรมนักศึกษา ด้านการบริการนักศึกษา และด้านอาคารสถานที่

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความคิดเห็น หมายถึง ทศนะและความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นไปในทางที่ชอบหรือไม่ชอบ พอใจหรือไม่พอใจ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ในการวิจัยนี้ หมายถึง ความเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี

2. สภาพแวดล้อมทางการศึกษา หมายถึง ลักษณะของสิ่งเร้าที่มีศักยภาพ ได้แก่ บุคคล สิ่งของ สภาพการณ์ทั้งที่เป็นรูปธรรม นามธรรม แนวความคิด ความรู้สึก เหตุการณ์ บรรยากาศ และลักษณะบริเวณอาคารสถานที่ รวมทั้งสิ่งต่าง ๆ ทัวไป ซึ่งมีอิทธิพลต่อชีวิตความเป็นอยู่และพัฒนาการของนักศึกษาทั้งด้านวิชาการ สติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกายและจิตใจในสถาบันการศึกษา ในการวิจัยนี้ สภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี หมายถึง ด้านต่าง ๆ 5 ด้านคือ

2.1 ด้านการเรียนการสอน หมายถึง การดำเนินงานด้านการเรียนการสอนในชั้นเรียนที่วิทยาลัยพณิชยการธนบุรีจัดให้นักศึกษา เพื่อถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ได้แก่ วิธีการสอนของอาจารย์ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา การจูงใจนักศึกษา การใช้อุปกรณ์การสอน การวัดผลและการประเมินผล

2.2 ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน หมายถึง การติดต่อสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับเพื่อนร่วมชั้น การแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด การช่วยเหลือเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ระหว่างเพื่อน และความสามารถในการทำงานกลุ่ม

2.3 ด้านกิจกรรมนักศึกษา หมายถึง การจัดกิจกรรมต่างๆภายในวิทยาลัยที่จัดขึ้นเพื่อให้ให้นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมนั้นๆ และมีการวางแผนร่วมกัน อันเป็นการจัดกิจกรรมเพิ่มเติมนอกเหนือหลักสูตรที่เรียนเป็นการพัฒนาบุคลิกภาพและค่านิยม กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรม

2.4 ด้านการบริการนักศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่จัดให้นักศึกษาได้รับทางความรู้ และการจัดบริการเพื่อความสะดวกปลอดภัย บริการแนะแนวศึกษา และอาชีพบริการห้องสมุด บริการห้องพยาบาล บริการประชาสัมพันธ์ และบริการร้านค้าสหกรณ์

2.5 ด้านอาคารสถานที่ หมายถึง บริเวณหรืออาคารสถานที่ภายในวิทยาลัย ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องน้ำ-ห้องส้วม โรงอาหาร สนามกีฬา รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกภายในวิทยาลัย

3. นักศึกษา หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 2 รวม 3 แผนกวิชา คือ แผนกวิชาการบัญชี แผนกวิชาการตลาด และแผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ของวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2545

4. รอบ หมายถึง การจัดเวลาทำการสอนแก่นักศึกษา ซึ่งมีหลายกลุ่มวิชาและหลายห้องเรียน ไม่สามารถจัดเข้าเรียนพร้อมกันได้ จึงแบ่งเป็น 2 สภา

รอบเช้า คือ ช่วงเวลาการเรียนการสอนระหว่าง 07.20 – 13.10 น.

รอบบ่าย คือ ช่วงเวลาการเรียนการสอนระหว่าง 12.20 – 18.10 น.

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการเรียนของนักศึกษาที่ได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม (Grade Point Average : GPA) ของทุกวิชาที่เรียนรวมในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ทุกภาคเรียนถึงภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 โดยแบ่งระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ตามเกณฑ์การเลือกแผนกวิชาของวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี)

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หมายถึง นักศึกษาที่ได้คะแนนเฉลี่ยน้อยกว่า 2.00

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง หมายถึง นักศึกษาที่ได้คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00 – 2.99

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง นักศึกษาที่ได้คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 – 4.00

สมมติฐานการวิจัย

1. นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาแตกต่างกัน

2. นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาแตกต่างกัน

3. นักศึกษาที่เรียนในแผนกวิชาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาแตกต่างกัน

4. นักศึกษาที่เรียนในรอบการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาดำรง เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมสถาบันอุดมศึกษา และได้จำแนกสาระสำคัญนำเสนอ ดังนี้ คือ

1. ประวัติวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี
2. ความหมายของสภาพแวดล้อม
3. ความหมายของสภาพแวดล้อมวิทยาลัย
4. วิธีการศึกษาและทฤษฎีเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัย
5. สภาพแวดล้อมวิทยาลัยในด้านต่าง ๆ ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการเรียนการสอน, ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน, ด้านกิจกรรมนักศึกษา, ด้านการบริการนักศึกษา และด้านอาคารสถานที่
- 6.งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประวัติวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี

วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ก่อตั้งเมื่อ 23 กุมภาพันธ์ 2500 เดิมมาจากโรงเรียนพณิชยการธนบุรี จัดตั้งขึ้นมาด้วยความศรัทธาของพระคุณเจ้า พระมหารัตน์ โชติปาโล (ระมัด มีพร้อม) อดีตเจ้าอาวาสวัดบางแวก เมื่อปี พ.ศ. 2496 ได้เริ่มก่อสร้างและเสร็จสิ้นในปี พ.ศ. 2497 และได้เปิดดำเนินการจนถึงปี พ.ศ. 2499 ได้มอบให้กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินการโดย ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พันเอกมังกร พรหมโยธี) ได้ประกาศตั้ง “โรงเรียนพณิชยการธนบุรี” ขึ้น ณ วัดบางแวก ตำบลคูหาสวรรค์ อำเภอภาชีเจริญ จังหวัด ธนบุรี สังกัดกองโรงเรียนพาณิชยและอุตสาหกรรม กรมอาชีวศึกษา โดยนายสัณฑ์ พรนิมิตร เป็นอาจารย์ใหญ่ท่านแรก

เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2514 ได้ยกฐานะขึ้นเป็น “วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี” มีการเปิดสอนระดับ ปวส. ปีการศึกษา 2516 กรมอาชีวศึกษาได้อนุมัติให้วิทยาลัยเปิดสอนหลักสูตรประโยคครูมัธยม (ป.ม.) ต่อจากระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) อีก 1 ปี

ปีการศึกษา 2538 กรมอาชีวศึกษา ได้อนุมัติให้วิทยาลัยเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ปัจจุบันวิทยาลัยพณิชยการธนบุรีตั้งอยู่เลขที่ 939 ถนนจรัญสนิทวงศ์ แขวงคูหาสวรรค์ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ 10160 เปิดทำการสอน 2 ระดับดังนี้

1.ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาพาณิชยกรรม และหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

2. ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจสาขาวิชาการบัญชี การตลาด เลขานุการ คอมพิวเตอร์ธุรกิจและระบบทวิภาคี (การจัดการธุรกิจค้าปลีก) ในระดับปวช. และปวส. เปิดสอน 2 รอบคือรอบเช้าและรอบบ่าย (คู่มือนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัย พาณิชยการธนบุรี 2543 :1-2)

ความหมายของสภาพแวดล้อม

คำว่าสภาพแวดล้อม สภาวะแวดล้อม ภาวะแวดล้อม และสิ่งแวดล้อม ต่างเป็นคำที่มุ่งแทนคำภาษาอังกฤษคำเดียวกันและมีความหมายเหมือนกัน (บัณฑิต จุลาสัย. ม.ป.ป. : 1) คือหมายถึง สภาพภายนอกที่มีอิทธิพลต่อชีวิตและการพัฒนาอินทรีย์ (New International Dictionary of the English Language. 1954 : 856) ยูเนสโก (UNESCO) ได้ให้ความหมายไว้ว่า เป็นสิ่งที่อยู่รอบตัวมนุษย์ทั้งที่เป็นธรรมชาติและสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นรวมทั้งสภาพแวดล้อมทางสังคมของมนุษย์ด้วย ซึ่งให้กินความถึงสิ่งที่เป็นนามธรรม เช่น ระเบียบแบบแผนของสังคม ประเพณี วัฒนธรรม ค่านิยม ความเชื่อ ศาสนา (วินัย วีระพัฒนานนท์. 2530 : 1) สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงให้ความหมายสภาพแวดล้อมว่าเป็นสภาพรอบตัวซึ่งมีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์ (บัณฑิต จุลาสัย. ม.ป.ป. : 1) และคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ม.ป.ป. : 9) ได้ให้ความหมายไว้ว่าเป็นทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่รอบตัวมนุษย์ทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิตทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม มีอิทธิพลเกี่ยวโยงกัน เป็นปัจจัยในการเกื้อหนุนซึ่งกันและกัน ผลกระทบจากปัจจัยหนึ่งจะมีส่วนเสริมสร้างหรือทำลายอีกส่วนหนึ่งอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งเป็นวงจรที่เกี่ยวข้องกันไปทั้งระบบ สภาพแวดล้อมจึงหมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่รอบตัวมนุษย์ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและมนุษย์ได้สร้างขึ้น อาจอยู่ในลักษณะของรูปธรรมและนามธรรมซึ่งสามารถสัมผัสได้และมีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์ทั้งหลาย

ความหมายของสภาพแวดล้อมวิทยาลัย

สภาพแวดล้อมวิทยาลัย หมายถึง ลักษณะใด ๆ ก็ตาม ของสถานศึกษา เป็นสิ่งเร้าอันทรง ตักยภาพที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาของการศึกษา (Astin. 1968 : 3) ได้มีผู้ให้ทัศนะเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยไว้แตกต่างกันไป ดังนี้

เฟส และสเตอร์น (Pace and Stern. 1965 : 49) ได้รวมทฤษฎีความต้องการและความกดดันจากสภาพแวดล้อมของเมอร์เรย์ (Murray's NEED-PRESS THEORY) กับทฤษฎีการประเมินบุคลิกภาพที่กลุ่มของคนได้กำหนดขึ้น และได้สรุปเป็นนิยามว่า "สภาพแวดล้อมวิทยาลัยเป็นความกดดัน หรือสิ่งที่วิทยาลัยบังคับให้นักศึกษาต้องปฏิบัติ เช่น การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ ข้อบังคับระเบียบ วินัย สิ่งเหล่านี้เป็นสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยที่เสริมแรงให้นักศึกษาเกิดความต้องการที่จะเสริมสร้างบุคลิกภาพของตนได้

ฮาโรลด์ (Harold. 1964 : 233) ได้กล่าวถึงสภาพแวดล้อมวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาว่า หมายถึง ระบบการศึกษา ระบบการปกครอง และกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะทำให้นักศึกษาได้ประสบการณ์ตรง การพัฒนาตนเองและการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทัศนคติและความสนใจ

อรรถนพ คุณพันธ์ (2521 : 24) ได้นิยามสภาพแวดล้อมวิทยาลัยว่า หมายถึง การรับรู้และความประทับใจของนักศึกษา ที่มีต่อลักษณะต่าง ๆ ของวิทยาลัย ได้แก่ ชื่อเสียงของวิทยาลัย การบริหาร บรรยากาศในการเรียนการสอน พฤติกรรมเกี่ยวกับเพื่อน และอาคารสถานที่ซึ่งมีอิทธิพลต่อชีวิตความเป็นอยู่และการพัฒนาของสมาชิกในวิทยาลัย ลักษณะต่าง ๆ เหล่านี้ สามารถตรวจสอบได้

นัยนา อ่างสันติกุล (2522 : 73) ได้สรุปว่าสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ทางวิชาการของนักศึกษา ได้แก่ สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับอาจารย์ เพื่อน และบริการของวิทยาลัย ดังนั้นในการปรับปรุงประสิทธิภาพการศึกษาระดับวิทยาลัย ผู้บริหารควรพิจารณาสภาพแวดล้อมเหล่านี้ควบคู่ไปด้วย

สรุป สภาพแวดล้อมในวิทยาลัยมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนักศึกษาทุกด้าน โดยเฉพาะทัศนคติ บุคลิกภาพและคุณธรรม ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่ส่งเสริมวิชาชีพชั้นสูงในวิทยาลัยและเป็นคุณลักษณะที่เอื้ออำนวยต่อการสร้างเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการในอนาคตต่อไป

วิธีการศึกษาและทฤษฎีที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัย

การศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัยมีหลายวิธีซึ่งแตกต่างกันไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา เฟลด์แมน (Feldman. 1972 : 143-148) ได้กล่าวถึงวิธีการศึกษาสภาพ

แวดล้อมวิทยาลัยไว้ 6 วิธี คือ

1. การประเมินสภาพแวดล้อมในด้านมนุษยวิทยา โดยการศึกษาวิเคราะห์วิทยาลัย 3 แห่งในสหรัฐอเมริกา ผลปรากฏว่าวิธีการด้านมนุษยวิทยาสามารถนำมาเป็นพื้นฐานอย่างกว้าง ๆ

ที่จะทำให้เข้าใจวิธีการในศาสตร์แขนงอื่น ๆ อีกหลายสาขารวมทั้งประวัติศาสตร์ ปรัชญาการศึกษา สังคมศาสตร์ และรัฐศาสตร์

2. การประเมินสภาพแวดล้อมโดยแบ่งตามลักษณะทั่วไป ซึ่งถือว่าวิทยาลัยแตกต่างกันในลักษณะต่าง ๆ คือ การจัดหลักสูตร การปกครอง เพศของนักศึกษา สถานที่ตั้งทางภูมิศาสตร์และระดับการศึกษา

3. การประเมินสภาพแวดล้อมในด้านประชากรศาสตร์ นิเวศวิทยา และลักษณะที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการศึกษาซึ่งสภาพแวดล้อมวิทยาลัยสามารถประเมินได้ จากการจัดแบ่งและเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถทางสมองของนักศึกษา จำนวนนักศึกษาและสัดส่วนของนักศึกษาในแต่ละวิชาเอก เครื่องมือประเมินสภาพแวดล้อมวิทยาลัยแบบนี้ ได้แก่ เทคนิคการประเมินสภาพแวดล้อมวิทยาลัย (The Environment Assessment Technique หรือ EAT)

4. การประเมินสภาพแวดล้อมโดยพิจารณาบรรยากาศในสถาบันการศึกษา ผู้ประเมินสภาพแวดล้อมโดยวิธีนี้ ได้แก่ เฟสและสเติร์น (Pace and Stern) เครื่องมือที่ใช้ เรียกว่า ดัชนีลักษณะวิทยาลัย (The College Characteristics Index หรือ CCI) และมาตราวัดสภาพแวดล้อมวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย (The College and University Scales หรือ CUES)

5. การประเมินสิ่งเร้าของสภาพแวดล้อมวิทยาลัยซึ่งมีความเชื่อว่า สภาพแวดล้อมเชิงสิ่งเร้าก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการรับรู้ด้านประสาทสัมผัสของมวลสมาชิกในวิทยาลัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักศึกษาสภาพที่เป็นอยู่หรือสิ่งเร้าที่เกิดขึ้นเหล่านี้ สามารถตรวจสอบได้โดยการสังเกตอย่างอิสระ แอสติน (Astin) ได้สร้างเครื่องมือแบบสำรวจกิจกรรมวิทยาลัย (The Inventory of College Activities หรือ ICA) ขึ้นใช้ในการศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัย

6. การประเมินสภาพแวดล้อมโดยแบ่งตามโครงสร้างทางสังคม อันได้แก่ ธรรมชาติทางสังคมการบริหารและโครงสร้างทางอำนาจในวิทยาลัยจุดมุ่งหมายของสถาบันการศึกษา ธรรมชาติและนิสัยของการจัดการทางสังคมในวิทยาลัย

วิลาวรรณ พิธิยานุวัฒน์ และสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2519:24-34) ได้ประเมินสภาพแวดล้อมวิทยาลัยในแนวเดียวกับเฟลด์แมนโดยเน้นการประเมินสภาพแวดล้อมวิทยาลัยที่นิยมใช้กัน 3 วิธีคือ

1. วิธีวัดภาพพจน์วิทยาลัย (The Image Approach) กระทำโดยให้สมาชิกในวิทยาลัย เช่น นักศึกษา อาจารย์หรือผู้บริหารรายงาน หรือแสดงความรู้สึกประทับใจเกี่ยวกับวิทยาลัยที่ตนสังกัดอยู่ สภาพแวดล้อมวิทยาลัยที่ได้จากวิธีวัดนี้เป็นลักษณะของวิทยาลัยในทัศนะของมวลสมาชิกในวิทยาลัย

นั้น ๆ และเชื่อว่าสมาชิกของวิทยาลัยเท่านั้นเป็นผู้ที่สามารถบรรยายสภาพวิทยาลัยได้อย่างถูกต้องตามความเป็นจริง เครื่องมือที่นิยมใช้ประเมินสภาพแวดล้อมวิทยาลัยวิธีนี้ ได้แก่ ดัชนีคุณลักษณะวิทยาลัย (The College Characteristics Index หรือ CCI) และมาตราวัดสภาพแวดล้อมวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย (The College and University Environment Scales หรือ CUES) แบบสำรวจหน้าที่ของสถาบัน (The Institutional Functioning Inventory หรือ IFI)

2. วิธีวัดคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา (The Student Characteristics Approach) เป็นการศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัยโดยให้นักศึกษาแต่ละคนตอบแบบสอบถามบรรยายถึงคุณลักษณะของตัวเอง แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยคุณลักษณะ นักศึกษาของสถาบันนั้น ๆ วิธีนี้ตั้งอยู่บนรากฐานความเชื่อว่าคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษาจะถูกกำหนด หรือแต่งเติมเสริมสร้างโดยสภาพแวดล้อมของสถาบัน ดังนั้นจึงสามารถศึกษาสภาพแวดล้อมสถาบันจากคุณลักษณะของนักศึกษาได้ เครื่องมือที่นิยมใช้คือเทคนิคประเมินสภาพแวดล้อม (The Environment Assessment Technique หรือ EAT)

3. วิธีสำรวจสภาพแวดล้อมเชิงสิ่งเร้า (The Stimulus Approach) การศึกษาโดยวิธีนี้ ผู้ศึกษาต้องมีข้อตกลงเบื้องต้นว่าสภาพแวดล้อมวิทยาลัยเป็นสิ่งเร้าพฤติกรรมของนักศึกษา มีการแบ่งสภาพแวดล้อมออกเป็น 4 ประการ คือ สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร ด้านกายภาพ ด้านการเรียนการสอน และด้านกลุ่มเพื่อน เมื่อเข้าศึกษาในวิทยาลัยนักศึกษาส่วนใหญ่จะมีความวิตกกังวลในเรื่องต่าง ๆ ทั้งในเรื่องการเรียน การปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มเพื่อนและอาจารย์ เป็นต้น ความวิตกกังวลที่เกิดขึ้นจะมีผลต่อการเรียนและพัฒนากิจการทุกด้านของนักศึกษา ผู้ทำหน้าที่บริหารวิทยาลัยหรืออาจารย์จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับลักษณะของนักศึกษาเพื่อช่วยให้นักศึกษาแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่ประสบได้ การศึกษานี้สามารถตรวจสอบได้โดยการสังเกตหรือใช้เครื่องมือแบบสำรวจกิจกรรมวิทยาลัย (The Inventory of College Activities หรือ ICA) ที่แอสติน (Astin, 1968 : 104) สร้างขึ้น

การศึกษาสภาพแวดล้อมในสถาบันการศึกษาของประเทศไทยนั้น อรรถพร คุณพันธ์ ได้สร้างแบบสำรวจจำแนกสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยขึ้น เมื่อ พ.ศ. 2521 ซึ่งแบบสำรวจนี้ได้พัฒนาจากแนวคิดและวิธีการประเมินสภาพแวดล้อมวิทยาลัยตามการแบ่งของวิไลวรรณ พิธิยานุวัฒน์ และสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ วิธีที่ 1 และวิธีที่ 3 ซึ่งก็คือวิธีที่ 4 และวิธีที่ 5 ตามการแบ่งของเฟลด์แมนนั้นมีความเหมาะสมที่จะใช้ประเมินสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยในประเทศไทย จึงได้รวบรวมเข้าด้วยกันและตั้งทฤษฎีเฉพาะขึ้น 5 ทฤษฎี คือ

1. วิทยาลัยจะมีสภาพแวดล้อมที่ดีก็ต่อเมื่อนักศึกษาที่เป็นมวลสมาชิกในมหาวิทยาลัยนั้นมีความรู้สึกพึงพอใจในมหาวิทยาลัยที่ตนสังกัดอยู่ กล่าวคือนักศึกษามีความภาคภูมิใจที่ได้เป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยนั้น ซึ่งเป็นการมีศรัทธาหรือทัศนคติที่ดีต่อมหาวิทยาลัยที่ตนสังกัดอยู่

2. บรรยากาศในการเรียนการสอนก็เป็นส่วนหนึ่งในการเอื้ออำนวยให้นักศึกษาประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ได้มากขึ้นเพียงใด ถ้าบรรยากาศในการเรียนการสอนดี มีประสิทธิภาพ ก็ย่อมทำให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ กล่าวคือ ถ้ามหาวิทยาลัยใดมีสภาพแวดล้อมดี ก็แสดงว่ามหาวิทยาลัยนั้นจะต้องมีบรรยากาศการเรียนการสอนที่ดีด้วย

3. สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยที่ดีจะต้องเป็นมหาวิทยาลัยที่มีการส่งเสริมกิจกรรมเสริมหลักสูตร ทั้งในด้านวิชาการ สันทนาการ กีฬา ศิลปวัฒนธรรม อีกทั้งกิจกรรมที่เสริมสร้างให้นักศึกษารู้รอบ กล่าวคือ ให้เป็นผู้มีความรู้และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทั้งในบทบาทผู้นำและผู้ตามที่ดี

4. สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยที่ดีจะต้องเป็นมหาวิทยาลัยที่มีการบริหารดี กล่าวคือนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเคารพต่อกฎระเบียบของมหาวิทยาลัย อีกทั้งผู้บริหารให้คำปรึกษา แนะนำแก่นักศึกษาและเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการบริหาร

5. อาคารสถานที่เป็นสิ่งสำคัญทางกายภาพที่จะช่วยผลักดันให้การเรียนการสอนมหาวิทยาลัยสัมฤทธิ์ผล มหาวิทยาลัยจะมีสภาพแวดล้อมที่ดีจะต้องมีอาคารสถานที่ที่ดี ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ กล่าวคือ มีห้องเรียน ห้องอาหาร ห้องปฏิบัติการ ที่นั่งพักผ่อนและอื่น ๆ เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา อีกทั้งอาคารเรียน ห้องสมุด โรงอาหาร อยู่ไม่ไกลกันจนเกินไปนัก

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่า การวัดและประเมินสภาพแวดล้อมจากความรู้สึกหรือทัศนะของนักศึกษา เป็นวิธีที่ใช้ได้ดีวิธีหนึ่ง เพราะนักศึกษานั้นเป็นผู้ที่ได้รับอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาโดยตรง จึงสามารถกล่าวถึงสภาพแวดล้อมนั้น ๆ ได้ถูกต้องตามความเป็นจริง และนักศึกษาส่วนใหญ่ก็มีความต้องการที่จะกล่าวถึงสถาบันของตนในเรื่องต่าง ๆ อยู่แล้ว

สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน

สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนและการสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้ความรู้ และสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้โดยบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ประกอบกับการจัดหลักสูตร พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ การนำสื่อการเรียนการสอนมาใช้อย่างถูกต้องเหมาะสม และรวมถึงสัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนและผู้สอน องค์ประกอบเหล่านี้มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด

เซย์เลอร์และอเล็กซานเดอร์ (Saylor and Alexander. 1974 : 17) ได้ให้ความหมายว่า หลักสูตรเป็นแผนงานที่โรงเรียนจัดขึ้นให้ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้เพื่อบรรลุเป้าหมายกว้าง ๆ ของการศึกษาและสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์เฉพาะ ดังนั้นหลักสูตรที่ดีจึงควรเป็นหลักสูตรที่สามารถพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ และทัศนคติที่จะนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อตนเอง และสังคมให้มากที่สุด จากที่กล่าวมานี้จะเห็นได้ว่า การจะพัฒนานักศึกษาให้มีคุณภาพ ต้องเริ่มตั้งแต่การจัดหลักสูตร ดังนั้นการจัดทำหลักสูตรการศึกษาทุกระดับจะต้องมุ่งหวังให้ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ

สุมิตร คุณานุกร (2523 : 23) ที่ว่าการจัดการเรียนการสอนเป็นกระบวนการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการไปตามเป้าหมายที่หลักสูตรต้องการ ดังนั้น สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน จึงเป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์บรรยากาศในการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์ที่มีคุณภาพ และสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้การจัดหลักสูตรและการสอนของอาจารย์ การนำสื่อการเรียนการสอนใช้อย่างถูกต้องเหมาะสม รวมถึงสัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน องค์ประกอบเหล่านี้มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด

ชนิษฐา เกื้อมี (2530 : 12) การสร้างองค์ประกอบต่าง ๆ ในชั้นเรียน มีหลายองค์ประกอบซึ่งประติพันธ์ อูปรมัย (2523 : 123-137) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบเหล่านั้นสรุปได้ 4 ประการ คือ

1. บุคลิกภาพบางประการของอาจารย์มีผลต่อการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน รูปร่าง หน้าตาและการแต่งกาย มีผลต่อความดึงดูดความสนใจ แต่บุคลิกภาพบางประการ เช่น สีหน้า ท่าทาง น้ำเสียง การใช้คำพูด อารมณ์ขัน และบทบาทในฐานะผู้นำของอาจารย์ มีผลต่อการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนอย่างมาก

2. พฤติกรรมของอาจารย์ที่แสดงออกมาตามทัศนคติ และความคาดหวังบางประการที่อาจารย์มีอยู่ มีผลต่อการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน อาจารย์ที่มีทัศนคติที่ดีต่อการสอนและต่อนักศึกษา เป็นผู้ที่มีมองโลกในแง่ดี ย่อมเป็นผู้สร้างบรรยากาศที่ดีให้เกิดขึ้นแก่ชั้นเรียนได้มากกว่าอาจารย์ที่มีทัศนคติในทางตรงกันข้าม ความคาดหวังของอาจารย์ที่มีต่อนักศึกษามักมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของอาจารย์ที่แสดงออกต่อนักศึกษาด้วย

3. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา และระหว่างนักศึกษาด้วยกันเองมีผลต่อการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน การให้นักศึกษาได้มีโอกาสซักถาม เข้าร่วมกิจกรรมให้มากจะทำให้บรรยากาศในชั้นเรียนมีความสนุก กระตือรือร้น ปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักศึกษาด้วยกันเอง ก็มีส่วนช่วยให้เกิดบรรยากาศในชั้นเรียนด้วย

4. อาจารย์รู้จักใช้การเสริมแรงที่เหมาะสม จะช่วยให้เกิดบรรยากาศที่ดีขึ้นในชั้นเรียน การเสริมแรงที่ทำอย่างจริงใจ เหมาะกับสภาพการณ์ ไม่จำเป็นต้องใช้เฉพาะกับพฤติกรรมที่ดีที่สุด แต่ควรใช้กับพฤติกรรมที่ดีขึ้นกว่าเดิม โดยเฉพาะกับนักศึกษาที่เรียนอ่อน หรือมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหา

กู๊ด (Good.19/3:588) ได้ให้ความหมายของคำว่า "การสอน" หมายถึงการจัดกิจกรรมการสอนของครู รวมถึงแต่การวางแผนการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้เหมาะสมกับสภาพการณ์การควบคุม ปฏิบัติต่าง ๆ ของครูและนักเรียน การตัดสินใจ การวัดผล และการปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้นกว่าเดิม การที่ผลผลิตของวิทยาลัยจะมีคุณภาพต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่างประกอบกับสภาพแวดล้อม ด้านการเรียนการสอนเป็นปัจจัยที่สำคัญการเรียนการสอนจะประสบผลดีตามความมุ่งหมายเมื่อนักศึกษาดังใจเรียน อาจารย์ตั้งใจสอน และมีเทคนิคในการสอนใหม่ ๆ แปลก ๆ เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา

วิจิตร ศรีส้าน (2519 : 8-9) เขียนไว้ว่าการสอนจะประสบความสำเร็จ จะต้องประกอบด้วยปัจจัยสำคัญพื้นฐาน 4 ประการ คือ

1. วางวัตถุประสงค์ของการสอนให้ชัดเจนและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ของหลักสูตร ของสถาบัน
2. สสำรวจสภาพความพร้อมและความรู้พื้นฐานของผู้เรียน โดยพิจารณาความแตกต่างระหว่างบุคคล
3. เลือกวิธีการสอนให้เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียนเช่น การบรรยาย การอภิปราย การให้ทำรายงาน โดยนำเทคโนโลยีและเทคนิคการสอนประกอบ
4. วัดผลและประเมินผล เพิ่มความก้าวหน้าหรือการพัฒนาของผู้เรียน

พงษ์ศักดิ์ วรสุนทรโรสถ (2517 : 90-91) ได้กล่าวว่า ในการจัดอาชีวศึกษานั้น องค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่ง เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักสูตร คือ เครื่องมือ เครื่องจักร ต้องจัดให้มีถูกต้อง ครบถ้วนตามหลักสูตร เพราะมีความสำคัญต่อการรักษาคุณภาพของการอาชีวศึกษา อาชีพทุกอาชีพต้องใช้เครื่องมือในการประกอบอาชีพ เครื่องมือเป็นอุปกรณ์สำคัญในการให้ความรู้ในทางวิชาชีพ ถ้าหากจำนวนเครื่องมือมีเป็นจำนวนจำกัด นักเรียนจะมีโอกาสใช้เครื่องมือได้น้อยลง ดังนั้นเครื่องมือจะต้องมีเพียงพอสำหรับการฝึกหัด เพื่อให้นักเรียนจะได้ไม่ว่างในชั่วโมงฝึกงาน

สุนีย์ บุณวิทย์ (2537 : 105) พบว่า กิจกรรมการเรียนการสอนในวิทยาลัยอาชีวศึกษากลุ่มภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา เป็นการจัดการเรียนการสอนที่นักศึกษาแสดงความคิดเห็นว่า เนื้อหาวิชามีความทันสมัย มีการใช้เทคนิควิธีสอนและอุปกรณ์การสอนได้เหมาะสม อาจารย์ได้ติดตามผลงานของนักศึกษาและมีการอธิบายชี้แจงข้อบกพร่องให้นักศึกษาได้ทราบเพื่อแก้ไข ส่วนเรื่องเครื่องมือและอุปกรณ์การฝึกปฏิบัติที่ทันสมัยและอยู่ในสภาพใช้การได้ดีนั้น ควรมีการปรับปรุง

นาคยา วงศ์เหล็กภัย (2536 : ก) ที่พบว่าวิธีการสอนของอาจารย์มีการลำดับเนื้อหาเป็นขั้นตอน อธิบายได้ชัดเจน เข้าใจง่าย มีความพยายามให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอน อาจารย์ให้ความสนใจและเป็นกันเองกับผู้เรียน สร้างบรรยากาศความเป็นกันเองในการเรียนการสอน สนใจคำถามของผู้เรียน มีความพร้อมในการให้ความช่วยเหลือผู้เรียนความตั้งใจสอน ตรงต่อเวลา น้ำเสียงท่าทางเหมาะสม และมีความเชื่อมั่นในตนเอง

สาโรช บัวศรี (2521 : 23) ได้กล่าวถึงหน้าที่ของอาจารย์ว่า ผูกพันอยู่กับหน้าที่หลักของมหาวิทยาลัย ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1. การฝึก การสอน และอบรมวิชาต่าง ๆ (Training)
2. การวิจัยค้นคว้า (Research)
3. การปฏิบัติงานที่นอกเหนือหรือขยายออกไปจากหน้าที่การสอนและการวิจัย (Extension Work)

สิ่งสำคัญประการสุดท้ายของกระบวนการจัดการเรียนการสอนคือ การวัดและประเมินผล การศึกษา เพราะเป็นการวัดผลและประเมินเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถ ความสนใจ ทักษะ ตลอดจนทักษะของนักศึกษา อันจะนำไปปรับปรุงวิธีสอน การใช้อุปกรณ์การสอนแนะแนวและการประเมินได้

ฮิลการ์ด และ สเปนดิง (Hilgard and Spalding. 1963 : 359) ได้กล่าวถึงหน้าที่การประเมินผลการศึกษาไว้ 5 ประการ ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้เรียนตระหนักว่า ตนเองมีการเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาในพฤติกรรมอย่างไร
2. ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจเมื่อเขาทำในสิ่งที่ควรกระทำ
3. เป็นพื้นฐานของการตัดสินใจของผู้เรียนว่าตนมีความพร้อมหรือต้องการความช่วยเหลือแก้ไขในวิชาใด
4. ช่วยให้ผู้ตัดสินใจว่า การสอนของครูเหมาะสมดีหรือไม่
5. เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารใช้ในการตัดสินใจต่าง ๆ

จากเอกสารและผลการวิจัยที่กล่าวมานี้พอสรุปได้ว่า การจัดสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับการเรียนการสอน ขึ้นอยู่กับคุณลักษณะที่ดีของผู้สอน เทคนิค และวิธีการสอน การประเมินผลและความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอนเป็นสำคัญ

สภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มเพื่อน

นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ใน สถาบันอุดมศึกษาเป็นกลุ่มบุคคลที่อยู่ในวัยกำลังเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ร่างกายและจิตใจมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีความอยากรู้อยากเห็นของความเป็นอิสระ มีความเชื่อมั่นในอุดมการณ์และความคิดใหม่ ๆ นักศึกษาเมื่อเข้าไปอยู่ในสถาบันอุดมศึกษา จำเป็นต้องมีความสัมพันธ์กับเพื่อนอย่างมาก กลุ่มเพื่อนจึงมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการทางด้านความรู้ ทักษะ บุคลิกภาพและคุณธรรมของนักศึกษา นักศึกษาต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ในสถาบันอุดมศึกษา จึงต้องปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมในกลุ่มเพื่อน สภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อนยังมีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่และพัฒนาการด้านการเลือกคบเพื่อน อุดมคติในการเลือกคู่ครอง กิจกรรมสังคมในกลุ่มเพื่อน การใช้เวลาว่างในกลุ่มเพื่อนและเทคนิคในการปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มเพื่อนของมวลสมาชิก นักศึกษาเป็นผู้ที่อยู่ในวัยที่มีความต้องการทางสังคม ต้องการเพื่อนสนิท ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับครอบครัวมีน้อยลง มีกลุ่มเพื่อนเข้ามามีบทบาทต่อนักศึกษามากขึ้นทั้งในด้านทัศนคติ ทักษะ สถิติปัญญา ความรู้ ความสามารถ และบุคลิกภาพของนักศึกษา (Newcomb. 1962 : 79)

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2514 : 47-55) ได้เน้นว่าสภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อนเกิดจากความสัมพันธ์ในกลุ่มนักศึกษาได้ 2 ลักษณะ คือ

1. ความสัมพันธ์ทางอารมณ์เป็นความสัมพันธ์ที่ตั้งอยู่บนรากฐานของความรู้สึกและความสัมพันธ์ต่อกัน เช่น ความรู้สึกระหว่างครอบครัว ความผูกพันระหว่างครอบครัว ความผูกพันระหว่างครูกับศิษย์ หรือเพื่อนกับเพื่อน การตัดสินใจใด ๆ ก็อาศัยความรู้สึก อารมณ์ เช่น การบันเทิง การเลี้ยงสังสรรค์ การกีฬา เป็นต้น

2. ความสัมพันธ์ทางปัญญา มีความสัมพันธ์ที่ตั้งอยู่บนรากฐานของเหตุผลและหลักการ อาศัยความรู้ ความคิดเหตุผลและสถิติปัญญาเป็นเครื่องเชื่อมโยง เช่น ความรู้สึกระหว่างเพื่อนร่วมงาน การศึกษารุ่นพี่กับรุ่นน้องเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน การตัดสินใจพิจารณาปัญหาใด ๆ ก็อาศัยเหตุผล หลักการและความรู้เป็นหลัก คนที่มีเหตุผลดีกว่ามีหลักการดีกว่าย่อมถูกต้อง กิจกรรมที่เกี่ยวเนื่องกับความสัมพันธ์ ได้แก่ การอภิปรายพูดคุยถกเถียง การประชุมสัมมนาในเรื่องความรู้ การเสียสละกำลังกายกำลังใจร่วมกัน ความสัมพันธ์ที่มีความยั่งยืนมั่นคง เพราะตั้งอยู่บนรากฐานของปัญญาและเหตุผล

ฟิลแมน และนิวคอมป์ (ประกอบ คุปรัตน์ .2525 :179-180 ; อ้างอิงจาก Feldman and Newcomb. 1970) ได้สรุปความสัมพันธ์ของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อนักศึกษาว่า เพื่อนสามารถช่วยทำให้นักศึกษามีความมั่นใจและพอใจในตนเองยิ่งขึ้น และเพื่อนยังช่วยทำหน้าที่ในการฝึกการเข้าสังคมแก่นักศึกษา และช่วยในการสร้างความสัมพันธ์ส่วนตัว ซึ่งจะส่งผลในการช่วยเหลือกันในระหว่างการทำงานได้

แอสติน (Astin. 1968 : 49) ได้ศึกษาพฤติกรรมของเพื่อนนักศึกษาที่เรียนและพักอาศัยด้วยกันจำนวน 60,505 คน ในสถาบันอุดมศึกษาในสหรัฐอเมริกา 246 แห่ง โดยใช้เครื่องมือแบบสำรวจกิจกรรม สถาบันอุดมศึกษา (The Inventory of College Activities) ลักษณะสภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อนที่ศึกษามีหลายด้าน เช่น การใช้เวลาว่างในการพักผ่อน การนัดเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศ การเข้าร่วมกิจกรรมดนตรีและศิลปะกับเพื่อน การที่พฤติกรรมขัดแย้งกับการนับถือศาสนา นิสัยการนอนหลับ การใช้รถยนต์ การมีพฤติกรรมแบบผู้หญิง การหางานทำ ความใส่ใจในอาชีพ การใช้ห้องสมุด ความเป็นอิสระ ความขัดแย้งกับระเบียบของสถาบัน ความร่วมมือช่วยเหลือและการแข่งขันในกลุ่ม

เดอคอสเตอร์ (DeCoster. 1971 : 5789-A) ศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มีความพึงพอใจในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นเรียนสูง มีแนวโน้มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่มีความพอใจในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นเรียนต่ำ

บุบผา การิเวท (2527 : 66-69) ได้ศึกษาทัศนะของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีต่อสภาพแวดล้อมกลุ่มเพื่อนในด้านการเลือกคบเพื่อน ด้านกิจกรรมสังคมในกลุ่มเพื่อนด้านการใช้เวลาว่างในกลุ่มเพื่อน และด้านการปรับตัวในกลุ่มเพื่อน ด้านกิจกรรมสังคมในกลุ่มเพื่อนด้านการใช้เวลาว่างในกลุ่มเพื่อน และด้านการปรับตัวในกลุ่มเพื่อน โดยใช้แบบสอบถามวัดทัศนะของนักศึกษาที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2525 ปรากฏผลว่านักศึกษาส่วนมากจะเลือกคบเพื่อนที่มีรสนิยม ความคิดเห็น และลักษณะนิสัยใจคอที่คล้ายคลึงกัน และยังเห็นว่านักศึกษามีอิสระในการคบเพื่อนต่างเพศสูง การคบเพื่อนทำให้นักศึกษามีวุฒิภาวะทางอารมณ์และมีความมั่นใจในตนเองสูง มหาวิทยาลัยจึงควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เช่น กิจกรรมดนตรี ละคร ศิลปะ และกีฬา อันเป็นกิจกรรมที่มีคุณค่าและจำเป็นต่อการศึกษาอย่างเพียงพอ นักศึกษาควรใช้เวลาว่างในการเข้าห้องสมุดค้นคว้าวิชาการเพิ่มเติม รวมกลุ่มกันอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการและเข้าร่วมกิจกรรมดนตรี ละคร ศิลปะ และกีฬา นักศึกษามีความวิตกกังวลเรื่องการเรียนมาก แต่ไม่รู้สึกรู้สีก่อนใจในการปรับตัวเข้ากับกลุ่มเพื่อน

ประสาร อุพารธรรม (2535 : 85) ได้ศึกษาพบว่า การที่ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษามีความเห็นที่ สภาแวดล้อมสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ ด้านสังคมกลุ่มเพื่อนอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีระยะเวลาศึกษาเพียง 2 ปี นักศึกษายังรู้จักคุ้นเคยกันไม่มากนัก เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนเป็นไปเฉพาะแผนกวิชา ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาต่างแผนกวิชามีน้อย

สมบัติ วัจนะสาริกากุล (2524 : 117) ในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ในด้านสังคมกลุ่มเพื่อน พบว่านักศึกษายังไม่รู้จักรั้วเวลาว่างให้เป็นประโยชน์เท่าที่ควร ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะนักศึกษาไม่ได้รับคำแนะนำชี้แจงที่ถูกต้องจากสถานศึกษา หรืออาจจะเป็นเพราะอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน

เดวิด (David. 1971 : 5789-A) พบว่า นักศึกษาที่มีความพึงพอใจในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นเรียนสูง มีแนวโน้มจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่มีความพอใจในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นเรียนต่ำ

เฟลด์แมน และนิวคอมบี้ (ประกอบ คุปรัตน์. 2525 : 179-180 ; อ้างอิงจาก Feldman and Newcomb. 1970) สรุปความสัมพันธ์ของเพื่อนที่มีต่อนักศึกษาว่า เพื่อนสามารถให้กำลังใจในเรื่องทั่วไป ซึ่งไม่สามารถหาได้จากอาจารย์และชั้นเรียน เพื่อนร่วมกลุ่มสามารถช่วยเหลือเกื้อหนุนในด้านกำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนและวิชาการได้ กลุ่มสามารถช่วยทำให้นักศึกษามีความมั่นใจและพอใจในตนเองยิ่งขึ้น และเพื่อนยังช่วยทำหน้าที่ในการฝึกเข้าสังคมแก่นักศึกษาและช่วยในการสร้างความสัมพันธ์ส่วนตัว ซึ่งจะมีผลในการช่วยเหลือกันในระหว่างการทำงานได้

จากแนวคิดที่เสนอมานี้ สรุปได้ว่า ความสัมพันธ์กลุ่มเพื่อน มีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการใช้ชีวิตของนักศึกษาในวิทยาลัย การปฏิสัมพันธ์ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกลุ่มเพื่อนและครูอาจารย์ จะทำให้นักศึกษาเกิดความอบอุ่นและเกิดความพร้อมในด้านต่าง ๆ ตลอดจนความมั่นใจในตัวเองมากยิ่งขึ้น

สภาพแวดล้อมด้านกิจกรรมนักศึกษา

การจัดกิจกรรมนักศึกษา หมายถึง งานที่นักศึกษาหรือมหาวิทยาลัยจัดขึ้น มีลักษณะเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะส่งเสริม และพัฒนานักศึกษาในด้านสติปัญญา บุคลิกภาพ ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมในสังคม ได้แก่ กิจกรรมกีฬา กิจกรรมวิชาการ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ และกิจกรรมการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมที่จัดขึ้นนั้นเพื่อพัฒนานักศึกษาในด้าน

ต่าง ๆ นอกเหนือไปจากสิ่งที่บังคับให้ทุกคนต้องเรียนในชั้นเรียน การเข้าร่วมกิจกรรมต้องเป็นไป ด้วยความสมัครใจของนักศึกษา และไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของคะแนนในวิชาหนึ่งวิชาใด กิจกรรมนั้น ต้องได้รับความเห็นชอบจากมหาวิทยาลัย (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. 2530 ก : 147) กิจกรรม นักศึกษาที่จัดให้สถาบันอุดมศึกษามี 5 ประเภท คือ (สำเนาวิ ขจรศิลป์. 2527 : 20-21)

1. กิจกรรมด้านวิชาการจัดขึ้นเพื่อแสวงหาความรู้ในด้านวิชาการอันควรได้รับการส่งเสริม ให้มีอิสระทางการคิด เป็นการเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ทางวิชาการให้นักศึกษา

2. กิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมเผยแพร่และรักษาไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรม สนับสนุนให้นักศึกษามีความสนใจและมีโอกาสได้ศึกษาเพื่อให้มีสุนทรียภาพในศิลปด้านต่าง ๆ อัน ไม่ขัดต่อวัฒนธรรมอันดี

3. กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ จัดทำขึ้นเพื่อให้นักศึกษาใช้เวลาในการพัฒนาตนเอง ให้ พร้อมเพื่อทำประโยชน์ต่อสังคม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ นำความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์ให้เกิด ประโยชน์ต่อส่วนรวม และปลูกฝังให้นักศึกษาได้ตระหนักในภาระหน้าที่ และความรับผิดชอบที่จะ ต้องมีต่อสังคม อันจะเกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติ

4. กิจกรรมด้านกีฬา จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพพลานามัย การ พัฒนาตนเอง และเป็นการฝึกให้นักศึกษามีน้ำใจนักกีฬา

5. กิจกรรมด้านนันทนาการ จัดขึ้นเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินเพื่อพัฒนาจิตใจ อารมณ์ และสังคมให้นักศึกษา

การจัดกิจกรรมนักศึกษาขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญหลายประการคือ นักศึกษาในฐานะ ที่เป็นผู้จัดทำกิจกรรม อาจารย์ในฐานะให้คำปรึกษา และสนับสนุนสถาบันการศึกษาในฐานะเป็นผู้ให้ คำปรึกษาและสนับสนุนสถาบันการศึกษาในฐานะเป็นผู้ให้การสนับสนุนและส่งเสริม กิจกรรม นักศึกษาแต่ละประเภทได้รับความนิยมน้อยแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับความสนใจของนักศึกษา คณาจารย์ สถาบัน และภาวะสังคม รวมทั้งปรัชญาการศึกษาของสถาบัน

กิจกรรมนักศึกษาเป็นการให้การศึกษาทางอ้อมช่วยสร้างสรรค์ประสบการณ์อย่างกว้างขวาง จึงเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตนักศึกษาที่มีความสำคัญต่อการพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ใน อนาคต เปิดโอกาสให้นักศึกษา ได้มีส่วนร่วมในการแสดงความสามารถการทำงาน การตัดสินใจ การ ปรับบุคลิกภาพและรู้จักการเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี

แมคโคน (Mackown. 1956 : 132) กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของสภาพแวดล้อมด้านการจัดกิจกรรมนอกหลักสูตร เป็นการเสริมการเรียนรู้จากห้องเรียนและสนองความต้องการพื้นฐานที่แสดงออก ฝึกนักศึกษาให้สามารถดำเนินชีวิตในสังคมประชาธิปไตย สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข พัฒนาศีลธรรมและระเบียบวินัย นอกจากนี้ยังเป็นการค้นหาและพัฒนาความสามารถพิเศษของนักศึกษาในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เฟรดเดอริก (Frederick. 1959 : 6) ให้ความหมายไว้ว่า เป็นกิจกรรมต่าง ๆ ที่นักศึกษาจัดขึ้นโดยสมัครใจที่จะเข้าร่วมและดำเนินการเอง โดยความเห็นชอบของอาจารย์ และการเข้าร่วมกิจกรรมนี้จะไม่มีส่วนในการพิจารณาผลการศึกษานักศึกษาเลื่อนชั้น

พีเตอร์สัน (Peterson. 1966 : 172) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปรากฏว่า นักเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการเรียนสูงเป็นนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรม เป็นผู้มีหน้าที่และความรับผิดชอบในงานกิจกรรมนักศึกษาของวิทยาลัย ส่วนนักศึกษาที่ประสบผลสำเร็จทางการเรียนต่ำ มักจะเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาน้อย และมักไม่มีหน้าที่รับผิดชอบในกิจกรรมของนักศึกษาในวิทยาลัย

สามารถ คงสะอาด (2523 : 158) ที่ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัยครุภาคใต้ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การจัดกิจกรรมบรรลู่วัตถุประสงค์ในระดับสูง เช่น ส่งเสริมให้นักศึกษาได้แสดงออกในทางที่ถูกที่ควร ส่งเสริมให้มีประสบการณ์ในการทำงาน ส่งเสริมความสามารถพิเศษเกี่ยวกับการดำเนินงาน อาจารย์ที่ปรึกษาให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับชมรมเป็นอย่างดี

สายพิน สุดคณิง (2536 : 86-87) ได้ศึกษาความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พบว่าทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมนิสิต ประสบการณ์ที่เกี่ยวกับกิจกรรมนิสิต และความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนของนิสิตที่มีเพศและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตไม่แตกต่างกัน

กิจกรรมนักศึกษาจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาเสริมสร้างภาวะผู้นำ บุคลิกภาพและสมรรถภาพในด้านต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นในตัวนักศึกษา การเปิดโอกาสให้นักศึกษาใช้ความเป็นประชาธิปไตยในกิจกรรมต่าง ๆ ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มีความถนัด อาจารย์ให้ความร่วมมือและเข้าร่วมกิจกรรม สิ่งเหล่านี้จะให้นักศึกษาเพียบพร้อมไปด้วยความรู้ ความสามารถรู้จักเสียสละต่อส่วนรวม มีสุขภาพอนามัยแข็งแรง หล่อหลอมให้นักศึกษาเกิดการพัฒนาตนเองให้ถึงขั้นสูงสุด

สภาพแวดล้อมด้านการบริการนักศึกษา

การบริการคือ การช่วยเหลือนักศึกษาให้ได้รับประโยชน์จากการศึกษาในสถานศึกษาอย่างเต็มที่ ได้แก่ ได้รับความปลอดภัย ความสุขสบาย เช่น บริการห้องสมุด บริการแนะแนวศึกษาและอาชีพ บริการห้องสมุด บริการร้านค้าสหกรณ์ และบริการประชาสัมพันธ์

กูด (Good. 1975 : 530) ได้ให้ความหมายของการบริการนักศึกษาไว้ว่า การบริการนักศึกษา หมายถึง บริการที่จัดให้นิสิตนักศึกษาเป็นรายบุคคล หรือรายกลุ่ม เช่น การให้คำปรึกษาสวัสดิการนิสิตนักศึกษา การแนะแนวนักศึกษาและอาชีพ การจัดหางาน บริการหอพัก และที่ปรึกษาองค์การนักศึกษา

แอทวูด (Atwood. 1973 : 4402-A) ได้จัดประเภทของการให้บริการแก่นักศึกษาออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. บริการที่จัดให้แก่ศึกษาด้านสวัสดิการ ได้แก่ บริการสุขภาพ บริการหอพัก บริการอาหาร บริการซักกรีด บริการให้คำปรึกษา การวินิจฉัยปัญหา บริการช่วยเหลือทางด้านเงินทุนต่าง ๆ
2. งานบริการที่เป็นความรับผิดชอบของสถาบัน ได้แก่ การคัดเลือก การสรรหานิสิตนักศึกษา การรับนิสิตนักศึกษาเข้าเรียน การลงทะเบียน การปฐมนิเทศ การปัจฉิมนิเทศ การสอนซ่อมเสริมและการติดตามผล

เยาวลักษณ์ คัตโนภาส (2523 : 179) ได้ศึกษาเรื่อง การบริการนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยกลุ่มภาคใต้ และได้ให้ข้อเสนอแนะว่า การบริการนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยควรให้ความสำคัญในเรื่องต่อไปนี้

1. ปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต ได้แก่ อาหาร ที่พักอาศัย สถานพยาบาล ไปรษณีย์ โทรศัพท์ อนามัย ร้านขายหนังสือ อุปกรณ์การเรียน พาหนะในการเดินทาง
2. ปัจจัยที่แก้ปัญหาและอุปสรรคในการเรียน เช่น คู่มือนักศึกษาใหม่ อาจารย์ที่ปรึกษา หน่วยบริการแนะแนว การให้ความช่วยเหลือทางการเงินในรูปแบบต่าง ๆ
3. ปัจจัยที่สนับสนุนการประกอบอาชีพในอนาคต เช่น การให้ข่าว ข้อมูลเกี่ยวกับตลาดแรงงาน อาชีพต่าง ๆ การอบรมให้ข้อมูลเกี่ยวกับการสมัครงาน และการจัดหางานให้นักศึกษาที่จะจบการศึกษา
4. ปัจจัยที่ส่งเสริมและพัฒนาบุคคลให้มีความเจริญงอกงามในด้านต่าง ๆ ทั้งสติปัญญาหรือความรู้ทางสติปัญญา หรือความรู้ทางวิชาการ มีคุณธรรม และความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมส่วนรวม คือการสนับสนุนการทำกิจกรรมประเภทต่าง ๆ

- บริการด้านสุขภาพ

บริการเกี่ยวกับสุขภาพของนักเรียน หมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น เพื่อตรวจสอบสุขภาพนักเรียน เพื่อป้องกันโรคภัยไข้เจ็บ และเพื่อส่งเสริมสุขภาพนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น ดังที่ เฮนคลี และคนอื่น ๆ (Hencley and others. n.d.) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของโครงการสุขภาพอนามัยโรงเรียนไว้ดังนี้

1. การป้องกันบริการที่จัดให้ย่อมต้องช่วยป้องกัน ไม่ให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยภายหลังบริการนั้นได้แก่ การตรวจสอบสุขภาพ การฉีดยาป้องกันโรค การจัดสิ่งแวดล้อมที่ดีเอื้อต่อสุขภาพ

2. การรักษา เป็นการพยาบาลรักษาเล็ก ๆ น้อย ๆ โดยอาสาสมัครประจำบ้านอันเนื่องมาจากความเจ็บป่วยเล็ก ๆ น้อย ๆ หรือเกิดจากอุบัติเหตุ ควรมีเตียงพยาบาลเพื่อให้พักผ่อน (กิตติมา ปริดีดิลก 2529 : 263-265)

สำเนาวิ ขจรศิลป์ (2527 : 68-70) กล่าวว่า การบริการสุขภาพเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญยิ่งที่ต้องจัดบริการให้แก่นักศึกษา เพราะการรักษาสุขภาพที่ดีย่อมทำให้ผู้เรียนมีสุขภาพอนามัยดี อันจะเป็นผลให้ประสบความสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียน การบริการสุขภาพในสถานศึกษา ควรมีขอบเขตดังนี้

1. บริการในการป้องกัน ได้แก่ การตรวจร่างกายเมื่อสมัครเข้าเป็นนักศึกษา การตรวจร่างกายประจำปี

2. บริการด้านสุขภาพจิต เพื่อให้การปรึกษาในด้านสุขภาพจิตแก่นักศึกษาและบุคลากรของสถาบัน

3. บริการสร้างภูมิคุ้มกัน ได้แก่ การปลูกฝีและฉีดยาเพื่อให้มีภูมิคุ้มกันโรค

4. บริการรักษาพยาบาล เพื่อบริการในด้านการปฐมพยาบาลหรืออาการป่วยที่เจ้าหน้าที่พยาบาลช่วยรักษาให้ได้

5. บริการเวชศาสตร์การกีฬาเพื่อป้องกันการบาดเจ็บอันเนื่องมาจากอุบัติเหตุในการเล่นกีฬาของนักศึกษาและบุคลากรของสถาบัน

6. บริการสุขาภิบาลและความปลอดภัย เพื่อให้สภาพแวดล้อมในวิทยาลัย ซึ่งรวมทั้งสถานที่เรียน ที่พักอาศัย และที่รับประทานอาหาร ที่พักผ่อนหย่อนใจ สะอาดถูกสุขลักษณะ และปลอดภัย

7. บริการในการศึกษาทางด้านสุขภาพ เป็นสิ่งที่จะช่วยให้นักศึกษาสามารถปฏิบัติได้ถูกต้องอันจะเป็นประโยชน์ทั้งต่อตัวนักศึกษาและครอบครัวของนักศึกษา ซึ่งกระทำได้หลายวิธี เช่น การเขียนบทความ การประชุมชี้แจงและการสอนในชั้นเรียน

ชวลิต พุทธวงศ์ (2528 : 34) ได้สรุปความสำคัญไว้ดังนี้

1. ช่วยให้นักศึกษามีสุขภาพแข็งแรง สมบูรณ์ ทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสังคม อันจะมีผลช่วยให้นักศึกษามีความตั้งใจในการศึกษาเล่าเรียน มีความเจริญงอกงามทางสมองสูง ทำให้เกิดสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนที่ดี

2. ช่วยปลูกฝังสร้างเสริมสุนทรีย์ และเจตคติให้แก่เด็กตั้งแต่เล็ก พฤติกรรมทางด้านอนามัยเหล่านี้ก็จะติดตัวเด็กไปจนโต เมื่อเป็นผู้ใหญ่ก็จะเป็นผู้มีพฤติกรรมทางด้านสุขภาพอนามัยที่ดี และถูกต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในสังคม

3. ช่วยให้อายุยืน การที่คนเรามีสุขภาพอนามัยที่ดีก็จะลดอัตราการตายให้น้อยลง มนุษย์เราก็จะมีอายุยืนยาวขึ้น ตลอดจนการลดการเจ็บป่วยและการรักษาพยาบาลลงไปด้วย

4. ทำให้ฝ่ายหนึ่งทำงานร่วมกัน ในการที่จะสร้างเสริมสุขภาพที่ดีให้แก่ นักศึกษามีความเข้าใจดีต่อกัน ร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ต่างฝ่ายต่างเข้าใจบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของตนและพยายามทำหน้าที่ของตนให้ดีที่สุด

- บริการด้านแนะแนว

เป้าหมายที่สำคัญของการแนะแนวก็คือ มุ่งที่จะช่วยให้นักศึกษาสามารถดำรงชีวิตอย่างสงบสุขในสังคม โดยการเสริมสร้างหรือพัฒนาให้นักศึกษามีคุณลักษณะประจำตัว 3 ประการ คือ (1) ความเข้าใจตนเองอย่างถูกต้องซึ่งจะช่วยให้นักศึกษาสามารถแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม (2) ความสามารถในการตัดสินใจด้วยตนเอง ซึ่งจะช่วยให้นักศึกษามีความเป็นอิสระและสามารถพึ่งตนเองได้ และ (3) ความสามารถในการปรับตัว ซึ่งจะช่วยให้นักศึกษาอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข และลดภาวะความทุกข์ ความคับข้องใจทั้งหมดได้

เป้าหมายที่สำคัญอีกแง่หนึ่งของการแนะแนวมีอยู่ 3 ประการคือ

1. เพื่อป้องกันปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นกับนักศึกษา
2. เพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นแล้วกับนักศึกษา และ
3. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีพัฒนาการด้านต่าง ๆ อย่างเต็มที่

การจัดบริการแนะแนวต้องจัดให้ครอบคลุม 3 ด้านคือ

1. การแนะแนวการศึกษา เพื่อให้ นักศึกษารู้จักโลกกว้างทางการศึกษาและเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ
2. แนะแนวอาชีพ เพื่อให้ นักศึกษารู้จักโลกกว้างทางอาชีพ และตัดสินใจเลือกอาชีพตรงกับ ทัศนภาพและความต้องการของตลาดแรงงาน
3. การแนะแนวส่วนตัวและสังคมหรือการแนะแนวบุคลิกภาพ เพื่อให้ นักศึกษารู้จักพัฒนา บุคลิกภาพของตน ให้มีความสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมและแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเองได้

บริการหลักของการแนะแนวที่สำคัญมี 5 บริการ คือ

1. บริการสำรวจและศึกษานักศึกษาเป็นรายบุคคล เป็นการนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา มาประมวลไว้ในระเบียบสะสม เพื่อใช้ประโยชน์ในการพิจารณาให้การช่วยเหลือ
2. บริการสนเทศ หมายถึง การให้ข่าวสารความรู้ที่จำเป็นที่ถูกต้องและทันสมัยนอกเหนือ ไปจากหลักสูตรหรือหนังสือเรียนตามปกติ เพื่อช่วยให้นักศึกษารู้จักโลกและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น อัน จะเป็นเครื่องช่วยให้นักศึกษารู้จักตัดสินใจและประพฤติปฏิบัติถูกต้อง ข้อมูลหรือข่าวสารความรู้ต่าง ๆ นั้น มีมากมายที่เกี่ยวกับการศึกษา การประกอบอาชีพ ศิลธรรม วัฒนธรรม การปรับปรุงบุคลิก ภาพ การปรับตัวในสังคม สุขภาพอนามัย การเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ การกีฬา ศิลปะด้านต่าง ๆ ฯลฯ
3. บริการให้คำปรึกษา ถือว่าเป็นหัวใจของการแนะแนว เพราะต้องอาศัยศิลปวิทยาการ และเทคนิคขั้นสูง ซึ่งผู้ทำหน้าที่นี้จะต้องฝึกอบรมจนมีความชำนาญ ทั้งนี้เพราะการให้คำปรึกษาไม่ ใช้การนั่งคุยสนทนาตามธรรมดา หรือการพูดพลบปากตามประสบการณ์แบบสามัญสำนึกของ คนธรรมดา
4. บริการจัดวางตัวบุคคล หมายถึง การจัดให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์การฝึกอบรม การสงเคราะห์ตามควรแก่กรณี เช่น การจัดให้นักศึกษารู้จักเลือกวิชาเรียนหรือแผนการเรียนที่ตรง กับสติปัญญาความสามารถ
5. บริการติดตามและประเมินผล วัตถุประสงค์สำคัญของบริการนี้คือ เพื่อติดตามผลดูว่า การจัดบริการแนะแนวด้านต่าง ๆ หรือโครงการแนะแนวที่ได้ปฏิบัติไปแล้วนั้นได้ผลหรือไม่ประการ ใด มีจุดบกพร่องตรงไหน ควรแก้ไขหรือปรับปรุงอย่างไร (สวัสดี สุวรรณอักษร 2525 : 163-167)

ลักษณะหรือวิธีการแนะแนวอาจแบ่งได้เป็น 2 รูปแบบคือ

1. การแนะแนวเป็นรายบุคคล หมายถึง กระบวนการหรือกลวิธีต่าง ๆ ที่ผู้แนะนำหรือผู้ให้คำปรึกษานำมาใช้ เพื่อช่วยนักศึกษาแต่ละคนให้สามารถเข้าใจตนเอง เข้าใจโลก สามารถตัดสินใจเลือกแนวปฏิบัติ สามารถปรับตัวหรือแก้ปัญหาและพฤติกรรมต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองอย่างเหมาะสมถูกต้อง

2. การแนะแนวส่วนใหญ่ หมายถึง กระบวนการหรือกลวิธีต่าง ๆ ที่ผู้แนะแนวหรือผู้ให้คำปรึกษานำมาใช้เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษาหลายคนที่มีปัญหาหรือมีความต้องการร่วมกันหรือคล้ายคลึงกัน เพื่อช่วยให้แต่ละคนในกลุ่มเดียวกันได้ผ่อนคลายความกังวลใจที่ตนมีอยู่ เมื่อได้รับฟังหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน เพื่อช่วยให้นักศึกษาในกลุ่มได้มีโอกาสร่วมกันคิดแก้ปัญหาหรือค้นหาสาเหตุและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหานั้น ๆ

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530 ก : 128) ให้ข้อคิดเห็นว่าการให้บริการแนะแนวควรให้ครอบคลุมใน 2 ด้านดังนี้คือ

1. งานแนะแนวการศึกษา เพื่อให้นักศึกษาเล่าเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ รู้จักโลกทางการศึกษาอย่างกว้างขวาง ซึ่งส่วนใหญ่จัดอยู่ในรูปของการจัดอาจารย์ที่ปรึกษาให้

2. งานการให้คำปรึกษา ซึ่งจัดให้แก่ นิสิตนักศึกษาซึ่งมีความไม่สบายทางจิต

- บริการด้านห้องสมุด

ในปัจจุบันห้องสมุดนับว่ามีบทบาทที่สำคัญและจำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนเป็นอันมาก ห้องสมุดเป็นแหล่งของการแสวงหาความรู้สำหรับอาจารย์และนักศึกษา การเรียนรู้ในห้องเรียนแต่เพียงอย่างเดียวก็ยังมีอาจจะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ที่แตกฉานได้อย่างสมบูรณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความรู้ทางด้านวิชาการและเทคโนโลยีในสมัยปัจจุบันได้มีการพัฒนาไปเป็นอันมาก การบริการห้องสมุดก็ยิ่งมีความจำเป็นมากขึ้น ซึ่งรุ่ง พูลสวัสดิ์ (ม.ป.ป. : 86) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของห้องสมุดไว้ดังนี้

1. เป็นแหล่งที่จะแสวงหาความเป็นเลิศทางวิชาการของอาจารย์และนักศึกษา

2. เป็นแหล่งที่ให้ความสุขเพลิดเพลินในยามว่างจากการเรียน และได้รับประโยชน์จากการอ่าน

3. เป็นแหล่งสร้างบุคคลให้เป็นรัฐบุรุษ ทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต

4. เป็นแหล่งปลูกฝังบุคลิกภาพของบุคคลได้ทุกระดับ เช่น นิยรักการอ่าน การค้นคว้า
5. เป็นแหล่งที่สามารถหล่อหลอมพฤติกรรมของคนในด้านสังคม อารมณ์ และความเป็นระเบียบเรียบร้อย
6. เป็นศูนย์ทรัพยากรทั้งหลายที่มนุษย์จะเข้าไปแสวงหาความรู้ได้อย่างอิสระ
7. เป็นแหล่งที่ให้บริการทางด้านวิชาการที่สมบูรณ์

พนัส หันนาคินทร์ (2524 : 212) ได้ให้การเสนอแนะว่าการจัดห้องสมุดมหาวิทยาลัยควรมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีเจ้าหน้าที่ห้องสมุดที่ได้รับการฝึกหัดอบรมวิชาบรรณารักษศาสตร์อยู่ประจำหรืออย่างน้อยที่สุดก็มีอาจารย์ที่มีความรู้ในด้านนี้ทำหน้าที่บรรณารักษ์
2. มีหนังสืออุเทศหรือหนังสืออ้างอิงเพียงพอแก่ความต้องการของนักศึกษาในระดับนั้น ๆ ตำราเรียนและหนังสืออ่านประกอบก็ต้องมีให้พอ
3. มีระเบียบการจัดระบบหนังสือ เพื่อสะดวกในการค้นหา มีที่วางหนังสือสะดวกแก่การหยิบและค้นคว้า
4. มีโต๊ะเก้าอี้สำหรับอ่านและเขียนเพียงพอแก่จำนวนนักศึกษาที่ใช้ห้องสมุด
5. ควรมีการเก็บสถิติของจำนวนนักศึกษาที่ใช้ห้องสมุด จำนวนผู้ยืม หนังสือหาย หรือสูญหายไปด้วยเหตุต่าง ๆ การรับนิตยสารควรดูจากความสนใจของนักศึกษา
6. มีเครื่องมือช่วยงานของบรรณารักษ์ เช่น เครื่องมือซ่อมหนังสือ บุคคลที่จะทำหน้าที่ต่าง ๆ เป็นต้น
7. ระบบสำหรับการยืมหนังสือ ควรจะเป็นไปในทางให้ความสะดวกแก่นักศึกษาที่จะยืม มีเครื่องกระตุ้นให้นักศึกษาจะอ่านหนังสือ เช่น การแสดงหนังสือที่ได้รับใหม่ มีการสรุปย่อเรื่องหนังสือเพื่อสร้างความสนใจ
8. มีที่สำหรับอ่านหนังสือและนิตยสารต่าง ๆ

- บริการร้านค้าหรือสหกรณ์

ถ้าโรงเรียนสามารถจัดบริการ การจัดจำหน่ายหนังสือ เครื่องเขียน แบบเรียน อุปกรณ์การเรียนการสอนอื่น ๆ ตลอดจนเครื่องแบบที่นักเรียนจะต้องใช้ จะทำให้นักเรียนได้รับทั้งความสะดวกและประหยัด นอกจากนั้นโรงเรียนยังมีผลพลอยได้จากการจัดบริการนี้ เพราะสิ่งเหล่านี้

เป็นสิ่งจำเป็นที่นักเรียนจะต้องใช้ตลอดปี การที่โรงเรียนสามารถจัดบริการได้ตลอด ก็จะทำให้เกิดประโยชน์ทั้งสองฝ่าย สิ่งที่ต้องคำนึงในการจัดบริการทางด้านนี้คือ โรงเรียนไม่ควรหวังผลกำไรจากนักเรียนมากนัก สินค้าที่จำหน่ายให้กับเด็กไม่ควรมีราคาสูงกว่าท้องตลาด (วิจิตร วรุตบางกูร. 2523 : 56)

ในด้านการบริการนักเรียนนี้ ศิริ รอดบุญธรรม (ศิริ รอดบุญธรรม 2518 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาถึงการบริหารกิจการนักศึกษาของวิทยาลัยในสังกัดกรมอาชีวศึกษา พบว่าปัญหาเรื่องสุขภาพอนามัยของนักศึกษา วิทยาลัยเอาใจใส่ไม่น้อยมากคือ มีการตรวจสุขภาพกันปีละครั้ง บางแห่งไม่เคยตรวจเลย บางวิทยาลัยไม่มีเจ้าหน้าที่พยาบาลประจำ ด้านการบริการแนะแนวนักศึกษาอยู่ในเกณฑ์น้อย ครู อาจารย์ ส่วนใหญ่เอาใจใส่ต่อปัญหาของนักศึกษาน้อย ส่วนการจัดบริการอาหารกลางวันอยู่ในขั้นอำนวยความสะดวกมาก และการจัดสวัสดิการในด้านเครื่องเขียนแบบเรียนจัด 2 แบบ คือ สหกรณ์และร้านค้าของวิทยาลัยเอง

- บริการทุนการศึกษา

วัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือนักศึกษาที่ยากจนให้สามารถศึกษาเล่าเรียนต่อไปได้ สนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถดำเนินงานตามนโยบายของสถาบัน เช่น การให้ทุนการศึกษาแก่นักกีฬา เพื่อให้การกีฬาของสถาบันมีมาตรฐานดีขึ้น สนับสนุนนโยบายการศึกษาของรัฐที่จะให้การศึกษากับประชาชนโดยทั่วไปให้ได้รับการศึกษาสูงขึ้น อันจะเป็นผลให้ประเทศชาติเจริญขึ้นด้วย การจัดทุนการศึกษาเป็นการส่งเสริมนักศึกษาที่มีความพร้อมด้านสติปัญญา แต่มีปัญหาทางด้านทุนทรัพย์ได้มีโอกาสศึกษาเล่าเรียนจนสำเร็จ สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัว ทุนการศึกษาของวิทยาลัยได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล มูลนิธิ ธนาคาร บริษัท ห้างร้านและบุคคลทั่วไป แต่อย่างไรก็ตามทุนการศึกษาก็ยังไม่เป็นการเพียงพอสำหรับนักศึกษาที่ยากจน ซึ่งสมควรที่จะได้รับการช่วยเหลือ (สำเนาวิ ขจรศิลป์. 2527 : 43-44)

การแก้ปัญหาเพื่อให้นักศึกษามีรายได้เพื่อการศึกษาเล่าเรียน นอกจากการบริการด้านทุนการศึกษาแล้ว สถาบันการศึกษาจะมีการบริการจัดหางาน ซึ่งเป็นการช่วยให้นักศึกษาได้รับรู้แนวทางและวางแผนเพื่อการมีงานทำในอนาคต เป็นการฝึกประสบการณ์ในการทำงานขณะกำลังเรียน ช่วยให้นักศึกษาค้นพบความสนใจของตนเองในการทำงาน เป็นการปูพื้นฐานการทำงานอาชีพในอนาคตได้ ทำให้นักศึกษามีรายได้ใช้จ่ายในระหว่างปิดภาคและนอกเวลาเรียน และยังทำให้เกิดความมั่นใจในตัวเองสูงขึ้น

วัลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530 : 124-125) สำหรับการจัดหางานให้นักศึกษาหลังจากสำเร็จการศึกษาแล้ว สถาบันการศึกษาควรจัดดังนี้

1. เป็นศูนย์กลางระหว่างนายจ้างและนักศึกษา
2. เก็บรวบรวมหนังสือ เอกสาร ข้อมูลเกี่ยวกับตลาดแรงงานต่าง ๆ เพื่อให้นักศึกษาได้มาศึกษาค้นคว้า
3. บริการตอบคำถามหรือช่วยแนะนำตลาดแรงงานต่าง ๆ
4. จัดบริการแนะแนวอาชีพ ทั้งเป็นกลุ่มและเป็นรายบุคคล
5. ประชาสัมพันธ์แหล่งงานต่าง ๆ ให้นักศึกษาทราบ

สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่

สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับอาคารสถานที่ หมายถึง บริเวณหรือสถานที่ที่ใช้จัดการเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องน้ำ ห้องส้วม โรงอาหาร โรงรถ สนามกีฬา และบริเวณพักผ่อน

อาคารโรงเรียนที่ดีควรมีองค์ประกอบต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เป็นต้นว่า ขนาด รูปร่าง รูปลักษณะ วัสดุอุปกรณ์ สี แสง ทัศนียภาพ ทิศทางลม การจัดระเบียบภายในอาคาร เป็นต้น ยังมีองค์ประกอบที่สำคัญนอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้วคือ สุขลักษณะ ความปลอดภัย ความสดชื่น ความสุขสบายและอบอุ่น บรรยากาศที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ และความรักใคร่สามัคคี และวิถีทางในการดำเนินชีวิตของผู้ใช้บริการ เช่น ความเจริญเติบโต ความเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้า การอยู่ร่วมกัน เล่นด้วยกัน กินด้วยกัน พักผ่อนด้วยกัน ดังนั้นโรงเรียนและห้องเรียนจึงไม่ควรเป็นโลกหนึ่งต่างหากจากชีวิตประจำวันของนักเรียน และควรมีบรรยากาศอบอุ่นของความเป็นบ้านหรือครอบครัวอยู่บ้าง เพื่อช่วยในการปรับตัวและเสริมสร้างสุขภาพจิตและประสบการณ์ของนักเรียน (วิจิตร วรุตบางกูร. 2524 : 45)

สถานศึกษาที่ดีในทัศนะของซีเกอร์ (Seager. 1961 : 5-6) ควรประกอบด้วยคุณลักษณะดังนี้ คือ มีขนาดกว้างพอเหมาะกับโครงการปัจจุบันและพร้อมที่จะขยายได้ในอนาคต อยู่ในสถานที่ปลอดภัย สวยงามและใช้ประโยชน์ในกิจกรรมกลางแจ้งและสันตนาการได้มากที่สุด การวางผังสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม จัดส่วนที่มีเสียงดังและสงบเงียบให้แยกออกจากกันเช่น ฝ่ายบริหารแยกออกจากฝ่ายวิชาการ ตั้งอยู่ในที่ที่ก่อให้เกิดปัญหาด้านการจราจรน้อยที่สุด ระบบการจราจรภายในวิทยาลัยควรแยกเป็นทางรถยนต์ จักรยาน ทางเท้าภายในอาคารเรียนควรทำคาน้ำถึง การระบายอากาศและแสงสว่างให้เป็นไปตามธรรมชาติไม่ควรอยู่ใกล้สถานที่สำหรับการจัดกิจกรรมกีฬา ซึ่งจะมีการเชียร์ส่งเสียงดัง ที่เรียนกับที่เล่นหรือพักผ่อนหย่อนใจควรแยกจากกัน ผู้ใช้อาคารสถานที่จึงควรระมัดระวังใช้สถานที่ต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ให้เหมาะสม

ปริญญา อังศุสิงห์ (2529 : 23) ได้กล่าวถึงโรงเรียนที่ดีไว้ว่าจะต้องมีคุณลักษณะ 10 ประการดังนี้

1. ความเพียงพอ (Adequacy) หมายถึง พื้นที่บริเวณอาคาร ห้องเรียน และอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างเพียงพอ
2. ความเหมาะสม (Suitability) หมายถึง ความเหมาะสมในการเลือกสถานที่ตั้งของโรงเรียน ลักษณะของพื้นที่ การจัดห้องต่าง ๆ เป็นต้น
3. ความปลอดภัย (Safety) หมายถึง การป้องกันมิให้เกิดอุบัติเหตุหรืออันตรายต่าง ๆ
4. สุขลักษณะ (Healthfulness) หมายถึง การพิจารณาส่งเสริมในด้านสุขภาพและอนามัยเป็นหลัก
5. ระยะเวลาการติดต่อใช้สอย (Accessibility) หมายถึง เส้นทางหรือระยะทางจากบ้านมาโรงเรียน หรือจากจุดต่าง ๆ ในบริเวณโรงเรียน
6. การยืดหยุ่นได้ (Flexibility) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพื้นที่ ผังกันหรืออุปกรณ์เครื่องใช้ ให้ใช้ประโยชน์แก่กิจกรรมหลาย ๆ อย่างได้
7. ประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การใช้พื้นที่ อาคาร อุปกรณ์ต่าง ๆ ให้ได้ผลเต็มที่
8. การประหยัด (Economy) หมายถึง การวางแผนผังบริเวณ ออกแบบอาคารให้คุ้มค่ากับเงินที่ได้ลงทุนไป และเสียค่าบำรุงรักษาน้อย
9. การขยายตัว (Expansibility) หมายถึง การขยายตัวของบริเวณและอาคารโดยมีการออกแบบที่เหมาะสม ขยายตัวได้ง่ายและสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายน้อย
10. รูปร่าง (Appearance) หมายถึง การวางแผนผังบริเวณโรงเรียน อาคารและการตกแต่งภายใน ภายนอกให้เป็นที่น่าชมแก่ผู้พบเห็น รวมทั้งการบำรุงรักษาอาคารสถานที่ให้สวยงามและสะอาดอยู่เสมอ

ตามมาตรฐานสากลของอาคารสถานที่ที่เหมาะสมในสถาบันอุดมศึกษานั้น สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ (2514 : 2) ได้กำหนดไว้ดังนี้

1. ห้องเรียนห้องปฏิบัติการ ควรมีขนาดมาตรฐานสากล มีอุปกรณ์เกี่ยวกับการเรียนการสอนและทันสมัย ซึ่งจะกระตุ้นให้นักศึกษามีความอยากรู้อยากเห็นและควรเป็นห้องเฉพาะของแต่ละวิชา
2. ห้องพักอาจารย์ ต้องคำนึงถึงความสะดวกต่อการทำงานของอาจารย์ ควรเป็นห้องที่มีอุปกรณ์ในการเตรียมการสอนมีสิ่งอำนวยความสะดวก มีที่พักผ่อนในเวลาว่างเพื่อจะได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างอาจารย์ด้วยกัน จะได้เกิดความสนิทสนมกลมเกลียวกัน

3. ห้องพักนักศึกษา ต้องเป็นสถานที่ให้นักศึกษาได้พบปะพูดคุยกับเพื่อน หรืออาจมีกีฬา ในร่มรวมอยู่ด้วยก็ได้

4. ห้องน้ำ ห้องส้วม มีความเหมาะสมกับจำนวนผู้ใช้ ห้องน้ำชายหญิงต้องแยกออกจากกัน มีสุขภัณฑ์เครื่องอำนวยความสะดวกพร้อม เช่น สบู่ กระดาษชำระ ฯลฯ อากาศถ่ายเทได้ดี

5. ห้องสมุด ต้องมีหนังสือที่จำเป็นสำหรับการศึกษาค้นคว้า มีอากาศถ่ายเทได้ดี มีการฝึกให้นักศึกษาใช้ห้องสมุดเป็นด้วย

6. ห้องเรียนต้องออกแบบให้ถูกสุขลักษณะ ทางระบายอากาศ ต้องมีการถ่ายเทได้ดี สำหรับบริเวณที่พักผ่อนหย่อนใจ บริเวณรอบอาคารทั่ว ๆ ไป ควรมีพวงไม้ร่ม ตลอดทั้งทางเดินที่ปลอดภัย ที่นั่งพักผ่อนนักศึกษาควรจัดไว้เป็นมุม ๆ

7. โรงอาหารต้องออกแบบให้โปร่ง สะดวกสบายต่อการทำความสะอาด มีอากาศถ่ายเทได้ดีไม่มีสิ่งรบกวน และต้องรักษาให้สะอาดอยู่เสมอ

งานวิจัยด้านอาคารสถานที่ของสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษานั้น

สมพงษ์ ขำกัญ (2524 : 85) ซึ่งวิจัยเรื่องการใช้ประโยชน์อาคารสถานที่ของสถานศึกษา ประเภทช่างอุตสาหกรรม สังกัดกรมอาชีวศึกษา พบว่า โดยเฉลี่ยทุกวิทยาลัยเทคนิคมีการใช้ประโยชน์ห้องเรียนต่ำกว่าการใช้ประโยชน์ที่เหมาะสม ทั้งอัตราการใช้ห้องและอัตราการใช้พื้นที่ ส่วนโรงฝึกงานมีการใช้ประโยชน์ด้านอัตราการใช้ห้องสูงกว่าการใช้ประโยชน์ที่เหมาะสม

นงลักษณ์ สันติวณิชย์ (2535 : 82) พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาของวิทยาลัย พลศึกษาชุมพรอยู่ในทำเลที่เหมาะสมมีภูมิประเทศสวยงาม อากาศดี ห่างไกลเสียงรบกวน การวางผังสิ่งปลูกสร้างภายในวิทยาลัยเป็นส่วนสำคัญมีระเบียบมีการจัดตกแต่งสถานที่ภายในวิทยาลัยอย่างเรียบร้อยสวยงามและมีความพร้อมในด้านสนามกีฬา ส่วนที่เห็นว่ายังไม่เหมาะสม ซึ่งวิทยาลัยจะต้องปรับปรุงพัฒนา ได้แก่ เรื่องความสะอาด จำนวนโต๊ะ เก้าอี้สำหรับนั่งรับประทานอาหารมีไม่เพียงพอ และไม่เหมาะสม ห้องน้ำ-ห้องสุขาตามอาคารต่าง ๆ โดยทั่วไปไม่ค่อยสะอาด การจัดบริการน้ำดื่ม-น้ำใช้ยังไม่เพียงพอ และได้เสนอแนะว่าผู้บริหารควรมีการวางแผนในการพัฒนาปรับปรุงสภาพแวดล้อมทั้งในระยะสั้นและระยะยาว จัดสรรงบประมาณที่จำเป็นในการจัดซื้อ ซ่อมบำรุง หรือวางโครงการที่จะดำเนินการพัฒนาในอนาคต เพื่อให้การจัดระบบอาคารสถานที่ของวิทยาลัยมีคุณภาพ

กล่าวโดยสรุปอาคารสถานที่นับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ เป็นสภาพแวดล้อมสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยและวิทยาลัย อันสำคัญยิ่ง อาคารสถานที่ที่อำนวยความสะดวกสบายต่อการดำเนินชีวิตและการเรียนรู้ของนักศึกษา อาคารสถานที่ที่ดีและเหมาะสมจะสามารถช่วยส่งเสริมสมรรถภาพการทำงานของบุคลากรทุกฝ่ายในสถาบันโดยเฉพาะอย่างยิ่งนักศึกษา ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา ทั้งทางด้านบุคลิกภาพและการเรียนรู้ ตลอดจนทำให้ผู้เรียนมีความรัก ห่วงแหน ภูมิใจในสถาบันและศึกษาอยู่ในสถาบันนั้น ๆ จนสำเร็จการศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยในประเทศ

การศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัย ส่วนมากนิยมศึกษาสภาพแวดล้อมของสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นวิทยาลัย มหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาประเภทต่าง ๆ

นัยนา อ่างสันติกุล (2522 : 16-20) ได้ศึกษาองค์ประกอบสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพบว่า องค์ประกอบสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ คือ บรรยากาศในการเรียน พฤติกรรมของอาจารย์ที่เกี่ยวข้องกับการสอน การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมเสริมหลักสูตร สิ่งอำนวยความสะดวก บรรยากาศด้านการบริหารและวินัยนักศึกษา กีฬา นันทนาการ บุคลิกภาพ เพื่อนสนิท และการบริหารทางวิชาการ

ประภาศรี สุจันท์บุตร (2522 : 52-54) ได้ศึกษาวิจัยสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยรามคำแหง ในทัศนะของนักศึกษา ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยต่างกัน นักศึกษาที่เรียนต่างคณะกันมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อม มหาวิทยาลัยต่างกันและนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาต่างกันจะมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อนและด้านการบริหารต่างกัน

อรรณพ คุณพันธ์ (2521 : 23-24) ได้ศึกษาวิจัยสภาพแวดล้อมของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในด้านความประทับใจ บรรยากาศในการเรียนการสอน ความสัมพันธ์กับเพื่อน บรรยากาศในการบริหาร และอาคารสถานที่โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาปีที่ 1 พบว่า สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร และอาคารสถานที่ นักศึกษาพอใจมากที่สุด สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพแวดล้อมด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน นักศึกษาไม่มีความประทับใจน้อยที่สุด

ทัศนีย์ จารุรัตน์จามร (2536 : 5) ศึกษาทัศนะของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 7 พบว่า ด้านบรรยากาศการเรียนการสอน ด้านความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนและด้านกิจกรรมนักศึกษา อยู่ในระดับดี ส่วนด้านการบริหารของวิทยาลัยและด้านอาคารสถานที่อยู่ในระดับน้อย

สุนีย์ บุรณวิทย์ (2537 : 105) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมด้านอาจารย์ผู้สอน กิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมนักศึกษา การปกครอง และความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนตรงกับสภาพที่เป็นจริงอยู่ในเกณฑ์ที่แสดงว่าเป็นสภาพแวดล้อมที่ดีสำหรับด้านการบริการนักศึกษาและด้านอาคารสถานที่ตรงกับสภาพที่เป็นจริงอยู่ในเกณฑ์ที่แสดงว่าเป็นสภาพแวดล้อมระดับพอใช้

กาญจนา ภาสุพันธ์ (2531 : 136) ที่ศึกษาพบว่า นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัด กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 8 มีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยอาชีวศึกษาโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความพึงพอใจอาจารย์ผู้สอนและความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนอยู่ในระดับดี มาก แต่มีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง

เอกสารและงานวิจัยในต่างประเทศ

แอสติน (Astin. 1968 : 3) สภาพแวดล้อมในสถาบันการศึกษามีอิทธิพลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของนักศึกษาเป็นอย่างมาก เป็นตัวกล่อมเกลานุคลิกภาพ คุณลักษณะต่าง ๆ ตลอดจนพัฒนาการด้านสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ สังคม และจิตใจ ดังนั้นการจัดการศึกษาในสถาบันการศึกษาจะต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมในสถาบันที่มีคุณภาพ อื้อต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักศึกษา

ชิคเกอร์ริง และแบลคเบอร์น (Chickering and Blackburn. 1970 : 71) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมสถาบันอุดมศึกษาจะรวมถึงหลักสูตรการเรียนการสอน ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา กิจกรรมเสริมหลักสูตร แนวนโยบายของสถาบันการศึกษาและบรรยากาศทางวิชาการ ซึ่งครอบคลุมระบบการศึกษา ระบบการปกครองและกิจกรรมต่าง ๆ

เฟสและสเติร์น (Pace and Stern. 1965 : 260) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมทางการศึกษาเป็นพฤติกรรม เหตุการณ์ สภาพการณ์ แนวความคิด และลักษณะทางกายภาพที่เป็นสิ่งบังคับให้ทุกคนในสังคมต้องปฏิบัติตาม เช่น ลักษณะของบริเวณอาคาร สถานที่ สภาพเหตุการณ์ การขัดแย้ง การประสานงาน แนวความคิด ปรัชญา อุดมการณ์อันหลากหลาย พฤติกรรม การทำตามกฎเกณฑ์ระเบียบข้อบังคับ และการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้เป็นสภาพแวดล้อมในสถาบันที่เสริมสร้างให้นักศึกษาเกิดความต้องการในการพัฒนาบุคลิกภาพ และความสามารถของตนได้

เมย์ฮิว (Mayhew. 1960 : 211-213) ที่ได้เสนอไว้ว่า องค์ประกอบของการเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษามีดังนี้คือ ขนาดของสถาบัน เช่น อาคารสถานที่ บริเวณ และจำนวนนักศึกษา รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของสถาบัน เป็นต้น โครงสร้างการบริหาร การให้บริการแนะแนวเพื่อช่วยเหลือนิสิตนักศึกษา และหลักสูตรที่เปิดสอน หลักสูตรพิเศษ นอกจากนี้ยังต้องมีเงินงบประมาณที่ใช้ในการบริหารกิจกรรมของสถาบันด้วย

จากการศึกษาผลงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านกิจกรรมนักศึกษา ด้านการบริการนักศึกษา และด้านอาคารสถานที่ มีหลักฐานยืนยันได้หนักแน่นว่าสภาพแวดล้อมวิทยาลัยมีอิทธิพลต่อการพัฒนานักศึกษา ทั้งทางสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ สังคม และจิตใจเป็นอย่างมาก ตลอดจน

บุคลิกภาพและความสามารถของแต่ละบุคคล ข้อค้นพบต่าง ๆ เป็นประโยชน์ต่อผู้มีหน้าที่และเกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของนักศึกษาในวิทยาลัย โดยเฉพาะผู้บริหาร และอาจารย์จะได้เข้าใจสภาพแวดล้อมวิทยาลัย และหาทางแก้ไขปรับปรุงให้สภาพแวดล้อมด้านต่าง ๆ มีความเหมาะสมตอบสนองความต้องการของนักศึกษา สถาบันการศึกษาใดจัดสภาพแวดล้อมได้ดี เหมาะสมและถูกต้องตามหลักวิชาการแล้ว นักศึกษาจะมีความพอใจ ภูมิใจและประทับใจ และศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปัญหาข้อขัดแย้งระหว่างสถาบันกับนักศึกษาก็จะลดน้อยลง ทำให้สามารถพัฒนากิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างเต็มที่ ทำให้สถาบันมีความเป็นเลิศทางวิชาการ สามารถปฏิบัติภารกิจตามที่สังคมมุ่งหวัง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ทั้ง 5 ด้าน โดยมีขั้นตอนตามลำดับดังนี้

1. การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูล

การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 2 รวม 3 แผนกวิชา คือ แผนกวิชาการบัญชี แผนกวิชาการตลาด และแผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ทั้งรอบเช้าและรอบบ่าย ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ของวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จำนวน 629 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 2 จำนวน 3 แผนกวิชา คือ แผนกวิชาการบัญชี แผนกวิชาการตลาด และแผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ทั้งรอบเช้าและรอบบ่าย ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ของวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี โดยกำหนดจากตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ที่ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 230 คน แบ่งตามอัตราส่วนและนำมาสุ่มอย่างง่าย

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามแผนกวิชาและรอบการศึกษา

รอบการศึกษา แผนกวิชา	รอบเช้า		รอบบ่าย		รวม	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี						
การบัญชี	137	50	154	57	291	107
การตลาด	99	36	110	40	209	76
คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	77	28	52	19	129	47
	313	114	316	116	629	230

ที่มา : แผนกทะเบียนนักเรียน – นักศึกษา วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แผนกวิชา รอบการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เพื่อสอบถามระดับความคิดเห็นใน 5 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการเรียนการสอน จำนวน 13 ข้อ
2. ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน จำนวน 10 ข้อ
3. ด้านกิจกรรมนักศึกษา จำนวน 12 ข้อ
4. ด้านการบริการนักศึกษา จำนวน 12 ข้อ
5. ด้านอาคารสถานที่ จำนวน 11 ข้อ

เกณฑ์การให้คะแนน

แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ กำหนดให้ผู้ตอบเลือกตอบตามความคิดเห็นของตนเอง คำถามแบ่งเป็น 5 ด้าน โดยกำหนดน้ำหนักคะแนน 1 ถึง 5 ดังนี้

- 1 หมายถึง มีความคิดเห็นด้วยน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง มีความคิดเห็นด้วยน้อย
- 3 หมายถึง มีความคิดเห็นด้วยปานกลาง
- 4 หมายถึง มีความคิดเห็นด้วยมาก
- 5 หมายถึง มีความคิดเห็นด้วยมากที่สุด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษา ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านกิจกรรมนักศึกษา ด้านการบริการ นักศึกษา และด้านอาคารสถานที่

2. ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามโดยครอบคลุมเนื้อหาตามกรอบแนวคิดของการวิจัยทั้ง 5 ด้าน จำนวน 58 ข้อ

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาผู้ควบคุมสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและเสนอแนะเพิ่มเติม

4. นำแบบสอบถามที่แก้ไขในขั้นที่ 3 เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพินิจ คือ

อาจารย์เสริม หอมสุวรรณ กรมอาชีวศึกษา

อาจารย์ขนิษฐา จิตอรุณ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี

อาจารย์อำนวยการ สุขไย วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง โดยพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีผลการคำนวณดัชนีความสอดคล้องเท่ากับหรือมากกว่า 0.5 ขึ้นไป จำนวน 58 ข้อ

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 2 แผนกวิชาการบัญชี การตลาด และคอมพิวเตอร์ธุรกิจ วิทยาลัยพณิชยการเซตุนน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน โดยใช้การทดสอบค่าที (t – test)

แล้วคัดเลือกแบบสอบถามที่มีค่าอำนาจจำแนกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รวมทั้งข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยสูงคัดเลือกไว้จำนวน 58 ข้อ

ด้านการเรียนการสอน	จำนวน 13 ข้อ
ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน	จำนวน 10 ข้อ
ด้านกิจกรรมนักศึกษา	จำนวน 12 ข้อ
ด้านการบริการนักศึกษา	จำนวน 12 ข้อ
ด้านอาคารสถานที่	จำนวน 11 ข้อ

7. วิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (ส้าอังกค์ งามวิชา. 2541 : 72; อ้างอิงจาก Cronbach 1972 : 126) กับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพณิชยการเซดุน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน วิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 95.0

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี
2. ขออนุญาตจากอาจารย์ผู้สอนนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 2 จำนวน 26 ห้องเรียน เพื่อขอความร่วมมือให้นักศึกษาตอบแบบสอบถามมีรายละเอียดดังนี้ รอบเช้าจำนวน 13 ห้องเรียน แยกตามแผนกวิชาดังนี้ แผนกการบัญชี จำนวน 5 ห้องเรียน แจกแบบสอบถาม 50 ชุด ห้องละ 10 คน แผนกการตลาด จำนวน 4 ห้องเรียน แจกแบบสอบถาม 36 ชุด ห้องละ 9 คน แผนกคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จำนวน 4 ห้องเรียน แจกแบบสอบถาม 28 ชุด ห้องละ 7 คน รอบบ่ายจำนวน 13 ห้องเรียน แยกตามแผนกวิชาดังนี้ แผนกการบัญชี จำนวน 5 ห้องเรียน แจกแบบสอบถาม 57 ชุด เฉลี่ยห้องละ 10-11 คน แผนกการตลาด จำนวน 4 ห้องเรียน แจกแบบสอบถาม 40 ชุด ห้องละ 10 คน แผนกคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จำนวน 4 ห้องเรียน แจกแบบสอบถาม 19 ชุด เฉลี่ยห้องละ 4-5 คน
3. ชี้แจงนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 2 เพื่อให้เข้าใจวัตถุประสงค์ของการตอบและอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถามให้เข้าใจชัดเจนก่อนเริ่มต้นทำแบบสอบถาม
4. ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 1-12 พฤศจิกายน 2545 รวมระยะเวลา 12 วัน โดยจัดเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ข้อมูลเก็บได้ 230 ฉบับ ครบสมบูรณ์ ร้อยละ 100

การจัดกระทำข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยกระทำการประมวลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ (Statistical Package for the Social Sciences/Personal Computer plus)

1. วิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษา หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แปลความหมายของค่าโดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 – 1.50 หมายถึง มีความคิดเห็นด้วยน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความคิดเห็นด้วยน้อย

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความคิดเห็นด้วยปานกลาง

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความคิดเห็นด้วยมาก

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นด้วยมากที่สุด

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษา 2 กลุ่ม จำแนกตามเพศ รอบการศึกษา โดยใช้สถิติการทดสอบค่าที (t - test) และเปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม ตัวอย่างที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แผนกวิชา โดยใช้สถิติค่าเอฟ (F - test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีเชฟเฟ (Scheffe's test)

4. สรุปความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาจากแบบสอบถาม ปลายเปิด วิเคราะห์คำตอบในรูปของความถี่

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

- 1.1 ค่าร้อยละ

- 1.2 ค่าเฉลี่ย ใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2541: 40)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ย
$\sum X$	แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
N	แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2541 : 65)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (รากที่สองของความแปรปรวน)

$(\sum X^2)$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติสำหรับวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

2.1 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient)
 โดยใช้สูตร ครอนบาค (สำอานค์ งามวิชา. 2541 : 72; อ้างอิงจาก Cronbach. 1970 : 161)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
 N แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม
 S_i^2 แทน คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
 S_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

3.1 ทดสอบนัยสำคัญ ของความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ใช้สถิติการทดสอบ
 ค่า (t - test) เมื่อทดสอบความแปรปรวนของประชากรกลุ่มที่ 1 (σ_1^2) และ กลุ่มที่ 2
 (σ_2^2) ถ้าพบ $\sigma_1^2 = \sigma_2^2$ ใช้ t - test (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2541 : 165)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left\{ \frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right\}}}$$

ถ้าพบ $\sigma_1^2 = \sigma_2^2$ ใช้ t - test (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2541 : 165)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t - distribution
	$\bar{X}_1, \bar{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
	n_1, n_2	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
	S_1^2, S_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

3.2 ใช้วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way Analysis of Variance)

เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวอย่างที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2541 : 236)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน F - distribution
	MS_b	แทน	ความแปรปรวน (Mean Square) ระหว่างกลุ่ม
	MS_w	แทน	ความแปรปรวน (Mean Square) ภายในกลุ่ม

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีเชฟเฟ (Scheffe's test)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจที่ตรงกัน และความสะดวกในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำสัญลักษณ์และอักษรย่อมาใช้แทนความหมายต่าง ๆ ในการวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

N	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
F	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกยกกำลังสองของคะแนน (Mean Squares)
df	แทน	ชั้นของความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลความหมายตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรีทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อนด้านกิจกรรมนักศึกษา ด้านการบริการนักศึกษา และ ด้านอาคารสถานที่

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาโดยจำแนกตามเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แผนกวิชาและรอบการศึกษา

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะของนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 รวม 3 แผนกวิชา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของนักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จำแนกเป็น เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แผนกวิชาและรอบการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี รวม 3 แผนกวิชา ปรากฏผลดังตาราง 2 ต่อไปนี้

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แผนกวิชา และรอบการศึกษา ตามความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษา

สถานภาพส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	70	30.40
1.2 หญิง	160	69.60
รวม	230	100.00
1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
2.1 ต่ำ (คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00-1.99)	14	6.10
2.2 ปานกลาง (คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00-2.99)	161	70.00
2.3 สูง (คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00-4.00)	55	23.90
รวม	230	100.00
3. แผนกวิชา		
3.1 การบัญชี	107	46.50
3.2 การตลาด	76	33.00
3.3 คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	47	20.40
รวม	230	100.00
4. รอบการศึกษา		
4.1 รอบเช้า	114	50.40
4.2 รอบบ่าย	116	49.60
รวม	230	100.00

จากตาราง 2 แสดงถึงจำนวนและร้อยละ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
ชั้นปีที่ 2 จำแนกตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง ดังต่อไปนี้

1. เพศ พบว่าเป็นเพศชายจำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 30.40 และเพศหญิงจำนวน
160 คน คิดเป็นร้อยละ 69.60

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง (2.00-2.99) จำนวน
161 คน คิดเป็นร้อยละ 70.00 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (3.00-4.00) จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ
23.90 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (1.00-1.99) จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 06.10

3. แผนกวิชา พบว่า นักศึกษาในแผนกวิชาการบัญชี จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 46.50
การตลาดจำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 37.00 คอมพิวเตอร์ธุรกิจจำนวน 47 คน คิดเป็น
ร้อยละ 20.40

4. รอบการศึกษา พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในรอบเช้า จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ
50.40 และศึกษาอยู่ในรอบบ่าย จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 49.60

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษา
ในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี รวม 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน
ด้านกิจกรรมนักศึกษา ด้านการบริการนักศึกษา และด้านอาคารสถานที่

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อ
สภาพแวดล้อมทางการศึกษา โดยรวมและรายด้าน

ความคิดเห็นที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการเรียนการสอน	3.63	0.65	มาก
2. ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน	3.67	0.68	มาก
3. ด้านกิจกรรมนักศึกษา	3.26	0.83	ปานกลาง
4. ด้านการบริการนักศึกษา	3.32	0.80	ปานกลาง
5. ด้านอาคารสถานที่	3.12	0.83	ปานกลาง
รวม	3.40	0.62	ปานกลาง

จากตาราง 3 แสดงว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษา โดยรวมทุกด้านมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยมาก คือ ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ($\bar{X} = 3.67$) ด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยปานกลางคือ ด้านอาคาร สถานที่ ($\bar{X} = 3.12$)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ด้านการเรียนการสอน

ด้านการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. อาจารย์จัดลำดับเนื้อหาวิชาได้เหมาะสมและดำเนินการสอนตามลำดับ	3.73	0.78	มาก
2. อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นซักถามในระหว่างการเรียนการสอน	4.62	0.88	มากที่สุด
3. อาจารย์มีความสนใจในการให้คำปรึกษาเมื่อนักศึกษามีปัญหาด้านการเรียน	3.74	1.11	มาก
4. อาจารย์สามารถสร้างแรงจูงใจเพื่อให้นักศึกษาสนใจวิชาที่เรียน	3.29	1.09	ปานกลาง
5. อาจารย์มีความสามารถในการใช้สื่อการเรียนการสอน	3.49	1.01	มาก
6. อาจารย์มีความยุติธรรมในการประเมินผลการเรียนการสอน	3.64	1.08	มาก
7. อาจารย์กระตุ้นให้นักศึกษาได้ศึกษาด้วยตนเองและค้นคว้าเพิ่มเติมอย่างสม่ำเสมอ	3.99	0.94	มาก
8. อาจารย์ให้ความรู้ใหม่ ๆ ที่ทันสมัย เกี่ยวกับเรื่องที่สอนอยู่เสมอ	3.99	0.99	มาก
9. อาจารย์มีสัมพันธภาพที่ดีและให้ความสนิทสนมกับนักศึกษา	3.78	1.05	มาก
10. วิทยาลัยมีโสตทัศนูปกรณ์ และอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย	2.87	1.22	ปานกลาง

ตาราง 4 (ต่อ)

ด้านการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
11. บรรยากาศในห้องเรียนส่งเสริมให้นักศึกษาสนใจในการเรียนการสอน	2.99	1.17	ปานกลาง
12. อาจารย์มีการมอบหมายงานและติดตามการปฏิบัติของนักศึกษา	3.77	0.91	มาก
13. อาจารย์มีความรับผิดชอบในการเรียนการสอน	3.97	0.99	มาก
รวม	3.63	0.65	มาก

จากตาราง 4 พบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษา ในด้านการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นซักถาม ในระหว่างการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.62$) ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยปานกลางคือ วิทยาลัยมีโสตทัศนูปกรณ์ และอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย ($\bar{X} = 2.87$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน

ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
14. นักศึกษาให้ความไว้วางใจในการปรึกษาปัญหาต่าง ๆ กับเพื่อนร่วมงาน	4.17	0.86	มาก
15. นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ร่วมกัน	3.67	1.05	มาก
16. นักศึกษาส่วนใหญ่พร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	3.94	1.03	มาก
17. นักศึกษาได้ร่วมมือกันทบทวนบทเรียนก่อนสอบ	3.37	1.10	ปานกลาง
18. นักศึกษารุ่นพี่ให้ความช่วยเหลือแนะแนวด้านการเรียนแก่รุ่นน้อง	2.63	1.29	ปานกลาง
19. นักศึกษาสามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อน ๆ ได้ดี	4.19	0.81	มาก
20. นักศึกษามีน้ำใจเอื้อเฟื้อและเสียสละเพื่อส่วนรวม	4.00	0.96	มาก
21. นักศึกษาให้ความช่วยเหลือและร่วมมือกันในเรื่องการเรียนรู้เป็นอย่างดี	3.89	0.96	มาก
22. นักศึกษาใช้เวลาสังสรรค์กับเพื่อนร่วมวิทยาลัยในโอกาสต่าง	3.76	1.16	มาก
23. นักศึกษามีความสนใจเข้าร่วมบริหารงานของชมรมต่าง ๆ	3.07	1.27	ปานกลาง
รวม	3.67	0.68	มาก

จากตาราง 5 พบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษา ในด้านสังคมกลุ่มเพื่อน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยมาก คือ นักศึกษาสามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อน ๆ ได้ดี ($\bar{X} = 4.19$) ข้อที่มีคะแนนปานกลางคือ นักศึกษามีความสนใจเข้าร่วมบริหารงานของชมรมต่าง ๆ ($\bar{X} = 3.07$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ด้านกิจกรรมนักศึกษา

ด้านกิจกรรมนักศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
24. การเข้าร่วมกิจกรรมและพบปะสังสรรค์ระหว่างนักศึกษาต่างแผนกวิชา/รอบ ได้รับความร่วมมือจากนักศึกษา	3.21	1.14	ปานกลาง
25. วิทยาลัยส่งเสริมและสนับสนุนให้นักศึกษาแสดงผลงานและกิจกรรมต่อชุมชน	3.44	1.17	ปานกลาง
26. วิทยาลัยสนใจและอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมของนักศึกษา	3.33	1.18	ปานกลาง
27. นักศึกษามีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม	3.70	1.02	มาก
28. กิจกรรมที่จัดขึ้นในวิทยาลัยมีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนานักศึกษา	3.60	1.14	มาก
29. นักศึกษามีโอกาสประเมินผลการจัดกิจกรรมร่วมกับวิทยาลัย	3.10	1.30	ปานกลาง
30. วิทยาลัยจัดสรรงบประมาณในการจัดทำกิจกรรมให้แก่นักศึกษาอย่างเพียงพอ	2.87	1.27	ปานกลาง
31. นักศึกษาแบ่งเวลาในการเรียนกับการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม	3.25	1.19	ปานกลาง
32. กิจกรรมของนักศึกษาที่จัดขึ้นเป็นไปตามความสนใจ	3.03	1.33	ปานกลาง
33. สิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมเช่น อุปกรณ์ต่าง ๆ ได้รับการสนับสนุนจากวิทยาลัย	3.04	1.27	ปานกลาง
34. นักศึกษาส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรม	3.25	1.19	ปานกลาง
35. วิทยาลัยสนับสนุนให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนใกล้เคียง	3.14	1.21	ปานกลาง
รวม	3.26	0.83	ปานกลาง

จากตาราง 6 พบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในด้านกิจกรรมนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง($\bar{X}=3.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยมาก คือ นักศึกษามีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม($\bar{X} = 3.70$) ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยปานกลาง คือ วิทยาลัยจัดระบบประมาณในการจัดทำกิจกรรมให้นักศึกษาอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 2.87$)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อ
สภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ด้านการบริการนักศึกษา

ด้านการบริการนักศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
36. วิทยาลัยมีความพร้อมในการให้บริการด้าน สุขภาพ และอนามัย	3.50	1.13	ปานกลาง
37. วิทยาลัยจัดให้มีการบริการน้ำดื่ม – น้ำใช้	3.28	1.20	ปานกลาง
38. วิทยาลัยให้บริการเกี่ยวกับการแนะแนวอาชีพ อย่างกว้างขวางและทันต่อเหตุการณ์	3.36	1.25	ปานกลาง
39. วิทยาลัยมีบริการจัดหางานให้นักศึกษาทำใน ระหว่างเรียน	3.81	1.12	มาก
40. วิทยาลัยมีการจัดสวัสดิการช่วยเหลือนักศึกษา ในด้านทุนการศึกษา	3.99	0.95	มาก
41. ห้องสมุดให้การบริการที่เหมาะสมแก่การศึกษา ค้นคว้า	3.29	1.18	ปานกลาง
42. วิทยาลัยให้คำแนะนำในการศึกษาและเลือกวิชา เรียนเป็นอย่างดี	3.27	1.15	ปานกลาง
43. อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ให้คำปรึกษามีความรู้ความ สามารถในการให้คำปรึกษา	3.65	1.04	มาก
44. ป้ายประกาศข่าวสารมีสาระน่าสนใจ	3.13	1.17	ปานกลาง
45. นักศึกษาได้รับการเอาใจใส่ดูแลจากเจ้าหน้าที่ พยาบาลของวิทยาลัย เมื่อมีอาการเจ็บป่วย	3.24	1.24	ปานกลาง
46. วิทยาลัยให้การบริการด้านจดหมาย ทัศนคติ สะดวกในการติดต่อ	2.83	1.22	ปานกลาง
47. วิทยาลัยให้บริการแนะแนวด้านให้คำปรึกษา ปัญหาส่วนตัว	2.50	1.29	น้อย
รวม	3.32	0.80	ปานกลาง

จากตาราง 7 พบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษา ในด้านการบริการนักศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยมาก คือ วิทยาลัยมีการจัดสวัสดิการช่วยเหลือนักศึกษาในระหว่างเรียนด้านทุนการศึกษา ($\bar{X} = 3.99$) ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อย คือ วิทยาลัยให้บริการแนะแนวด้านให้คำปรึกษาปัญหาส่วนตัว ($\bar{X} = 2.50$)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อ สภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ด้านอาคารสถานที่

ด้านอาคารสถานที่	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
48. วิทยาลัยจัดให้มีการรักษาความสะอาดของห้องเรียนและบริเวณอาคารเรียน	3.59	1.10	มาก
49. วิทยาลัยใช้ประโยชน์จากห้องเรียนและอาคารเรียนอย่างเหมาะสม	3.51	1.06	มาก
50. วิทยาลัยจัดให้มีห้องปฏิบัติการเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา	2.94	1.29	ปานกลาง
51. วิทยาลัยจัดให้มีอุปกรณ์กีฬา โรงพลศึกษาอย่างเพียงพอ	2.68	1.27	ปานกลาง
52. วิทยาลัยจัดให้มีห้องน้ำห้องสุขาอย่างเพียงพอกับนักศึกษา	3.05	1.25	ปานกลาง
53. บริเวณอาคารเรียนโดยรวมสวยงาม สะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย	3.16	1.19	ปานกลาง
54. บริเวณที่รับประทานอาหารสะอาด ถูกสุขลักษณะ	3.28	1.17	ปานกลาง
55. วิทยาลัยมีขนาดและเนื้อที่ภายในบริเวณกว้างขวางเพียงพอ	3.15	1.27	ปานกลาง
56. มีแผนผังแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาคารต่าง ๆ ติดตั้งไว้เพียงพอ	3.11	1.25	ปานกลาง
57. สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนและห้องปฏิบัติการมีความเหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอน	3.13	1.14	ปานกลาง
58. ภายในวิทยาลัยมีการจัดบริเวณเพื่อการพักผ่อนสำหรับนักศึกษาอย่างเพียงพอ	2.73	1.32	ปานกลาง
รวม	3.12	0.83	ปานกลาง

จากตาราง 8 พบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษา ในด้านอาคารสถานที่ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.12$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยมาก คือ วิทยาลัยจัดให้มีการรักษาความสะอาดของห้องเรียน และบริเวณอาคารเรียน ($\bar{X} = 3.59$) ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยปานกลาง คือ วิทยาลัยจัดให้มีอุปกรณ์กีฬา โรงพลศึกษาอย่างพอเพียง ($\bar{X} = 2.68$)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี

การนำเสนอผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าระดับความคิดเห็น จำแนกตามตัวแปรเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แผนกวิชา และรอบการศึกษา ดังรายละเอียดในตาราง 9-18

ตาราง 9 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จำแนกตามเพศ

	ชาย		หญิง		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านการเรียนการสอน	3.57	0.63	3.66	0.66	0.97
2. ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน	3.60	0.67	3.70	0.68	1.04
3. ด้านกิจกรรมนักศึกษา	2.99	0.81	3.38	0.81	3.36**
4. ด้านการบริการนักศึกษา	3.11	0.83	3.41	0.78	2.67**
5. ด้านอาคารสถานที่	2.97	0.83	3.18	0.83	1.83
รวม	3.24	0.60	3.47	0.62	2.54*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 9 พบว่านักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษา ด้านกิจกรรมนักศึกษา และด้านการบริการนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 10 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยรวมและรายด้าน

สภาพแวดล้อมทางการศึกษา	น้อยกว่า 2.00		2.00-2.99		3.00-4.00	
	(N=14)		(N=161)		(N=55)	
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D
1. ด้านการเรียนการสอน	3.46	0.69	3.58	0.64	3.82	0.65
2. ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน	3.78	0.59	3.64	0.72	3.72	0.57
3. ด้านกิจกรรมนักศึกษา	3.55	0.69	3.20	0.83	3.33	0.86
4. ด้านการบริการนักศึกษา	3.36	0.74	3.28	0.81	3.43	0.80
5. ด้านอาคารสถานที่	3.16	0.64	3.09	0.84	3.19	0.86
รวม	3.46	0.57	3.36	0.62	3.50	0.61

จากตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อยกว่า 2.00 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง (2.00-2.99) มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (3.00-4.00) มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อยกว่า 2.00 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษา ด้านสังคมกลุ่มเพื่อนและด้านกิจกรรมนักศึกษาอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ 2.00-2.99 และนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ 3.00-4.00 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาด้านสังคมกลุ่มเพื่อนและด้านกิจกรรมนักศึกษาอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 11 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัย
พณิชยการธนบุรี จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความคิดเห็น	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	2.84	1.42	3.41*
	ภายในกลุ่ม	227	94.46	0.42	
	รวม	229	97.30		
ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.43	0.21	0.46
	ภายในกลุ่ม	227	104.86	0.46	
	รวม	229	97.30		
ด้านกิจกรรมนักศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	1.98	0.99	1.44
	ภายในกลุ่ม	227	156.22	0.69	
	รวม	229	158.20		
ด้านการบริการนักศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	0.93	0.47	0.73
	ภายในกลุ่ม	227	146.03	0.64	
	รวม	229	146.97		
ด้านอาคารสถานที่	ระหว่างกลุ่ม	2	0.38	0.19	0.28
	ภายในกลุ่ม	227	158.17	0.70	
	รวม	229	158.56		
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.89	0.44	1.16
	ภายในกลุ่ม	227	86.78	0.38	
	รวม	229	87.66		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 พบว่านักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีที่ 2 ในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 12 ทดสอบความแตกต่างความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาใน
วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านการเรียนการสอน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		1.00 – 1.99	2.00 – 2.99	3.00 – 4.00
	$\bar{X}$	3.46	3.58	3.82
1.00 – 1.99	3.46	-	0.12	0.36
2.00 – 2.99	3.58		-	0.24*
3.00 – 4.00	3.82			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 พบว่านักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00 – 2.99 และนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 – 4.00 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษา ด้านการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 13 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จำแนกตามแผนกวิชาโดยรวมและรายด้าน

สภาพแวดล้อมทางการศึกษา	การบัญชี		การตลาด		คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	
	(N.107)		(N.76)		(N.47)	
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D
1. ด้านการเรียนการสอน	3.80	0.62	3.44	0.67	3.55	0.62
2. ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน	3.82	0.65	3.54	0.66	3.54	0.73
3. ด้านกิจกรรมนักศึกษา	3.38	0.90	3.06	0.76	3.29	0.71
4. ด้านการบริการนักศึกษา	3.52	0.75	3.10	0.79	3.22	0.85
5. ด้านอาคารสถานที่	3.33	0.86	2.84	0.67	3.11	0.89
รวม	3.57	0.62	3.19	0.53	3.34	0.63

จากตาราง 13 ผลการวิเคราะห์พบว่า นักศึกษาแผนกวิชาการบัญชี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนนักศึกษาแผนกวิชาการตลาดและนักศึกษาแผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาแผนกวิชาการบัญชี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการเรียนการสอนและด้านการบริการนักศึกษาอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษาแผนกวิชาการตลาดมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาด้านสังคมกลุ่มเพื่อนอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษาแผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษา ด้านการเรียนการสอนและด้านสังคมกลุ่มเพื่อนอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 14 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัย
พณิชยการธนบุรี จำแนกตามแผนกวิชา

ความคิดเห็น	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	06.20	03.10	7.73*
	ภายในกลุ่ม	227	91.10	0.40	
	รวม	229	97.30		
ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน	ระหว่างกลุ่ม	2	04.48	2.24	5.04*
	ภายในกลุ่ม	227	100.81	0.44	
	รวม	229	105.29		
ด้านกิจกรรมนักศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	04.82	2.41	3.57*
	ภายในกลุ่ม	227	153.38	0.68	
	รวม	229	158.20		
ด้านการบริการนักศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	08.28	4.14	6.78*
	ภายในกลุ่ม	227	138.69	0.61	
	รวม	229	146.97		
ด้านอาคารสถานที่	ระหว่างกลุ่ม	2	10.70	5.35	8.22*
	ภายในกลุ่ม	227	147.85	0.65	
	รวม	229	158.56		
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	06.49	3.25	9.08*
	ภายในกลุ่ม	227	81.17	0.36	
	รวม	229	87.66		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 พบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ในวิทยาลัย
พณิชยการธนบุรี ที่ศึกษาอยู่ในแผนกวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการ
ศึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 15 ทดสอบความแตกต่างความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จำแนกตามแผนกวิชา ด้านการเรียนการสอน

แผนกวิชา		การตลาด	คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	การบัญชี
	$\bar{X}$	3.44	3.55	3.80
การตลาด	3.44	-	0.11	0.36*
คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	3.55		-	0.25
การบัญชี	3.80			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 พบว่านักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ที่ศึกษาอยู่ในแผนกวิชาการบัญชี และแผนกวิชาการตลาด มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษา ด้านการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 16 ทดสอบความแตกต่างความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จำแนกตามแผนกวิชา ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน

แผนกวิชา		การตลาด	คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	การบัญชี
	$\bar{X}$	3.54	3.54	3.82
การตลาด	3.54	-	0.01	0.28*
คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	3.54		-	0.27
การบัญชี	3.82			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 พบว่านักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรีที่ศึกษาอยู่ในแผนกวิชาการบัญชี และแผนกวิชาการตลาด มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษา ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 17 ทดสอบความแตกต่างความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จำแนกตามแผนกวิชา ด้านกิจกรรมนักศึกษา

แผนกวิชา		การตลาด	คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	การบัญชี
	$\bar{X}$	3.06	3.29	3.38
การตลาด	3.06	-	0.23	0.33*
คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	3.29		-	0.09
การบัญชี	3.38			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 พบว่านักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรีที่ศึกษาอยู่ในแผนกวิชาการบัญชี และแผนกวิชาการตลาด มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษา ด้านกิจกรรมนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 18 ทดสอบความแตกต่างความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาใน
วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จำแนกตามแผนกวิชา ด้านการบริการนักศึกษา

แผนกวิชา	$\bar{x}$	การตลาด	คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	การบัญชี
		3.10	3.22	3.52
การตลาด	3.10	-	0.12	0.42*
คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	3.22		-	0.30
การบัญชี	3.52			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 พบว่านักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรีที่ศึกษาอยู่ในแผนกวิชาการบัญชี และแผนกวิชาการตลาด มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษา ด้านการบริการนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 19 ทดสอบความแตกต่างความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จำแนกตามแผนกวิชา ด้านอาคารสถานที่

แผนกวิชา	$\bar{X}$	การตลาด	คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	การบัญชี
		2.84	3.11	3.33
การตลาด	2.84	-	0.27	0.49*
คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	3.11		-	0.22
การบัญชี	3.33			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 พบว่านักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรีที่ศึกษาอยู่ในแผนกวิชาการบัญชี และแผนกวิชาการตลาด มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษา ด้านอาคารสถานที่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 20 ทดสอบความแตกต่างความคิดเห็นของนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาใน
วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จำแนกตามแผนกวิชา

แผนกวิชา	$\bar{X}$	การตลาด	คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	การบัญชี
		3.19	3.34	3.57
การตลาด	3.19	-	0.15	0.38*
คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	3.34		-	0.23
การบัญชี	3.57			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 20 แสดงว่านักศึกษาแผนกวิชาการบัญชี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษา แตกต่างจากนักศึกษาแผนกวิชาการตลาด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนแผนกอื่น ๆ ไม่มีความแตกต่าง

ตาราง 21 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาใน
วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จำแนกตามรอบการศึกษา

สภาพแวดล้อมทางการศึกษา	รอบเช้า		รอบบ่าย		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านการเรียนการสอน	3.52	0.69	3.73	0.60	2.39*
2. ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน	3.57	0.68	3.77	0.66	2.34*
3. ด้านกิจกรรมนักศึกษา	3.07	0.82	3.44	0.81	3.47**
4. ด้านการบริการนักศึกษา	3.23	0.82	3.41	0.77	1.74
5. ด้านอาคารสถานที่	2.99	0.85	3.25	0.80	2.44*
รวม	3.28	0.63	3.52	0.59	3.08**

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 21 พบว่านักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรีที่ศึกษาอยู่ในรอบการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในรอบการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษา ด้านกิจกรรมนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านอาคารสถานที่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการบริการนักศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
 ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี

ตาราง 22 ความถี่ของคำตอบที่นักศึกษาต้องการให้มีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางการ
 ศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ทั้ง 5 ด้าน

สภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่ต้องปรับปรุง	ความถี่ของคำตอบ
ด้านการเรียนการสอน	
1. อาจารย์ควรสร้างแรงจูงใจให้นักศึกษาสนใจในวิชาที่เรียน	43
2. อาจารย์ควรมอบหมายงานให้เหมาะสมกับนักศึกษาและเวลา	34
3. วิทยาลัยควรจัดหาวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนให้เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา	27
4. อาจารย์ควรมีความยุติธรรมในการประเมินผลการเรียนการสอน	21
5. อาจารย์ควรควบคุมอารมณ์ในขณะที่สอน	16
ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน	
1. นักศึกษาไม่ควรมีการแบ่งพรรค แบ่งพวก	37
2. วิทยาลัยควรให้มีการพบปะสังสรรค์ระหว่างนักศึกษา ต่างแผนกวิชา/รอบการศึกษา	31
3. นักศึกษารุ่นพี่ควรให้ความช่วยเหลือ แนะนำด้านการเรียนแก่รุ่นน้อง	24
4. นักศึกษาควรมีความร่วมมือกันในการทบทวนบทเรียนก่อนสอบ	16
ด้านกิจกรรมนักศึกษา	
1. กิจกรรมนักศึกษาที่จัดขึ้นไม่ได้รับความสนใจจากนักศึกษา	42
2. เวลาที่จัดกิจกรรมนักศึกษาไม่เหมาะสมกับการที่นักศึกษามีส่วนร่วม	38
3. นักศึกษาควรมีอิสระในการจัดกิจกรรมนักศึกษา	18
4. วิทยาลัยควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมนักศึกษา	11
ด้านการบริการนักศึกษา	
1. วิทยาลัยควรมีการประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาได้ทราบในเรื่องราวข่าวสาร ของวิทยาลัยเท่าเทียมกัน	45
2. การให้บริการของเจ้าหน้าที่ ของงานส่งเสริมการศึกษา เช่น เจ้าหน้าที่แผนกทะเบียนใช้กิริยาวาจาไม่เหมาะสม	38
3. วิทยาลัยควรจัดบริการน้ำดื่มให้มากขึ้น	30
4. การให้บริการด้านสุขภาพและอนามัยของห้องพยาบาล	26
5. ห้องสมุดควรมีหนังสือ/ตำราทันสมัยเป็นปัจจุบัน	21

ตาราง 22 (ต่อ)

สภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่ต้องปรับปรุง	ความถี่ของคำตอบ
ด้านอาคารสถานที่	
1. วิทยาลัยควรดูแลรักษาความสะอาดของห้องน้ำ ห้องสุขา ห้องเรียน และบริการต่างๆ ภายในวิทยาลัยให้มากขึ้น	40
2. วิทยาลัยควรจัดที่พักผ่อนให้เพียงพอแก่นักศึกษา	34
3. วิทยาลัยควรจัดตั้งเครื่องปรับอากาศ/พัดลมในห้องเรียนให้มากขึ้น โดยเฉพาะห้องปฏิบัติสำนักงาน	27
4. วิทยาลัยควรจัดเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาความสะอาดตามอาคาร ชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ	19
5. วิทยาลัยควรจัดให้มีอุปกรณ์กีฬา โรงพลศึกษา ให้เพียงพอแก่นักศึกษา	17
6. วิทยาลัยควรตรวจสอบสภาพความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์ในห้องเรียนอย่างสม่ำเสมอ	10

จากตาราง 22 แสดงความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) ชั้นปีที่ 2 ที่ต้องการให้มีการปรับปรุง มากที่สุด ในด้านการบริการนักศึกษารองลงมาคือด้านอาคารสถานที่ และด้านการเรียนการสอน มีรายละเอียดดังนี้

ด้านการเรียนการสอน ข้อที่ต้องการให้ปรับปรุงมากที่สุดคือ อาจารย์ควรสร้างแรงจูงใจให้นักศึกษาสนใจในวิชาชีพที่เรียน รองลงมาคือ อาจารย์ควรมอบหมายงานให้เหมาะสมกับนักศึกษาและเวลา และวิทยาลัยควรจัดหาวัสดุอุปกรณ์ การเรียนการสอนให้เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา

ด้านสังคมกลุ่มเพื่อ ข้อที่ต้องการให้ปรับปรุงมากที่สุดคือ นักศึกษาไม่ควรมีการแบ่งพรรคแบ่งพวก รองลงมาคือ วิทยาลัยควรให้มีการพบปะสังสรรค์ระหว่างนักศึกษา ต่างแผนกวิชา/รอบการศึกษา และนักศึกษารุ่นพี่ควรให้ความช่วยเหลือแนะแนวด้านการเรียนแก่น้อง

ด้านกิจกรรมนักศึกษา ข้อที่ต้องการให้ปรับปรุงมากที่สุดคือ กิจกรรมนักศึกษาที่จัดขึ้นไม่ได้รับความสนใจจากนักศึกษา รองลงมาคือ เวลาที่จัดกิจกรรมนักศึกษาไม่เหมาะสมกับการที่นักศึกษามีส่วนร่วม และ นักศึกษาควรมีอิสระในการจัดกิจกรรมนักศึกษา

ด้านการบริการนักศึกษา ข้อที่ต้องการให้ปรับปรุงมากที่สุดคือ วิทยาลัยควรมีการประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาได้ทราบในเรื่องราวข่าวสารของวิทยาลัยเท่าเทียมกัน รองลงมาคือ การให้บริการของเจ้าหน้าที่ของงานส่งเสริมการศึกษาเช่น เจ้าหน้าที่แผนกทะเบียนใช้กิริยาจาไม่เหมาะสมและวิทยาลัยควรจัดบริการน้ำดื่มให้มากขึ้น

ด้านอาคารและสถานที่ ข้อที่ต้องการให้ปรับปรุงมากที่สุดคือ วิทยาลัยควรดูแลรักษาความสะอาดของห้องน้ำ ห้องสุขา ห้องเรียน และบริการต่างๆ ภายในวิทยาลัยให้มากขึ้น รองลงมาคือ วิทยาลัยควรจัดที่พักผ่อนให้เพียงพอแก่นักศึกษา และวิทยาลัยควรจัดตั้งเครื่องปรับอากาศ/พัดลมในห้องเรียนให้มากขึ้นโดยเฉพาะห้องปฏิบัติสำนักงาน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ต้องการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ในด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านกิจกรรมนักศึกษา ด้านการบริการนักศึกษา และด้านอาคารสถานที่ เพื่อนำข้อมูลไปใช้ประกอบการพิจารณาเพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงวางแผนพัฒนาระบบการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี 5 ด้าน ได้แก่ สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านกิจกรรมนักศึกษา ด้านการบริการนักศึกษา และด้านอาคารสถานที่
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี โดยจำแนกตามเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แผนกวิชา และรอบการศึกษา
3. เพื่อรวบรวมปัญหาและอุปสรรคทั่วไปที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี

ความสำคัญของการวิจัย

ผลจากการศึกษาจะทำให้เห็นถึงภาพรวมของสภาพแวดล้อมภายในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง สามารถนำข้อมูลไปใช้ประกอบการพิจารณาเพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงวางแผนพัฒนาระบบการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 2 รวม 3 แผนกวิชา คือ แผนกวิชาการบัญชี แผนกวิชาการตลาด และแผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ทั้งรอบเช้าและรอบบ่าย ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2545 วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จำนวน 629 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 2 จำนวน 3 แผนกวิชา คือ แผนกวิชาการบัญชี แผนกวิชาการตลาด และแผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ทั้งรอบเช้าและรอบบ่าย ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ของวิทยาลัยพาณิชย์การธนบุรี โดยกำหนดจากตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ที่ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 230 คน แบ่งตามอัตราส่วนและนำมาสุ่มอย่างง่าย

สมมุติฐานการวิจัย

1. นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาแตกต่างกัน
2. นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาแตกต่างกัน
3. นักศึกษาที่เรียนในแผนกวิชาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาแตกต่างกัน
4. นักศึกษาที่เรียนในรอบการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้ทำการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 2 รวม 3 แผนกวิชา คือ แผนกวิชาการบัญชี แผนกวิชาการตลาด และแผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจทั้งรอบเช้าและรอบบ่าย - ภาคการศึกษาที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2545 จำนวน 100 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และแบบสอบถามมีความสมบูรณ์ทุกฉบับ โดยผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าเป็นแบบสอบถามมาตรฐานส่วนประมาณค่าชนิด 5 ตัวเลือก เกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพาณิชย์การธนบุรีที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ลักษณะของแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี 5 ด้าน รวม 58 ข้อ ได้แก่ ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านกิจกรรมนักศึกษา ด้านการบริการนักศึกษา และด้านอาคารสถานที่

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยกระทำการประมวลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ (Statistical Package for the Social Sciences/Personal Computer) โดยดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 – 1.50 หมายถึง มีความคิดเห็นด้วยน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความคิดเห็นด้วยน้อย

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความคิดเห็นด้วยปานกลาง

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความคิดเห็นด้วยมาก

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นด้วยมากที่สุด

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาระหว่าง 2 กลุ่ม จำแนกตามเพศ รอบการศึกษาโดยใช้สถิติค่าที (t - test)

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาระหว่างกลุ่ม ตัวอย่าง 2 กลุ่มขึ้นไป จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แผนกวิชา โดยใช้สถิติค่าเอฟ (F - test)

4. เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's test)

สรุปผลการศึกษาวิจัย

การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านกิจกรรมนักศึกษา ด้านการบริการนักศึกษา และด้านอาคารสถานที่ สรุปได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1.1 ด้านการเรียนการสอน นักศึกษามีความเห็นว่างสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นในบางเรื่องที่นักศึกษาเห็นว่า อาจารย์สามารถสร้างแรงจูงใจเพื่อให้นักศึกษาสนใจวิชาที่เรียน บรรยากาศในห้องเรียนส่งเสริมให้นักศึกษาสนใจในการเรียนการสอน วิทยาลัยมีสื่อทัศนูปกรณ์การเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง

1.2 ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน นักศึกษามีความคิดเห็นว่างสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นในบางเรื่องที่นักศึกษาเห็นว่า นักศึกษาได้ร่วมมือกันทบทวนบทเรียนก่อนสอบ นักศึกษารุ่นพี่ให้ความช่วยเหลือแนะแนวด้านการเรียนแก่รุ่นน้อง และนักศึกษามีความสนใจเข้าร่วมบริเวณงานของชมรมต่าง ๆ อยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ด้านกิจกรรมนักศึกษา นักศึกษามีความคิดเห็นว่างสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นในบางเรื่องที่นักศึกษาเห็นว่า นักศึกษามีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม และกิจกรรมที่จัดขึ้นในวิทยาลัย มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนานักศึกษา อยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการบริการนักศึกษา นักศึกษามีความคิดเห็นว่างสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นในบางเรื่องที่นักศึกษาเห็นว่า วิทยาลัยมีการจัดสวัสดิการช่วยเหลือนักศึกษาในด้านทุนการศึกษา วิทยาลัยมีบริการจัดหางานให้นักศึกษาทำในระหว่างเรียน อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ให้คำปรึกษามีความรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษาอยู่ในระดับมาก และวิทยาลัยให้บริการแนะแนวด้านให้คำปรึกษาปัญหาส่วนตัวอยู่ในระดับน้อย

1.5 ด้านอาคารสถานที่ นักศึกษามีความคิดเห็นว่างสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นในบางเรื่องที่นักศึกษาเห็นว่าวิทยาลัยจัดให้มีการรักษาความสะอาดของห้องเรียนและบริเวณอาคารเรียน และวิทยาลัยใช้ประโยชน์จากห้องเรียน และ อาคารเรียนอย่างเหมาะสม อยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านกิจกรรมนักศึกษา

ด้านบริการนักศึกษา และ ด้านอาคารสถานที่ รายด้านและรวมทุกด้าน จำแนกตาม เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แผนกวิชา และรอบการศึกษา ปรากฏผลดังนี้

2.1 นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาด้านกิจกรรมนักศึกษาและด้านการบริการนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อนและด้านอาคารสถานที่ แตกต่างกันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 2 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาด้านการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านกิจกรรมนักศึกษา ด้านการบริการนักศึกษา และ ด้านอาคารสถานที่ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 2 ที่ศึกษาอยู่ในแผนกวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาแผนกวิชาการตลาด มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาน้อยกว่านักศึกษาแผนกวิชาการบัญชี ส่วนนักศึกษาแผนกวิชาการบัญชี และนักศึกษาแผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 2 ที่ศึกษารอบการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาที่ศึกษารอบการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาด้านกิจกรรมนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านอาคารสถานที่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการบริการนักศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากคำถามปลายเปิด ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 2 ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ปรากฏผลดังนี้

1. ด้านการเรียนการสอน ข้อที่ควรได้รับการปรับปรุงมากที่สุด อาจารย์ควรสร้างแรงจูงใจให้นักศึกษาสนใจในวิชาที่เรียน รองลงมาคือ อาจารย์ควรมอบหมายงานให้เหมาะสมกับนักศึกษาและเวลา อาจารย์ควรจัดหาวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนให้เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา และอาจารย์ควรมีความยุติธรรมในการประเมินผลการเรียนการสอน

2. ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ข้อที่ควรได้รับการปรับปรุงมากที่สุดคือ นักศึกษาไม่ควรมีการแบ่งพรรคแบ่งพวก รองลงมาคือ วิทยาลัยควรให้มีการพบปะสังสรรค์ระหว่างนักศึกษาต่างแผนกวิชา/รอบการศึกษา และนักศึกษารุ่นพี่ควรให้ความช่วยเหลือแนะแนวด้านการเรียนให้แก่รุ่นน้อง

3. ด้านกิจกรรมนักศึกษา ข้อที่ควรได้รับการปรับปรุงมากที่สุดคือ กิจกรรมนักศึกษาที่จัดขึ้นไม่ได้รับความสนใจจากนักศึกษา รองลงมาคือ เวลาที่จัดกิจกรรมนักศึกษาไม่เหมาะสมกับการที่นักศึกษามีส่วนร่วม และ นักศึกษาควรมีอิสระในการจัดกิจกรรมนักศึกษา

4. ด้านการบริการนักศึกษา ข้อที่ควรได้รับการปรับปรุงมากที่สุดคือ วิทยาลัยควรมีการประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาได้ทราบในเรื่องราวข่าวสารของวิทยาลัยเท่าเทียมกัน รองลงมาคือ การให้บริการเจ้าหน้าที่ ของงานส่งเสริมการศึกษาเช่น เจ้าหน้าที่แผนกทะเบียนใช้กิริยาวาจาไม่เหมาะสม วิทยาลัยควรจัดบริการน้ำดื่มให้มากขึ้น และ การให้บริการด้านสุขภาพและอนามัยของห้องพยาบาล

5. ด้านอาคารสถานที่ ข้อที่ควรได้รับการปรับปรุงมากที่สุดคือ วิทยาลัยควรดูแลรักษาความสะอาดของห้องน้ำ ห้องสุขา ห้องเรียน และบริการต่าง ๆ ภายในวิทยาลัยให้มากขึ้น รองลงมาคือ วิทยาลัยควรจัดที่พักผ่อนให้เพียงพอกับนักศึกษา และวิทยาลัยควรจัดตั้งเครื่องปรับอากาศ/พัดลมในห้องเรียนให้มากขึ้นโดยเฉพาะห้องปฏิบัติสำนักงาน

อภิปรายผล

จากการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 2 เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี มีประเด็นสำคัญที่จะนำมาอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1. ความคิดเห็นของนักศึกษามีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ด้านการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีเพียงบางส่วนอยู่ในระดับปานกลาง คือ อาจารย์สามารถสร้างแรงจูงใจเพื่อให้นักศึกษาสนใจวิชาที่เรียน บรรยากาศในห้องเรียนส่งเสริมให้นักศึกษาสนใจในการเรียนการสอน วิทยาลัยมีโสตทัศนูปกรณ์ และอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย แสดงว่า อาจารย์ในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี มีความตั้งใจสอน ให้ความสำคัญต่อภาระกิจหลัก คือ การสอน เอาใจใส่ในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย อาจเป็นผลมาจากนโยบายของกรมอาชีวศึกษา (2533 : 17) ที่มุ่งผลิตนักศึกษาให้มีความเป็นเลิศทางทักษะวิชาชีพ มีระเบียบวินัย จริยธรรม สามารถเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีในสังคม เพื่อพัฒนาคุณภาพอาชีวศึกษาและสนองความต้องการของตลาด แรงงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ นาดยา วงศ์หลีกภัย (2536 : ก) ที่ศึกษาพบว่า วิธีการสอนของอาจารย์มีการลำดับเนื้อหาเป็นขั้นตอน อธิบายได้ชัดเจน เข้าใจง่าย มีความพยายามให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอน อาจารย์ให้ความสนใจและเป็นกันเองกับผู้เรียน สร้างบรรยากาศความเป็นกันเองใน ห้องเรียน สนใจคำถามของผู้เรียน มีความพร้อมในการให้ความช่วยเหลือผู้เรียน มีความตั้งใจสอน ตรงต่อเวลาน้ำเสียงและท่าทางเหมาะสม และมีความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนีย์ บุรณวิทย์ (2537 : 105) พบว่านักศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา มีความเห็นว่าเนื้อหาวิชามีความเหมาะสมและทันสมัย มีการใช้เทคนิควิธีการสอนและอุปกรณ์การสอนได้เหมาะสม อาจารย์มีการติดตามผลงานของนักศึกษา และมีการอธิบายชี้แจงข้อบกพร่องให้นักศึกษาได้ทราบเพื่อแก้ไข ดังที่ สุมิตร คุณานุกร (2523 : 23) พบว่าการจัดการเรียนการสอนเป็นกระบวนการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยวิธีต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการไปตามเป้าหมายที่หลักสูตรต้องการ ดังนั้น สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน จึงเป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์บรรยากาศในการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์ที่มีคุณภาพ และสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ การจัดหลักสูตรและการสอนของอาจารย์ การนำเสนอการเรียนการสอนใช้อย่างถูกต้องเหมาะสม รวมถึงสัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน องค์ประกอบเหล่านี้มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด

2. ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีเพียงบางส่วนที่นักศึกษาเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง คือ นักศึกษาใช้เวลาสังสรรค์กับเพื่อนร่วมวิทยาลัยในโอกาสต่าง ๆ นักศึกษารุ่นพี่ให้ความช่วยเหลือแนะแนว ด้านการเรียนแก่รุ่นน้อง และนักศึกษาได้ร่วมมือกันทบทวนบทเรียนก่อนสอบ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จะมีอายุอยู่ในระหว่าง 16 – 20 ปี เป็นวัยที่ให้ความสำคัญกับเพื่อนมาก ย่อมคาดหวังในความสัมพันธ์กับเพื่อนมากกว่าวัยอื่น ๆ เพราะเพื่อนสามารถ เข้าอกเข้าใจช่วยเหลือและเอื้ออาทรให้กำลังใจ เกื้อหนุนกำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียน และยังช่วย ทำหน้าที่ในการฝึกเข้าสังคม ช่วยเหลือในการสร้างความสัมพันธ์ส่วนตัว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประกอบ คุปรัตน์ (2525 : 179 – 180 ; อ้างอิงมาจาก Feldman and Newcomb. 1970) ได้สรุป ความสัมพันธ์ของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อนักศึกษาว่า เพื่อนสามารถช่วยทำให้นักศึกษามีความมั่นใจและพอใจในตนเองยิ่งขึ้น และเพื่อนยังช่วยทำหน้าที่ในการฝึกการเข้าสังคมแก่นักศึกษา และช่วยในการสร้างความสัมพันธ์ส่วนตัว ซึ่งจะส่งผลในการช่วยเหลือกันในช่วงการทำงานได้ และผลของการวิจัยของบุบผา การิเวท (2527 : 66 – 69) ได้ศึกษาทัศนะของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มี ต่อสภาพแวดล้อม กลุ่มเพื่อนในด้านการเลือกคบเพื่อน ด้านกิจกรรมสังคมในกลุ่มเพื่อน ด้านการใช้ เวลาว่างในกลุ่มเพื่อน และด้านการปรับตัวในกลุ่มเพื่อน โดยใช้แบบสอบถามวัดทัศนะของนักศึกษา ที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2525 ปรากฏผลว่านักศึกษาส่วนมากจะเลือกคบเพื่อนที่มีรสนิยม ความคิดเห็น และลักษณะนิสัยใจคอที่คล้ายคลึงกัน และยังเห็นว่านักศึกษามีอิสระในการคบเพื่อนต่างเพศสูง การคบเพื่อนทำให้นักศึกษามีวุฒิภาวะทางอารมณ์และความมั่นใจในตนเองสูง มหาวิทยาลัยจึงควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เช่น กิจกรรมดนตรี ละคร ศิลปะ และกีฬา อันเป็นกิจกรรมที่มีคุณค่าและจำเป็นต่อการศึกษาอย่างเพียงพอ นักศึกษาควรใช้เวลาว่างในการเข้าห้องสมุดค้นคว้าวิชาการเพิ่มเติม รวมกลุ่มกันอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการและเข้าร่วมกิจกรรม ดนตรี ละคร ศิลปะ และกีฬา นักศึกษามีความวิตกกังวลเรื่องการเรียนมาก แต่ไม่รู้สึกรู้สีกนักใจในการปรับตัวเข้ากับกลุ่มเพื่อน เช่นเดียวกันกับ นงลักษณ์ สันติวณิชย์ (2535 : 85) ที่ศึกษาสภาพแวดล้อม วิทยาลัยพลศึกษาชุมพร ในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน พบว่า พฤติกรรม การคบเพื่อนของนักศึกษามีความสามัคคีกลมเกลียวในหมู่คณะ ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ให้ความเคารพในระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้อง มีระเบียบวินัย และมีน้ำใจเป็นนักกีฬา ให้ความร่วมมือเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงของวิทยาลัย มีนักศึกษาจำนวนน้อยที่มีพฤติกรรมไปในทางที่ไม่เหมาะสม เช่น ดื่มสุรา เล่นการพนัน และขาดเรียน ซึ่งวิทยาลัยจะต้องจัดกิจกรรม ตามความสนใจของนักศึกษา เพื่อชักจูงให้นักศึกษาใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีพฤติกรรมไปในทาง สร้างสรรค์

3. ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ด้านกิจกรรมนักศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีเพียงบางส่วนที่นักศึกษาเห็นว่า นักศึกษามีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม และกิจกรรมที่จัดขึ้นในวิทยาลัยมีคุณค่า และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนานักศึกษาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ กิจกรรมนักศึกษา เป็นการศึกษาทางอ้อม ช่วยพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ในอนาคต เปิดโอกาสให้นักศึกษา แสดงความสามารถในการทำงาน การตัดสินใจ เป็นการปรับบุคลิก เนื่องจากกิจกรรมเป็นเรื่องของความสมัครใจของนักศึกษา และไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของคะแนนวิชาใด นักศึกษาเห็นว่าเป็นเพียง กิจกรรมเสริมหลักสูตรเท่านั้น มิได้มีผลต่อคะแนน หรือการเลื่อนชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประสาร อุพารธรรม (2535 : 85) ที่พบว่า การที่ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เห็นว่าลักษณะ สภาพแวดล้อมสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ ด้านกิจกรรมนักศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มุ่งผลิตบุคลากร ทางด้านวิชาชีพ จึงทำให้ผู้บริหารและอาจารย์มุ่งพัฒนาแต่ในด้านวิชาชีพ ส่วนใหญ่ผู้บริหาร อาจารย์ และ นักศึกษาให้ความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษาน้อย โดยเฉพาะขาดความร่วมมือจากนักศึกษาในการจัดกิจกรรมนักศึกษาโดยส่วนรวม ตารางเวลาเรียน และกฎระเบียบของวิทยาเขตไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษาเท่าที่ควร ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกิจการนักศึกษาควรร่วมมือกับองค์กร นักศึกษา และชมรมต่าง ๆ ของนักศึกษา ในการกำหนดนโยบายและวางแผนการดำเนินกิจกรรม นักศึกษาตลอดปี เพื่อให้กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักศึกษา และวิทยาลัย ทั้งนี้ วิทยาลัยควรกำหนดขอบข่ายในเรื่องเสรีภาพของนักศึกษาให้ชัดเจนพอสมควร และชี้แจงให้บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเข้าใจตรงกัน เพื่อมิให้เกิดปัญหาข้อขัดแย้งขึ้น ควรส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถวิจารณ์และแสดงความคิดเห็นได้ตามสภาพความเป็นจริง นอกจากนี้ฝ่ายกิจกรรม นักศึกษาควรส่งเสริมและช่วยเหลือให้คำแนะนำนักศึกษาในการดำเนินกิจกรรมอย่างจริงจัง เหมาะสม มีความรับผิดชอบ เพื่อให้ นักศึกษาสามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้ตามวัตถุประสงค์ ทั้งนี้วิทยาลัยควรจัด ตารางเรียนให้เอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษาที่วิทยาลัยเห็นว่ามีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนา นักศึกษาโดยส่วนรวม เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ สุนีย์ บุรณวิทย์ (2537 : 111) พบว่า นักศึกษามี ความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยอาชีวศึกษา ด้านกิจกรรมนักศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า วิทยาลัยได้ให้การสนับสนุนด้านการเงินในการจัดกิจกรรม อย่างเพียงพออยู่ในระดับปานกลาง

4. ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี

ด้านการบริการนักศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีเพียงบางประเด็นที่นักศึกษาเห็นว่า วิทยาลัยมีการจัดสวัสดิการช่วยเหลือนักศึกษาในด้านทุนการศึกษา และวิทยาลัยมีบริการจัดหางานให้นักศึกษาทำในระหว่างเรียน ตลอดจนอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ให้คำปรึกษามีความรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษา อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี เป็นสถาบันการศึกษาของรัฐบาลที่ ก่อตั้งมานาน มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักและยอมรับของบุคคลทั่วไป ผลิตรายการศึกษามากที่สุดตลอด ระยะเวลาในแต่ละปีเป็นจำนวนมาก มีหน่วยงานต่าง ๆ รับนักศึกษาเข้าทำงาน ไม่ว่าจะเป็นงานประจำหรืองานที่ทำในระหว่างเรียน และในเรื่องวิทยาลัยให้บริการแนะแนวด้านให้คำปรึกษาปัญหาส่วนอยู่ในระดับน้อย อาจเป็นเพราะอาจารย์หรือเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในงานการให้บริการแก่นักศึกษาไม่มีความรู้ความสามารถหรือความถนัดในปัญหาแต่ละเรื่องไม่เพียงพอ เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ ประสาร อุพารธรรม (2535 : 85) พบว่า การที่ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ ด้านการให้บริการแก่นักศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นในบางเรื่องที่นักศึกษาเห็นว่า วิทยาลัยจัดบริการด้านสุขภาพอนามัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ และห้องสมุดมีจำนวนหนังสือที่ทันสมัยอย่างเพียงพอ อยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในงานการให้บริการแก่นักศึกษามีความรู้และความสามารถไม่ตรงตามหลักวิชาการ จึงทำให้ขาดความสนใจและความกระตือรือร้นที่จะพัฒนางานในหน้าที่ความรับผิดชอบ ให้มีประสิทธิภาพและเป็นที่น่าพอใจต่อผู้มาใช้บริการ ตลอดจนผู้บริหารให้ความสำคัญต่องานการให้บริการแก่นักศึกษาไม่มากเท่าที่ควร เช่น การพัฒนาและการฝึกอบรมบุคลากรที่ทำหน้าที่รับผิดชอบ ไม่ได้ทำอย่างสม่ำเสมอ การจัดบริการห้องสมุด ซึ่งเป็นศูนย์กลางให้นักศึกษาค้นคว้า มีหนังสือใหม่ ๆ ไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้ใช้ และงานวิจัยของ พวงมณี อนันตพงศ์ (2526 : 102) พบว่า การบริการของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเทคนิคภาคใต้ เกี่ยวกับห้องพยาบาลที่ เจ้าหน้าที่ไม่อยู่ประจำหน้าที่ตลอดเวลา ยา และเครื่องมือแพทย์มีไม่เพียงพอ ห้องสมุดมีตำราทาง วิชาการน้อย น้ำดื่มไม่สะอาดและไม่เพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กาญจนา ภาสุพันธ์ (2531 : 11) ที่พบว่า นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 8 มีความพึงพอใจสภาพแวดล้อมทางการศึกษาเกี่ยวกับการบริการนักศึกษาในระดับปานกลาง และมีความพึงพอใจเป็นอันดับสุดท้ายในจำนวน สภาพแวดล้อมที่ศึกษาทั้งหมด เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ สุนีย์ บุรณวิทย์ (2537 : 112) ศึกษา ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ด้านการบริการนักศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง จากการที่นักศึกษายังไม่พอใจกับการ จัดบริการด้านตำราเอกสาร การบริการข่าวสาร ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ การศึกษาต่อ รวมทั้ง สภาพแวดล้อมของห้องสมุด

การบริการด้านสุขภาพน้ำดื่ม – น้ำใช้ ปริมาณและคุณภาพของอาหาร การบริการด้านไปรษณีย์ โทรเลขและโทรศัพท์ ตลอดจนการจัดหางานพิเศษให้นักศึกษา สาเหตุที่วิทยาลัยไม่สามารถสนองตอบความต้องการของนักศึกษาได้อย่างเต็มที่ เพราะขาดการวางแผน ล่วงหน้าอย่างรอบคอบ ไม่ว่าจะเป็นห้องสมุดซึ่งส่วนใหญ่ไม่มีอาคารเอกเทศ ที่ตั้งไม่เหมาะสม พื้นที่คับแคบ นอกจากนี้ยังมีปัญหาทางด้านบุคลากรของห้องสมุดที่มีจำนวนไม่เพียงพอ การจัดระบบของห้องสมุดไม่ได้มาตรฐาน การบริการด้านสุขภาพที่ขาดการเอาใจใส่อย่างจริงจัง เนื่องจากการขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ขาดเครื่องมือเครื่องใช้ และสถานที่ในการดำเนินงานที่เหมาะสม นอกจากนี้สภาพการจัดน้ำดื่ม – น้ำใช้ที่ยังไม่แน่ใจว่าสะอาด และปลอดภัยกับผู้บริโภคหรือไม่ ปริมาณและคุณภาพอาหารที่ไม่ได้ตรวจสอบอย่างถี่ถ้วน และสม่ำเสมอ รวมไปถึงความไม่สะดวกและล่าช้าของการบริการไปรษณีย์ โทรเลข และโทรศัพท์ สาเหตุเหล่านี้เองที่ส่งผลให้ไม่สามารถสนองความต้องการ ของนักศึกษาในปัจจุบันได้อย่างเต็มที่ แนวทางที่จะช่วยให้สามารถจัดบริการนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพก็คือ วิทยาลัยควรกำหนดนโยบายในการปรับปรุงห้องสมุดไว้เป็นส่วนหนึ่งของนโยบายการพัฒนาทางวิชาการของวิทยาลัย การนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยเพื่อให้การบริการข้อมูลข่าวสารได้สะดวกและประหยัดเวลามากขึ้น ปรับปรุงการบริการทางด้านไปรษณีย์ โทรเลข ทัศนคติ และโทรศัพท์ การตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาตรวจสอบปริมาณ และคุณภาพอาหารและรวมทั้งการปรับปรุงระบบสาธารณูปโภคต่าง ๆ ให้ได้มาตรฐาน

5. ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ด้านอาคารสถานที่ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีเพียง 2 ประเด็นที่นักศึกษามีความเห็นว่าวิทยาลัยมีการรักษาความสะอาดของห้องเรียนและบริเวณอาคารเรียนตลอดจนมีการใช้ประโยชน์จากห้องเรียนและอาคารเรียนอย่างเหมาะสม อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่าวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี มีสถานที่ขนาดกว้างพอเหมาะ ค่อนข้างจะคับแคบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กาญจนาภาสุรพันธ์ (2531 : 110) ที่ศึกษาพบว่า นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาเขตการศึกษา 8 มีความพึงพอใจต่อ สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับอาคารสถานที่ในระดับปานกลางสอดคล้องกับการวิจัยของ สุณีย์บุรวิทย์ (2537 : 114) ที่ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยอาชีวศึกษากลุ่ม ภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ด้านอาคารสถานที่โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความคิดเห็นของนักศึกษาต่ออาคารประกอบ เช่น ห้องสุขามีไม่เพียงพอกับความต้องการ และยังไม่ ถูกสุขลักษณะ จำนวนที่นั่งในโรงอาหารยังไม่เพียงพอและไม่สะอาดเท่าที่ควร สถานที่จอดรถยนต์ จักรยานยนต์ และจักรยานน้อยเกินไป ห้องประชุมคับแคบ ห้องรับแขกไม่เป็นสัดส่วน สถานที่พักผ่อนสังสรรค์ สถานที่เล่นกีฬา ตลอดจนอุปกรณ์กีฬาที่ยังไม่เพียงพอกับความต้องการ เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ นงเยาว์ แก้วกังวาล (2535 : 171) พบว่า นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี มีความต้องการให้โรงฝึกงานมีพื้นที่เหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา การปลูกต้นไม้รอบบริเวณเพื่อความร่มรื่น และผลการวิจัยของ นงลักษณ์ สันติวณิชย์ (2535 : 82) พบว่า ผู้บริหารอาจารย์ และนักศึกษาของวิทยาลัยพลศึกษาชุมพร มีความประทับใจและมีความเห็นสอดคล้องกันว่า

วิทยาลัยตั้งอยู่ในทำเล ที่เหมาะสม มีภูมิประเทศสวยงาม อากาศดี ห่างไกลเสียงรบกวน การวางผังสิ่งปลูกสร้างภายในวิทยาลัยเป็นสัดส่วน มีระเบียบ มีการจัดตกแต่งสถานที่ภายในวิทยาลัยอย่างเรียบร้อยสวยงาม และมีความพร้อมในด้านสนามกีฬา ส่วนที่เห็นว่ายังไม่เหมาะสมซึ่งวิทยาลัยจะต้องปรับปรุงพัฒนาได้แก่ เรื่อง ความสะอาด จำนวนโต๊ะ เก้าอี้สำหรับนั่งรับประทานอาหารมีไม่เพียงพอ และไม่เหมาะสม ห้องน้ำ – ห้องสุขาตามอาคารต่าง ๆ โดยทั่วไปไม่ค่อยสะอาด การจัดบริการน้ำดื่ม – น้ำใช้ยังไม่เพียงพอ และได้เสนอแนะว่าผู้บริหารควรมีการวางแผนในการพัฒนาปรับปรุงสภาพแวดล้อมทั้งในระยะสั้น และระยะยาว จัดสรรงบประมาณที่จำเป็นในการจัดซื้อ ซ่อมบำรุง หรือวางโครงการที่จะดำเนินการพัฒนาในอนาคต เพื่อให้การจัดระบบอาคารสถานที่ของวิทยาลัยมีคุณภาพ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัย พณิชยการธนบุรี ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านกิจกรรมนักศึกษา ด้านการบริการนักศึกษา และด้านอาคารสถานที่ รายด้านและรวมทุกด้าน จำแนกตามเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แผนกวิชาและรอบการศึกษา ปรากฏดังนี้

2.1 นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และรายด้านพบว่าด้านกิจกรรมนักศึกษา และด้านการบริการนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้ โดยที่นักศึกษาหญิงมีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษามากกว่านักศึกษาชาย ทั้งนี้เป็นเพราะนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรีจะมีอายุอยู่ในวัยที่เรียกว่าวัยรุ่น ซึ่งในวัยนี้จะมีการแยกแยะกลุ่มชาย กลุ่มหญิง แต่ละคนจะพยายามแยกแยะลักษณะให้เข้ากับกลุ่มของตนเอง นักศึกษาชายมักจะอยู่ในกลุ่มผู้ชาย นักศึกษาหญิงก็มักจะอยู่ในกลุ่มผู้หญิง โดยเฉพาะนักศึกษาหญิงอาจมีปัญหาจากการปรับตัว เนื่องจากสภาพสังคมการเลี้ยงดูของนักศึกษาหญิง เป็นเหตุให้มีความวิตกกังวลกับเรื่องเล็กน้อยและทำให้เป็นเรื่องใหญ่ได้ ทำให้มีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษามากกว่านักศึกษาชาย หรืออาจจะเป็นไปได้ที่นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงต่างมีความสามารถเฉพาะตัว หรือประสบการณ์ที่มีมาต่างกันในแต่ละบุคคล กิจกรรมของแต่ละกลุ่มก็แตกต่างกันทั้งในกิจกรรมเชิงวิชาการ และกิจกรรมของนักศึกษาที่จัดกระทำสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประภาศรี สุฉันทบุตร (2522:65) ซึ่งพบว่านักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยรามคำแหงแตกต่างกัน ส่วนด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน และด้านอาคารสถานที่ นักศึกษาที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เป็นเพราะนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงเป็นนักศึกษาชั้นปีเดียวกัน มีความคุ้นเคยกับการเรียนการสอนในห้องเรียน มีเพื่อนกลุ่มเดียวกัน และมักคุ้นกับอาคารสถานที่จึงทำให้ความคิดเห็นในเรื่องดังกล่าวไม่แตกต่างกัน

2.2 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ได้วางไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาศึกษาอยู่ในชั้นเดียวกัน อยู่ในกลุ่มเดียวกัน และมีสภาพแวดล้อมที่คล้ายคลึงกัน ดังนั้นความคิดเห็นจึงไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะการเรียนการสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ มุ่งเน้นให้นักศึกษามีความรู้และความเข้าใจในวิชาชีพ ชำนาญในการปฏิบัติครบจนสามารถพัฒนาปรับปรุงอาชีพสนองความต้องการของตลาดแรงงาน ซึ่งสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2538 ที่เน้นให้นักศึกษามีความรู้ ทักษะ ประสพการณ์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่เรียนรู้ มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความมั่นใจและภาคภูมิใจในวิชาชีพที่เรียน สามารถนำไปปฏิบัติงานในอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กรมอาชีวศึกษา 2538 : 5) นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 2 มีความต้องการเรียนรู้และเข้าใจในวิชาชีพ เพื่อไปประกอบอาชีพ ถึงแม้ว่ามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน แต่ก็มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเป็นเพราะว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะเป็นผู้ที่มีความสนใจต่อการศึกษาทุ่มเทเวลาให้กับการเรียนรู้ สนใจศึกษาหาความรู้เพื่อออกไปประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อ สอดคล้องกับคำกล่าวของฮาลตัน (ฮัลตัน เลาหะเลิศชัย. 2537 : 83 ; อ้างอิงจาก Halton. 1964) กล่าวว่า การเรียนใดก็ตามถ้าเรียนด้วยความตั้งใจและสนใจ จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าผู้ที่ไม่มีความตั้งใจหรือตั้งใจเรียนน้อยกว่า

2.3 นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในแผนกวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี โดยรวม 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่วางไว้ จากการศึกษาพบว่า นักศึกษาแผนกวิชาการบัญชีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษามากกว่านักศึกษาแผนกวิชาการตลาด และแผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่เรียนแผนกวิชาต่างกันนั้น การใช้เทคนิควิธีต่าง ๆ ในการเสริมสร้างประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนก็ย่อมแตกต่างกัน รวมถึงการได้รับบริการวิชาการต่าง ๆ ก็แตกต่างกันไปตามแผนกวิชาของผู้เรียน ทำให้ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาต่างกัน ดังที่ชินธุธา เกื้อมี (2530 : 12) ได้แสดงความคิดเห็นว่า บรรยากาศการเรียนการสอนที่ดี จะเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบหลายประการด้วยกัน เป็นต้นว่า ลักษณะของหลักสูตร วิธีการสอนของอาจารย์ และกิจกรรมการเรียนการสอน การนำสื่อการเรียนการสอนมาใช้ อย่างถูกต้องเหมาะสม การบริการทางวิชาการ การประเมินผลการเรียน รวมถึงสัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน จะก่อให้เกิดความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดได้ เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะ ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา ในเรื่องการเรียนการสอน ความเป็นกันเอง ความยุติธรรมในการประเมิน

ผลการเรียนการสอน ไม่เป็นไปตามจุดประสงค์ของการเรียนการสอน ดังที่วัลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530 : 15-23) เนื่องจากอาจารย์บางท่านมีชั่วโมงสอนมากเกินไป อาจเป็นเหตุให้การเรียนการสอนบางวิชาไม่เป็นไปตามจุดประสงค์การเรียนการสอนได้อย่างสมบูรณ์ ทำให้ขาดความใกล้ชิดกับนักศึกษา หรืออาจเนื่องมาจากสัดส่วนระหว่างอาจารย์และนักศึกษามีมากเกินไป อาจารย์มีภารกิจอื่นอีกมากที่ได้รับมอบหมาย ทำให้ไม่มีเวลาที่จะดูแลเอาใจใส่นักศึกษาอย่างทั่วถึง ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน นักศึกษาส่วนใหญ่จะมีลักษณะการคบหาแต่เพื่อนเฉพาะในแผนกวิชาเดียวกัน ทำให้การทำกิจกรรมพบปะสังสรรค์เพื่อนต่างแผนกวิชามีน้อยด้านกิจกรรมนักศึกษา

2.3 นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในรอบการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาโดยรวมและด้านกิจกรรมนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านอาคารสถานที่ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษารอบเช้าจะมีเวลาในการศึกษาอย่างเต็มที่ มีเวลาในการร่วมกิจกรรมได้อย่างสม่ำเสมอ มีเวลาสำหรับการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม และยังมีโอกาสได้พบกับอาจารย์ผู้สอนนอกเหนือจากเวลาที่เรียนแล้วได้พบปะปรึกษาปัญหาต่างๆ กับเพื่อนร่วมกลุ่ม ในขณะที่นักศึกษารอบบ่ายต้องมีเวลาจำกัด มีความกังวลในสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน จำกัดในเรื่องของการร่วมกิจกรรม และเมื่อเลิกเรียนแล้วต้องรีบกลับบ้าน และต้องมีความรับผิดชอบในเรื่องส่วนตัว ทำให้ไม่มีเวลาในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมได้มากตามที่ต้องการ จึงน่าจะเป็นเหตุให้นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในรอบเช้าและนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในรอบบ่าย มีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาแตกต่างกัน ส่วนด้านการบริการนักศึกษา นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เป็นเพราะว่านักศึกษาทั้งรอบเช้าและรอบบ่ายต่างอยู่ในสภาพแวดล้อมในด้านการบริการนักศึกษาที่คล้ายคลึงกัน โดยไม่จำเป็นต้องอาศัยรอบการศึกษามาเป็นเกณฑ์ในการให้บริการ ทั้งในเรื่องการให้ความสะดวกในการให้บริการด้านงานทะเบียน ด้านสุขภาพและอนามัย บริการน้ำดื่ม น้ำใช้ ตลอดจนสภาพแวดล้อมที่คล้ายคลึงกันในเรื่องความเป็นระเบียบ ความสะอาด ความปลอดภัยของอาคารสถานที่

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ตามความคิดเห็นของนักศึกษา พบว่า สภาพแวดล้อมทางการศึกษา 5 ด้าน คือ ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านกิจกรรมนักศึกษา ด้านการบริการนักศึกษา และด้านอาคารสถานที่ โดยรวมอยู่ในระดับ

ปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเรียนการสอน และด้านสังคมกลุ่มเพื่อนอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะเป็นรายด้านดังต่อไปนี้

1. ด้านการเรียนการสอน แม้ว่านักศึกษาจะยอมรับและพอใจต่อคุณภาพการสอนของอาจารย์ผู้สอน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องที่อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นซักถามในระหว่างที่มีการเรียนการสอนเรื่องที่อาจารย์มีการสอนศึกษาค้นคว้า เสาะหาความรู้ใหม่ๆ เป็นวิทยาการที่ทันสมัยมาเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องที่สอน และอาจารย์ได้พยายามกระตุ้นให้นักศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมนอกเหนือจากตำราเรียน แต่พฤติกรรมบางอย่างที่อาจารย์ผู้สอนควรที่จะได้รับการปรับปรุงแก้ไขก็คือ อาจารย์ควรสร้างแรงจูงใจให้นักศึกษาสนใจในวิชาที่มีการเรียนการสอน และอาจารย์ควรมอบหมายงานให้เหมาะสมกับนักศึกษาและสอดคล้องกับเวลา อีกทั้งวิทยาลัยควรที่จะจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัยและเพียงพอกับนักศึกษา นอกจากนี้ควรสนับสนุนให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน โดยการนำเสนอโครงการ วิธีการหรือแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอน จะช่วยให้มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา ซึ่งจะมีผลให้เกิดความเข้าใจที่ดีต่อกันทำให้การเรียนการสอนเป็นไปในบรรยากาศที่ดี

2. ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ผู้บริหารทุกระดับของวิทยาลัยควรให้การสนับสนุนนักศึกษาให้มีความรัก ความผูกพันต่อวิทยาลัย ส่งเสริมให้มีการปฏิบัติมากขึ้นให้กับรุ่นพี่รุ่นน้องได้พบปะสังสรรค์กันช่วยเหลือซึ่งกันและกันอย่างเต็มที่ โดยการจัดกิจกรรมเพื่อเผยแพร่ความสำคัญของกิจกรรมส่วนรวมเพื่อให้นักศึกษามีการปฏิสัมพันธ์ มีการร่วมมือช่วยเหลือกัน เช่น การจัดตั้งสมาคมศิษย์เก่า การให้ศิษย์เก่าเข้ามามีส่วนร่วมในการปฐมนิเทศหรือปัจฉิมนิเทศ รวมทั้งจัดกิจกรรมด้านการกีฬาวิชาการ นันทนาการ การบำเพ็ญประโยชน์และศิลปวัฒนธรรมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างความผูกพันของนักศึกษาในอันที่จะส่งผลให้นักศึกษามีความรัก ความผูกพันในวิทยาลัย และในกลุ่มเพื่อน เป็นการเสริมสร้างลักษณะนิสัยในการช่วยเหลือซึ่งกันและกันให้นักศึกษามีบุคลิกภาพที่เหมาะสมต่อการเข้าสู่สังคมต่อไปในอนาคต

3. ด้านกิจกรรมนักศึกษา วิทยาลัยควรมีการวางแผนล่วงหน้าและมีการกำหนดรูปแบบของการจัดกิจกรรมนักศึกษาที่แน่นอน และควรคำนึงถึงกิจกรรมนักศึกษาที่นักศึกษาสนใจจัดเวลาการจัดกิจกรรมนักศึกษาที่มีความเหมาะสมและเพียงพอ ให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่จัดขึ้นอย่างเต็มที่ มีการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมนักศึกษา เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพในการดำเนินงานของบุคลากร วิทยาลัยจะต้องให้การสนับสนุนการเรียนการสอนต่าง ๆ ให้นักศึกษาได้มีอิสระในการนำเสนอหรือจัดกิจกรรมที่นอกเหนือจากกิจกรรมที่ทางวิทยาลัยกำหนดให้ ทั้งนี้เพื่อฝึกให้นักศึกษามีลักษณะผู้นำและผู้ตามที่ดี รู้จักการทำงานร่วมกันเป็นทีม เสริมสร้างบุคลิกภาพลักษณะนิสัยที่พึงปรารถนา พัฒนาเจตคติ ค่านิยมที่เหมาะสมต่อการดำเนินชีวิต โดยเน้นกิจกรรมที่สัมพันธ์กับสังคมภายนอกวิทยาลัย สามารถนำความรู้ไปใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาชุมชนและ

สังคมและที่สำคัญคือวิทยาลัยควรจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการดำเนินงานด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษาและการปรับปรุง พัฒนาเพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจของบุคลากรทุกฝ่ายและนักศึกษาให้มีความจงรักภักดีต่อวิทยาลัย

4. ด้านการบริการนักศึกษา มีความจำเป็นต้องได้รับการเอาใจใส่จากผู้ที่เกี่ยวข้องของวิทยาลัยอย่างเต็มที่และต่อเนื่อง ทั้งนี้ เพราะนักศึกษายังไม่ค่อยพอใจต่อการบริการที่วิทยาลัยจัดขึ้นมากนัก วิทยาลัยจึงควรวางหาวิธีการปรับปรุงการให้บริการห้องสมุด การบริการด้านงานทะเบียนนักศึกษาการสื่อสารที่ใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ที่รวดเร็วให้เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา ปรับปรุงการประชาสัมพันธ์ โดยมีการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้นและทั่วถึง มีการพัฒนาความรู้ ความสามารถของเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการให้บริการให้ถูกต้อง และปรับปรุงคุณภาพของอาหารที่จัดจำหน่ายทั้งปริมาณ ราคา และความสะอาดให้เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา

5. ด้านอาคารสถานที่ วิทยาลัยควรมีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ โดยอาจใช้รูปแบบการจัดและดำเนินงานของสถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพ ควรจัดตั้งคณะกรรมการผู้มีความรู้ความสามารถจากทุกฝ่ายเพื่อรับผิดชอบภายในวิทยาลัย รวมทั้งควรปรับปรุงห้องน้ำ – ห้องสุขา ในด้านจำนวนและความสะอาดให้เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษาควรให้นักศึกษาได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปรับปรุงและพัฒนาสภาพแวดล้อม มีการแบ่งเขตหรือพื้นที่รับผิดชอบ มีการจัดทำโครงการประกวดสภาพแวดล้อมต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้บุคลากรและนักศึกษาได้เห็นความสำคัญและความจำเป็นของสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี โดยให้มวลสมาชิกในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี เช่น ผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ รวมทั้งนักศึกษาชั้นปีอื่นๆ ได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น เพื่อให้ได้ข้อมูลสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงมากยิ่งขึ้น

2. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับองค์ประกอบหรือปัจจัยที่ส่งเสริมและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการศึกษาของวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพสภาพแวดล้อมทางการศึกษาด้านต่าง ๆ

3. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นนักศึกษา ผู้บริหาร คณาจารย์ เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาด้านต่าง ๆ ระหว่างสถานศึกษาที่สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษาอื่น ๆ ด้วย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กาญจนา ภาสุรพันธ์. (2531). ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมภายในวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 8. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชนิษฐา เกื้อมี. (2530). สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตพลศึกษา ในทัศนะของนิสิตและอาจารย์. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชวลิต พุทธวงศ์. (2528). การบริหารโครงการสุขภาพในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเอสพริ้นติ้งเฮ้าส์.
- ทัศนีย์ จารุรัตน์จามร. (2536). ทรรศนะของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 7. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นงลักษณ์ ตันติวณิชย์. (2535). สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพลศึกษาชุมพร ในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นัยนา ช้างสันติกุล. (2522). การวิเคราะห์องค์ประกอบสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยไทย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- นิตยา วงศ์หลักภัย. (2536). การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาวิทยาลัยพิษณุโลกต่อการปฏิบัติหน้าที่ของอาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ที่ปรึกษา. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา. ถ่ายเอกสาร.
- บุบผา การีเวท. (2527). สภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อนในทัศนะของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุญมี เลากุลศานต์. (2531). การศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัยพลศึกษาภาคใต้. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา. ถ่ายเอกสาร.
- ประกอบ คูปรัตน์. (2525). "นิสิตนักศึกษาและกระบวนการกลุ่มในสถาบันอุดมศึกษา," ใน นิสิตนักศึกษา หลักการ ปัญหา และแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : พีระพัทธนา.

- ประภาศรี สุจันทบุตร. (2522). *สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยรามคำแหงในทัศนะนักศึกษา*.
 ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
 ถ่ายเอกสาร.
- ประสาร อุฬารธรรม. (2535). *สภาพแวดล้อมสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ*.
 ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
 ถ่ายเอกสาร.
- ปรินูญา อังคสิงห์. (2521). *การบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม*. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พงษ์ศักดิ์ วรสุนทรโรธ. (2517). *รวมบทความอาชีวศึกษา*. กรุงเทพฯ : วิทยากร.
- พนัส หันนาคินทร์. (2524). *หลักการบริหาร*. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- ไพฑูรย์ ลินลารัตน์. (2514, พฤษภาคม). "ความสัมพันธ์ในหมู่นิสิตนักศึกษา," *วารสารสมาการศึกษาศึกษา*. 10.
 47-55.
- รังสรรค์ หันสันเทียะ. (2526). *สภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนครราชสีมา ในทัศนะผู้บริหาร อาจารย์
 และนักศึกษา*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- รุ่ง พูลสวัสดิ์. (ม.ป.ป.). *หลักการบริหารกิจการนักเรียน นิสิต นักศึกษา*. ม.ป.พ.
- วัลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2530). *บุคลากรนิสิตนักศึกษา*. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิจิตร วรุตบางกูร. (2525). *การวางแผนผังและการพัฒนาสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ :
 ชนิษฐาการพิมพ์.
- วิจิตร ศรีสอาน. (2518). *หลักการอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สมพงษ์ ชำกิจ. (2524). *การใช้ประโยชน์อาคารสถานที่ของสถานศึกษาประเภทช่างอุตสาหกรรม
 สังกัดกรมอาชีวศึกษา*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
 ถ่ายเอกสาร.
- สามารถ คงสะอาด. (2523). *ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาใน
 มหาวิทยาลัยครุภาคใต้*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สายพิน สดุดเนื่อง. (2536). *ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิตระดับ
 ปรินูญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.
 กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สำเนา ขจรศิลป์. (2527, มีนาคม). "กิจกรรมกีฬาเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษา" *ครุภัณฑ์*.

9 : 59-63. มีนาคม

สำเนา ขจรศิลป์. (2527). *หลักการกิจการนักศึกษา*. กรุงเทพฯ : กองกิจการนิสิต

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุนีย์ บุรณวิทย์. (2537). *ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยอาชีวศึกษา*

กลุ่มภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยี

พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. ถ่ายเอกสาร.

สุมิตร คุณานุกร. (2533). *หลักสูตรและการสอน*. กรุงเทพฯ : ชวนการพิมพ์.

ศิริ รอดบุญธรรม. (2531). *การบริหารกิจกรรมนักศึกษาของวิทยาลัยในสังกัดกรมอาชีวศึกษา*.

วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

อรรณพ คุณพันธ์. (2521). *การสร้างแบบสำรวจจำแนกสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยไทย*.

วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

Astin, Alexander W. (1968). *"The College Environment"* Washington, New York :

American Council on Education.

Atwood, Alvin R. (1973). "A Study Student Personnel Services Available in College of Church of

Nazarene in United States with Recommendation for Improvement," *Dissertation*

Abstracts International. 34 : January.

Chickering, Arthur W. and Robert , Blackburn. (1970). *The Undergraduate*. Unpublished

Manuscript.

David, Arthur DeCoster. (1971, May). "Some Effects of Different Classroom Conditions upon

Interpersonal Relationships, Personal Adjustment and Achievement for College

Freshment," *Dissertation Abstracts*. 31 (11) : 5789-A.

DeCoster, David Arther. (1971, May). "Some Effects of Different Classroom Adjustment and

Achievement for College Freshmen," *Dissertation Abstracts*. 31 : 5789 – A.

Good, Carter V. (n.d.). *Dictionary of Education*. New York : McGraw-Hill Book Co., Ltd.

Good, Carter V. (1973). *Dictionary of Education*. 3rd ed. New York : McGraw-Hill.

Hilgard, Ernest R. and Spalding, Willard B. (1963). *Educational Psychology*. New York :

Harcourt, Brace and World,

- Mayhew, Lewis B.(1966). *"Institutional Factor and the Learning Environment,"* The College and Student. Edited by Lawrence E. Dennis and Joseph F. Kauffman, Washington, D.C., American Council on Education, 1966.
- Pace, C.R. and Stern. G.G. (1965). "An Approach to the Measurement of Psychological Characteristics of College Environment," *Journal of Educational Psychology*. 49L : 260-277.
- Pace, C.R. and Stern. G.G. (1965). "An Approach to the Measurement of Psychology Characteristics of College Environment," *Journal of Educational Psychology*. 49 : 260.
- Peterson, J.S. (1966). "Some Observation on Superior Student," *Journal of Education Sociology*. 35 : 175.
- Saylor, Galen J. and William, Alexander M. (1974). *Planning Curriculum of Schools*. New York : Holt Rinehard and Winston Inc.
- Seager, Paul W.(1961). *Propose the School Building Code for Thailand*. Indiana : Indiana University.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความร่วมมือ

ที่ ทม 1012/๒ 640

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๙ เมษายน 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายจักรกฤษณ์ ประกอบผล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์เสริม หอมสุวรรณ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษา ในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายจักรกฤษณ์ ประกอบผล ซึ่งเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1012/ 2639

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๙ เมษายน 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพัฒนการธนบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายจักรกฤษณ์ ประกอบผล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพัฒนการธนบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ขนิษฐา จิตรอรุณ และ อาจารย์อำนวยการ สุขไย เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษา ในวิทยาลัยพัฒนการธนบุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายจักรกฤษณ์ ประกอบผล ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1012/ ๒๕๔๕

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๕ เมษายน 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพัฒนศึกษาเขตฯ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายจักรกฤษณ์ ประกอบผล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษา ในวิทยาลัยพัฒนศึกษาเขตฯ” โดยมี รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่และขอให้ให้นักศึกษาระดับ ปวส. ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี การตลาด การเลขานุการ และคอมพิวเตอร์ จำนวน 100 คน ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษา ในวิทยาลัยพัฒนศึกษาเขตฯ ในระหว่างเดือนเมษายน 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายจักรกฤษณ์ ประกอบผล ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 258-4119

ที่ ศธ 0519.12/ 6647

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

18 กันยายน 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

เรียน อาจารย์อำนาจ สุขไย

ตามที่ นายจักรกฤษณ์ ประกอบผล' นิติระดับปริญญาโท สาขาวิชารัฐกิจศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง "ความคิดเห็น
ของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี" ได้รับอนุมัติให้สอบ
ปากเปล่าปริญญานิพนธ์ ในวันที่ 29 กันยายน 2546 เวลา 13.00 น. ณ ห้อง 11-308
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยพิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และ
มีประสบการณ์เรื่องดังกล่าวอย่างดี จึงใคร่ขอเรียนเชิญเป็นกรรมการสอบปากเปล่าเกี่ยวกับปริญญานิพนธ์
ของนิสิตผู้นี้ ตามวัน เวลา และสถานที่ดังกล่าว

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในครั้งนี้ และ
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร.2584119, 664-1000 ต่อ 5644, 5646

โทรสาร 2584119

ภาคผนวก ข

**รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย
ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ**

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย

1. นายเสริม หอมสุวรรณ

การศึกษา : คุรุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต (วิศวกรรมไฟฟ้า) วิทยาลัยเทคโนโลยี
และอาชีวศึกษา

คุรุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต (บริหารอาชีวะและเทคนิคศึกษา)

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

ตำแหน่ง : นักวิชาการการศึกษา 8 ทำหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญงานพัฒนาคุณภาพ
การอาชีวศึกษา

ที่ทำงาน : สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2. นางชนิษฐา จิตรอรุณ

การศึกษา : บร.บ.ธุรกิจศึกษา (เลขานุการ)

ค.อ.ม.(บริหารอาชีวะและเทคนิคศึกษา)

ตำแหน่ง : อาจารย์ 2 ระดับ 7 (หัวหน้างานวิจัยและพัฒนา)

ที่ทำงาน : วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี

3. นายอำนาจ สุขไย

การศึกษา : กศ.บ.(คณิตศาสตร์)

ศษ.ม.(การศึกษาผู้ใหญ่)

ตำแหน่ง : อาจารย์ 2 ระดับ 7

ที่ทำงาน : วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ			
	นายเสริม หอมสุวรรณ (กรมอาชีวฯ)	นางขนิษฐา จิตรอรุณ (วพธ.)	นายอำนาจ สุขไย (วพธ.)	เฉลี่ย
ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม				
1. เพศ.....	+1.....	+1.....	+1.....	1.00....
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	+1.....	+1.....	+1.....	1.00....
3. แผนกวิชา.....	+1.....	+1.....	+1.....	1.00....
4. รอบการศึกษา.....	+1.....	+1.....	+1.....	1.00....
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทาง การศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี				
สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน				
1. อาจารย์จัดลำดับเนื้อหาวิชาได้เหมาะสมและดำเนินการสอน ตามลำดับ.....	+1.....	+1.....	+1.....	1.00....
2. อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นซักถามใน ระหว่างการเรียนการสอน.....	+1.....	+1.....	+1.....	1.00....
3. อาจารย์มีความสนใจในการให้คำปรึกษาเมื่อนักศึกษามีปัญหา ด้านการเรียน.....	+1.....	+1.....	+1.....	1.00....
4. อาจารย์สามารถสร้างแรงจูงใจเพื่อให้นักศึกษาสนใจ วิชาที่เรียน.....	+1.....	+1.....	+1.....	1.00....
5. อาจารย์มีความสามารถในการใช้สื่อการเรียนการสอน.....	+1.....	+1.....	+1.....	1.00....
6. อาจารย์มีความยุติธรรมในการประเมินผลการเรียนการสอน....	+1.....	+1.....	+1.....	1.00....
7. อาจารย์กระตุ้นให้นักศึกษาได้ศึกษาด้วยตนเองและค้นคว้า เพิ่มเติมอย่างสม่ำเสมอ.....	+1.....	+1.....	+1.....	1.00....
8. อาจารย์ให้ความรู้ใหม่ๆ ที่ทันสมัยเกี่ยวกับเรื่องที่สอนอยู่เสมอ	0.....	+1.....	+1.....	0.66....
9. การตัดสินผลการเรียน โดยทั่วไปเป็นไปตามเกณฑ์ที่ชัดเจน...	+1.....	+1.....	0.....	0.66....
10. อาจารย์มีสัมพันธภาพที่ดีและให้ความสนิทสนมกับนักศึกษา..	+1.....	+1.....	+1.....	1.00....
11. วิทยาลัยมีสื่อนวัตกรรม และอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ ทันสมัย.....	+1.....	+1.....	0.....	0.66....

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ			
	นายเสริม หอมสุวรรณ (กรมอาชีวฯ)	นางชนิษฐา จิตรอรุณ (วพธ.)	นายอำนาจ สุขไย (วพธ.)	เจสีย์
สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน (ต่อ)				
12. บรรยายภาคในห้องเรียนส่งเสริมให้นักศึกษาสนใจในการเรียนการสอน.....	+1.....	+1.....	0.....	0.66....
13. มีการจัดวิทยากรพิเศษมาบรรยายเสริมในบางวิชา.....	+1.....	+1.....	0.....	0.66....
14. อาจารย์มีการมอบหมายงานและติดตามการปฏิบัติของนักศึกษา.....	+1.....	+1.....	+1.....	1.00....
15. อาจารย์มีความรับผิดชอบในการเรียนการสอน.....	0.....	+1.....	+1.....	0.66....
สภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มเพื่อน				
16. นักศึกษาให้ความไว้วางใจในการปรึกษาปัญหาต่างๆ กับเพื่อนร่วมกลุ่ม.....	+1.....	+1.....	+1.....	1.00....
17. นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ร่วมกัน.....	+1.....	+1.....	+1.....	1.00....
18. นักศึกษาส่วนใหญ่พร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน.....	+1.....	+1.....	+1.....	1.00....
19. นักศึกษาได้ร่วมมือกันทบทวนบทเรียนก่อนสอบ.....	+1.....	+1.....	+1.....	1.00....
20. นักศึกษารุ่นพี่ให้ความช่วยเหลือแนะแนวด้านการเรียนแก่น้อง.....	+1.....	+1.....	+1.....	1.00....
21. นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้เวลาว่างทำกิจกรรมต่างๆ เช่น ทำการบ้าน ไปหาซื้อของตามห้างสรรพสินค้าร่วมกับเพื่อน.....	-1.....	+1.....	+1.....	0.33....
22. นักศึกษาสามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนๆ ได้ดี.....	+1.....	+1.....	+1.....	1.00....
23. นักศึกษามีน้ำใจเอื้อเฟื้อและเสียสละเพื่อส่วนรวม.....	+1.....	+1.....	+1.....	1.00....
24. นักศึกษาให้ความช่วยเหลือและร่วมมือกันในเรื่องการเรียนเป็นอย่างดี.....	+1.....	+1.....	+1.....	1.00....
25. นักศึกษาใช้เวลาสังสรรค์กับเพื่อนร่วมวิทยาลัยในโอกาสต่างๆ.....	+1.....	+1.....	+1.....	1.00....
26. มีโอกาสอภิปรายทางวิชาการอย่างอิสระในกลุ่มเพื่อน.....	+1.....	0.....	0.....	0.33....
27. นักศึกษามีความสนใจเข้าร่วมบริหารงานของชมรมต่างๆ.....	+1.....	0.....	+1.....	0.66....

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ			
	นายเสริม หอมสุวรรณ (กรมอาชีวฯ)	นางขนิษฐา จิตรอรุณ (วพธ.)	นายอำนาจ สุขไย (วพธ.)	เฉลี่ย
สภาพแวดล้อมด้านกิจกรรมนักศึกษา				
28. การเข้าร่วมกิจกรรมและพบปะสังสรรค์ระหว่างนักศึกษาต่าง แผนกวิชา/รอบ ได้รับความร่วมมือจากนักศึกษา.....	+1.....	+1.....	+1.....	1.00....
29. วิทยาลัยส่งเสริมและสนับสนุนให้นักศึกษาแสดงผลงานและ กิจกรรมต่อชุมชน.....	+1.....	+1.....	+1.....	1.00....
30. วิทยาลัยสนใจและอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมของ นักศึกษา.....	+1.....	+1.....	+1.....	1.00....
31. นักศึกษามีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง และส่วนรวม.....	+1.....	+1.....	+1.....	1.00....
32. กิจกรรมที่จัดขึ้นในวิทยาลัยมีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อการ พัฒนานักศึกษา.....	+1.....	+1.....	+1.....	1.00....
33. นักศึกษามีโอกาสประเมินผลการจัดกิจกรรมร่วมกับวิทยาลัย..	+1.....	+1.....	+1.....	1.00....
34. วิทยาลัยจัดสรรงบประมาณในการจัดทำกิจกรรมให้แก่ นักศึกษาอย่างเพียงพอ.....	+1.....	+1.....	+1.....	1.00....
35. นักศึกษาแบ่งเวลาในการเรียนกับการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม.....	+1.....	+1.....	+1.....	1.00....
36. งานกิจกรรมช่วยให้นักศึกษาต่างแผนกได้มีความสัมพันธ์อันดี ระหว่างกัน.....	+1.....	0....	+1.....	0.66....
37. กิจกรรมของนักศึกษาที่จัดขึ้นเป็นไปตามความสมัครใจ.....	+1.....	+1.....	+1.....	1.00....
38. สิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรม เช่น อุปกรณ์ต่างๆ ได้รับการสนับสนุนจากวิทยาลัย.....	+1.....	+1.....	+1.....	1.00....
39. นักศึกษาส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรม.....	+1.....	+1.....	+1.....	1.00....
40. วิทยาลัยสนับสนุนให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน ใกล้เคียง.....	+1.....	+1.....	+1.....	1.00....
41. อาจารย์ฝ่ายกิจกรรมมีทักษะ ความรู้ความเข้าใจในการจัด กิจกรรมของนักศึกษา.....	+1.....	+1.....	+1.....	1.00....

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ			
	นายเสริม หอมสุวรรณ (กรมอาชีวฯ)	นางชนิษฐา จิตรอรุณ (วพธ.)	นายอำนาจ สุขไย (วพธ.)	เฉลี่ย
สภาพแวดล้อมด้านการบริการนักศึกษา				
42. วิทยาลัยมีความพร้อมในการให้บริการด้านสุขภาพและอนามัย	+1.....	+1.....	+1.....	1.00....
43. วิทยาลัยจัดให้มีการบริการน้ำดื่ม – น้ำใช้.....	+1.....	+1.....	+1.....	1.00....
44. วิทยาลัยให้บริการเกี่ยวกับการแนะแนวอาชีพอย่างกว้างขวาง และทันต่อเหตุการณ์.....	+1.....	+1.....	+1.....	1.00....
45. วิทยาลัยมีบริการจัดหางานให้นักศึกษาทำในระหว่างเรียน...	+1.....	+1.....	+1.....	1.00....
46. วิทยาลัยได้ให้ความสะดวกในการประชาสัมพันธ์แก่นักศึกษา..	+1.....	+1.....	0.....	0.66....
47. วิทยาลัยมีการจัดสวัสดิการช่วยเหลือนักศึกษาในด้านทุนการ ศึกษา.....	+1.....	+1.....	+1.....	1.00....
48. ห้องสมุดให้การบริการดีเหมาะสมแก่การศึกษาค้นคว้า.....	+1.....	0.....	+1.....	0.66....
49. วิทยาลัยให้คำแนะนำในการศึกษาและเลือกวิชาเรียน เป็นอย่างดี.....	+1.....	+1.....	+1.....	1.00....
50. อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ให้คำปรึกษามีความรู้ความสามารถในการ ให้คำปรึกษา.....	+1.....	+1.....	+1.....	1.00....
51. ป้ายประกาศข่าวสารมีสาระน่าสนใจ.....	+1.....	+1.....	+1.....	1.00....
52. นักศึกษาได้รับการเอาใจใส่ดูแลจากเจ้าหน้าที่ พยาบาลของ วิทยาลัยเมื่อมีอาการเจ็บป่วย.....	+1.....	+1.....	+1.....	1.00....
53. วิทยาลัยให้บริการด้านจดหมาย ทัศนคติ สะดวกในการ ติดต่อ.....	+1.....	+1.....	+1.....	1.00....
54. วิทยาลัยให้บริการแนะแนวด้านให้คำปรึกษาปัญหาส่วนตัว.....	+1.....	+1.....	+1.....	1.00....
สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่				
55. วิทยาลัยจัดให้มีการรักษาความสะอาดของห้องเรียนและ บริเวณอาคารเรียน.....	+1.....	+1.....	+1.....	1.00....
56. วิทยาลัยจัดให้มีการรักษาความสะอาดของห้องน้ำ – ห้องสุขา..	+1.....	0.....	+1.....	0.66....
57. วิทยาลัยใช้ประโยชน์จากห้องเรียนและอาคารเรียนอย่าง เหมาะสม.....	+1.....	+1.....	+1.....	1.00....

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ			
	นายเสริม หอมสุวรรณ (กรมอาชีวฯ)	นางชนิษฐา จิตรอรุณ (วพธ.)	นายอำนวย สุขไย (วพธ.)	เฉลี่ย
สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ (ต่อ)				
58. วิทยาลัยจัดให้มีห้องปฏิบัติการเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา.....	+1.....	+1.....	+1.....	1.00....
59. วิทยาลัยจัดให้มีอุปกรณ์กีฬา โรงพลศึกษาอย่างเพียงพอ.....	+1.....	-1.....	+1.....	0.33....
60. วิทยาลัยจัดให้มีห้องน้ำ-ห้องสุขาอย่างเพียงพอกับนักศึกษา.....	+1.....	+1.....	+1.....	1.00....
61. ระบบจราจรภายในวิทยาลัยมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย.....	+1.....	0.....	0.....	0.33....
62. วิทยาลัยจัดแบ่งบริเวณต่างๆ ภายในเป็นสัดส่วนเหมาะสม....	+1.....	0.....	+1.....	0.66....
63. บริเวณอาคารเรียนโดยรวมสวยงาม สะอาดเป็นระเบียบ เรียบร้อย.....	+1.....	+1.....	+1.....	1.00....
64. บริเวณที่รับประทานอาหารสะอาด ถูกสุขลักษณะ.....	+1.....	+1.....	+1.....	1.00....
65. การจัดตั้งอาคารตามบริเวณต่างๆ เหมาะสมกับลักษณะการ ใช้งาน.....	0.....	0.....	+1.....	0.33....
66. วิทยาลัยมีขนาดและเนื้อที่ภายในบริเวณกว้างขวางเพียงพอ.....	+1.....	+1.....	+1.....	1.00....
67. มีแผนผังแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาคารต่างๆ ติดตั้งไว้ เพียงพอ.....	+1.....	0.....	+1.....	0.66....
68. สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนและห้องปฏิบัติการมีความ เหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอน.....	+1.....	+1.....	+1.....	1.00....
69. ภายในวิทยาลัยมีการจัดบริเวณเพื่อการพักผ่อนสำหรับ นักศึกษาอย่างเพียงพอ.....	+1.....	+1.....	+1.....	1.00....
70. มีห้องปฏิบัติการวิชาชีพที่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา.....	+1.....	+1.....	+1.....	1.00....

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี

คำชี้แจง : แบบสอบถามชุดนี้มุ่งที่จะศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษา โดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ☒ ลงในช่องว่า () ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

- () ชาย
- () หญิง

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

- () คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 – 1.99
- () คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00 – 2.99
- () คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 – 4.00

3. แผนกวิชา

- () การบัญชี
- () การตลาด
- () คอมพิวเตอร์ธุรกิจ

4. รอบการศึกษา

- () รอบเช้า
- () รอบบ่าย

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัย
พณิชยการธนบุรี

คำชี้แจง ให้นักศึกษาพิจารณาว่ามีความคิดเห็นต่อข้อความนั้น มากน้อยเพียงใด แล้วทำ
เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษาเพียงช่องเดียวเท่านั้น

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	<u>สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน</u>					
1.	อาจารย์จัดลำดับเนื้อหาวิชาได้เหมาะสมและ ดำเนินการสอนตามลำดับ					
2.	อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็น ซักถามในระหว่างการเรียนการสอน					
3.	อาจารย์มีความสนใจในการให้คำปรึกษา เมื่อ นักศึกษามีปัญหาด้านการเรียน					
4.	อาจารย์สามารถสร้างแรงจูงใจเพื่อให้นักศึกษา สนใจวิชาที่เรียน					
5.	อาจารย์มีความสามารถในการใช้สื่อการเรียน การสอน					
6.	อาจารย์มีความยุติธรรมในการประเมินผลการเรียน การสอน					
7.	อาจารย์กระตุ้นให้นักศึกษาได้ศึกษาด้วยตนเอง และค้นคว้าเพิ่มเติมอย่างสม่ำเสมอ					
8.	อาจารย์ให้ความรู้ใหม่ ๆ ที่ทันสมัยเกี่ยวกับเรื่องที่ สอนอยู่เสมอ					
9.	อาจารย์มีสัมพันธภาพที่ดีและให้ความสนิทสนม กับนักศึกษา					
10.	วิทยาลัยมีโสตทัศนูปกรณ์และอุปกรณ์การเรียน การสอนที่ทันสมัย					

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
11.	บรรยากาศในห้องเรียนส่งเสริมให้นักศึกษาสนใจในการเรียนการสอน					
12.	อาจารย์มีการมอบหมายงานและติดตามการปฏิบัติของนักศึกษา					
13.	อาจารย์มีความรับผิดชอบในการเรียนการสอน					
	<u>สภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มเพื่อน</u>					
14.	นักศึกษาให้ความไว้วางใจในการปรึกษาปัญหาต่าง ๆ กับเพื่อนร่วมกลุ่ม					
15.	นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ร่วมกัน					
16.	นักศึกษาส่วนใหญ่พร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน					
17.	นักศึกษาได้ร่วมมือกันทบทวนบทเรียนก่อนสอบ					
18.	นักศึกษารุ่นพี่ให้ความช่วยเหลือแนะแนวด้านการเรียนแก่รุ่นน้อง					
19.	นักศึกษาสามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อน ๆ ได้ดี					
20.	นักศึกษามีน้ำใจเอื้อเฟื้อและเสียสละเพื่อส่วนรวม					
21.	นักศึกษาให้ความช่วยเหลือและร่วมมือกันในเรื่องการเรียนเป็นอย่างดี					
22.	นักศึกษาใช้เวลาสังสรรค์กับเพื่อนร่วมวิทยาลัยในโอกาสต่าง ๆ					
23.	นักศึกษามีความสนใจเข้าร่วมบริหารงานของชมรมต่าง ๆ					
	<u>สภาพแวดล้อมด้านกิจกรรมนักศึกษา</u>					
24.	การเข้าร่วมกิจกรรมและพบปะสังสรรค์ระหว่างนักศึกษาต่างแผนกวิชา/รอบ ได้รับความร่วมมือจากนักศึกษา					

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
25.	วิทยาลัยส่งเสริมและสนับสนุนให้นักศึกษาแสดงผลงานและกิจกรรมต่อชุมชน					
26.	วิทยาลัยสนใจและอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมของนักศึกษา					
27.	นักศึกษามีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม					
28.	กิจกรรมที่จัดขึ้นในวิทยาลัยมีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนานักศึกษา					
29.	นักศึกษามีโอกาสประเมินผลการจัดกิจกรรมร่วมกับวิทยาลัย					
30.	วิทยาลัยจัดสรรงบประมาณในการจัดทำกิจกรรมให้แก่นักศึกษาอย่างเพียงพอ					
31.	นักศึกษาแบ่งเวลาในการเรียนกับการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม					
32.	กิจกรรมของนักศึกษาที่จัดขึ้นเป็นไปตามความสนใจ					
33.	สิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรม เช่น อุปกรณ์ต่าง ๆ ได้รับการสนับสนุนจากวิทยาลัย					
34.	นักศึกษาส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรม					
35.	วิทยาลัยสนับสนุนให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนใกล้เคียง					
	<u>สภาพแวดล้อมด้านการบริการนักศึกษา</u>					
36.	วิทยาลัยมีความพร้อมในการให้บริการด้านสุขภาพ					
37.	และอนามัย					
38.	วิทยาลัยจัดให้มีการบริการน้ำดื่ม – น้ำใช้					
	วิทยาลัยให้บริการเกี่ยวกับการแนะแนวอาชีพอย่างกว้างขวางและทันต่อเหตุการณ์					

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
39.	วิทยาลัยมีบริการจัดหางานให้นักศึกษาทำในระหว่างเรียน					
40.	วิทยาลัยมีการจัดสวัสดิการช่วยเหลือนักศึกษาในด้านทุนการศึกษา					
41.	ห้องสมุดให้บริการดีเหมาะสมแก่การศึกษา ค้นคว้า					
42.	วิทยาลัยให้คำแนะนำในการศึกษาและเลือกวิชาเรียนเป็นอย่างดี					
43.	อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ให้คำปรึกษามีความรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษา					
44.	ป้ายประกาศข่าวสารมีสาระน่าสนใจ					
45.	นักศึกษาได้รับการเอาใจใส่ดูแลจากเจ้าหน้าที่พยาบาลของวิทยาลัย เมื่อมีอาการเจ็บป่วย					
46.	วิทยาลัยให้บริการด้านจดหมาย ทัศนคติ สะดวกในการติดต่อ					
47.	วิทยาลัยให้บริการแนะแนวด้านให้คำปรึกษา ปัญหาส่วนตัว					
<u>สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่</u>						
48.	วิทยาลัยจัดให้มีการรักษาความสะอาดของห้องเรียนและบริเวณอาคารเรียน					
49.	วิทยาลัยใช้ประโยชน์จากห้องเรียนและอาคารเรียนอย่างเหมาะสม					
50.	วิทยาลัยจัดให้มีห้องปฏิบัติการเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา					
51.	วิทยาลัยจัดให้มีอุปกรณ์กีฬา โรงพลศึกษาอย่างเพียงพอ					

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
52.	วิทยาลัยจัดให้มีห้องน้ำ – ห้องสุขาอย่างเพียงพอ กับนักศึกษา					
53.	บริเวณอาคารเรียนโดยรวมสวยงาม สะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย					
54.	บริเวณที่รับประทานอาหารสะอาด ถูกสุขลักษณะ					
55.	วิทยาลัยมีขนาดและเนื้อที่ภายในบริเวณ กว้างขวางเพียงพอ					
56.	มีแผนผังแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาคารต่าง ๆ ติดตั้งไว้เพียงพอ					
57.	สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนและห้องปฏิบัติ การมีความเหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอน					
58.	ภายในวิทยาลัยมีการจัดบริเวณเพื่อการพักผ่อน สำหรับนักศึกษาอย่างเพียงพอ					

ตอนที่ 3

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามต่อไปนี้ตามความคิดเห็นของนักศึกษาว่าคุณมีความต้องการที่จะให้มีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในแต่ละด้านอย่างไรบ้าง?

1. ด้านการเรียนการสอน _____

2. ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน _____

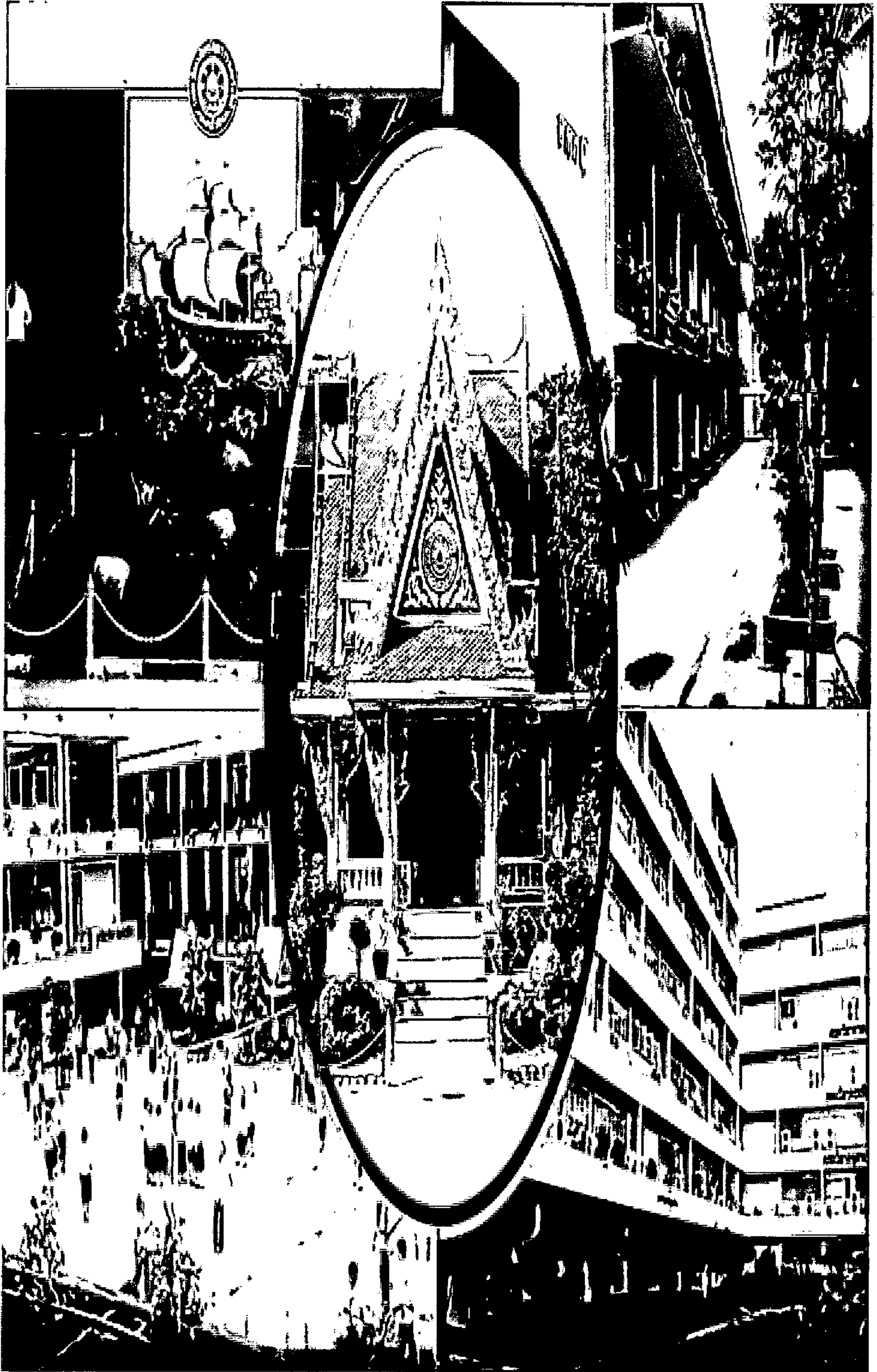
3. ด้านกิจกรรมนักศึกษา _____

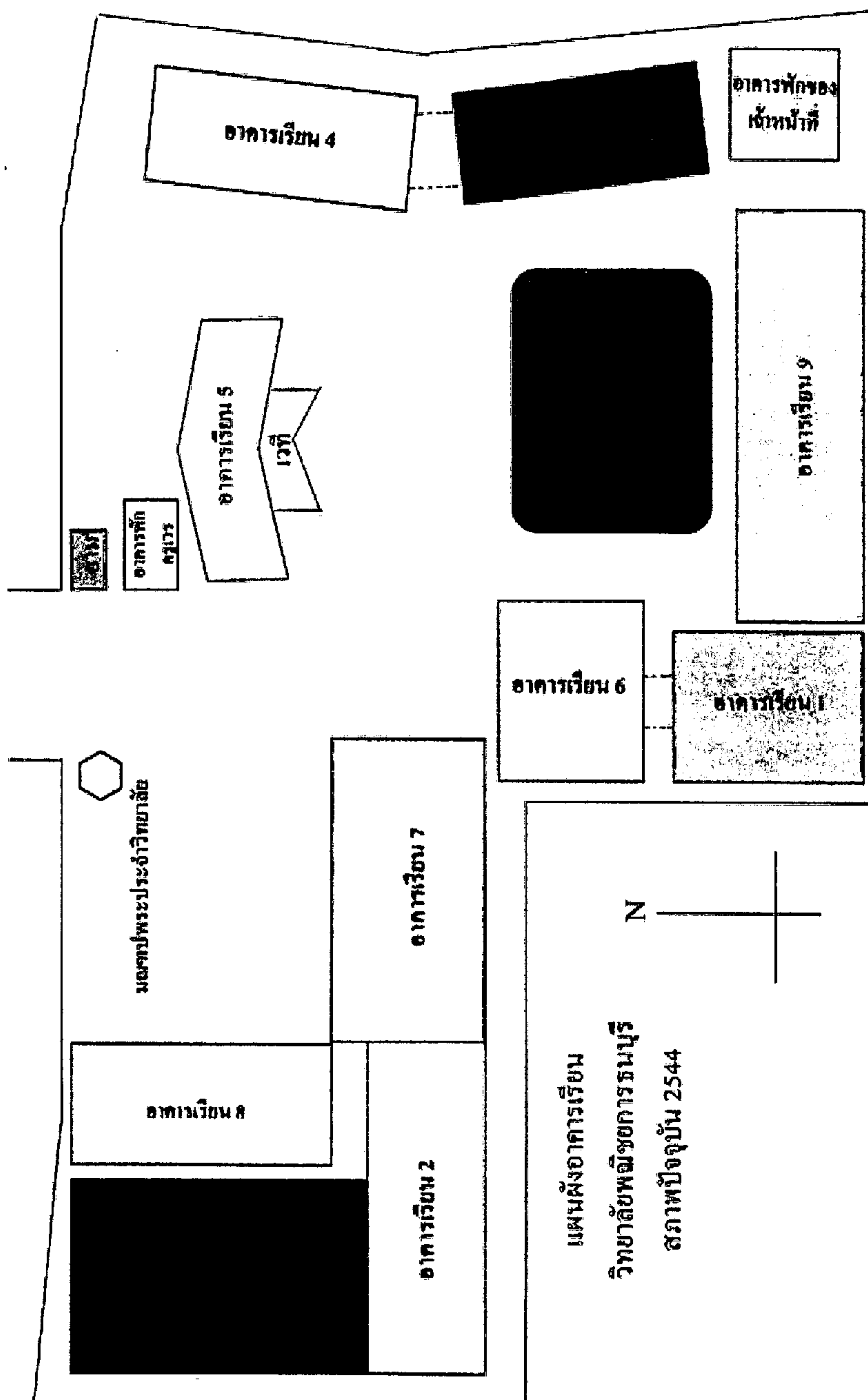
4. ด้านการบริการนักศึกษา _____

5. ด้านอาคารสถานที่ _____

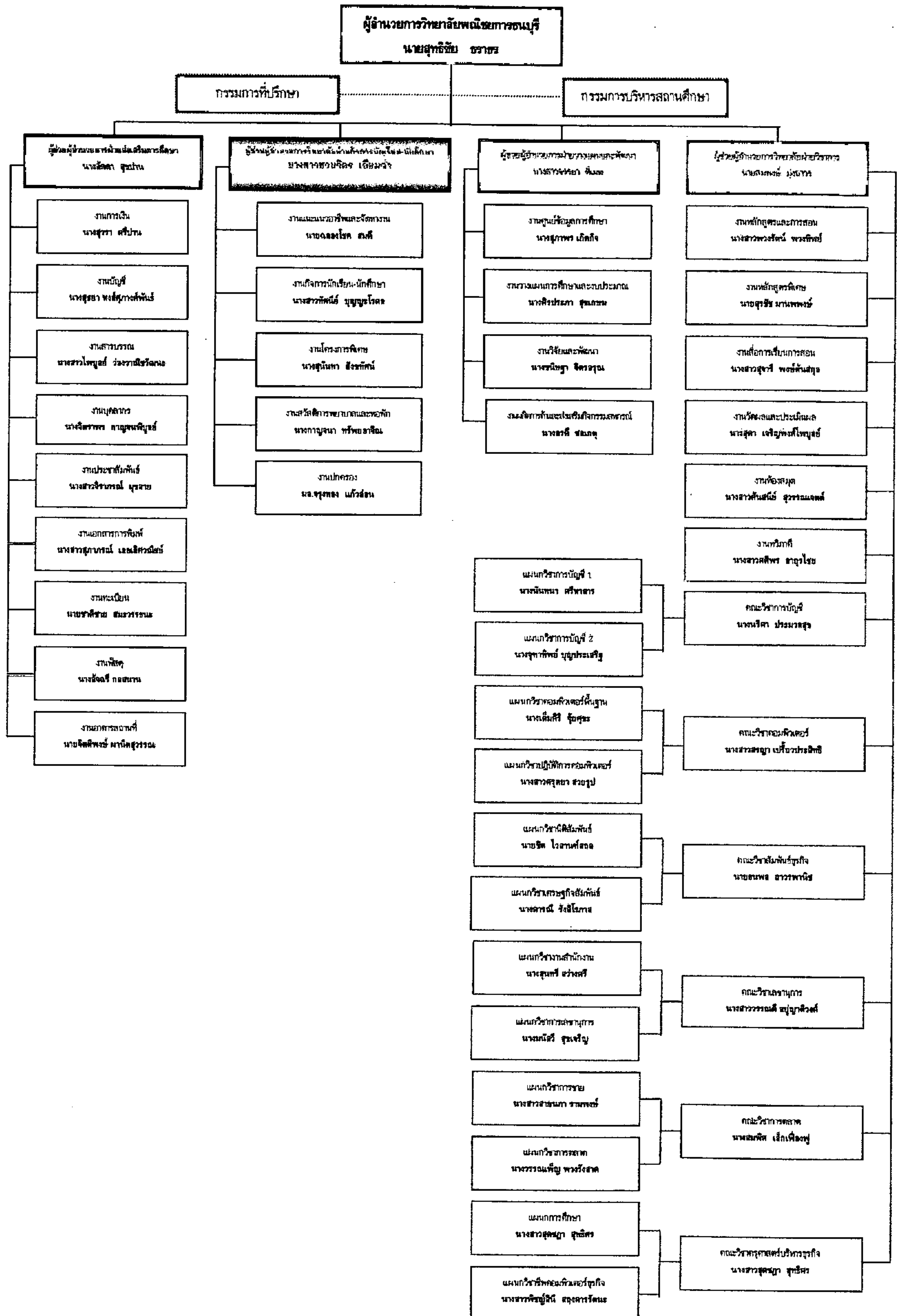
ขอขอบคุณในความร่วมมือ

ภาคผนวก ง
รูปภาพ

แผนภูมิการบริหารงานวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ - สกุล	นายจักรกฤษณ์ ประกอบผล
วัน เดือน ปีเกิด	5 มิถุนายน 2503
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	31/12 หมู่ 3 ซอยเงินอุดม ถนนสายบางแวก แขวงบางเข็อกหนึ่ง เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ 10170
สถานที่ทำงาน	วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ซอยจรัญสนิทวงศ์ 13 แขวงคูหาสวรรค์ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพฯ 10160
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2514	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดชนะสงคราม
พ.ศ. 2517	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 โรงเรียนวัดอู่ทัยธาราม
พ.ศ. 2520	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทพลีลา
พ.ศ. 2523	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นต้น (ปวช.การขาย) วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน
พ.ศ. 2526	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.การตลาด) โรงเรียนพณิชยการสยาม
พ.ศ. 2531	ศิลปศาสตรบัณฑิต(การจัดการทั่วไป) วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
พ.ศ. 2546	การศึกษามหาบัณฑิต(ธุรกิจศึกษา)